debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1935 JÚLIUS 28. XXXI. ÉVFOLYAM 170. SZÁM. 16 fillér

Egyszál magamban

gyenge és jelentéktelen vagyok. Ezt mondja Pápa város volt Nep képviselője. Igaza volna, ha azt, ami az emberben igazi, nemes érték; ami valóban a teremtés koronájává teszi, — ami benne nem nyerserő, nem anyag puszta tömege, azzal mérnék, hogy fizikailag hány darab hány szál.

De az emberben van valami más is, mint amit szálanként vesznek számba. És ez a más sokszor csodákat is művelt már. Thermopylénél két fél került szembe egymással. Az egyik fél a fizikai mérték szerint kevés szálból állott, a másik a szálak mérhetlen tömege volt. És a két fél közül az, amelyik a bámulat tárgya, amelyik nemcsak századok, de évezredek eszménye: a kevés szálból álló fél volt.

Az emberre kétségtelenül hat a fizikai tömeg. De vannak idők, amikor az egy szál emberben levő rendkívüli mennyisége az immateriális értékeknek megkapja a lelkeket és felszabadítja őket a fizikai tömeg hatása alól.

A trianoni katasztrófa után azzal vigasztaltuk magunkat, hogy csak a materiális, az anyagi javainkat rabolhatták el, de azok az értékek, amiket a Gondviselés a magyar lélekben elhelyezett, megmaradtak. És ez az az életerő, amely nem engedi elveszni nemzetünket, — amely pótolni fogja idővel az anyagi veszteséget is.

A reménységünk valóban csak ez lehet, mert ha szálban mérjük magunkat ellenségeinkhez, akkor nem a reménység, hanem a kétség lesz úrrá felettünk.

Ne mérjünk hát szállal. Már csak azért sem, mert a fejlődése, a haladást az egyes nemzetek és az egész emberiség életében sohasem a szenvedélyektől, a kevésbbé értékes érzésektől fűtött tömegei a szálaknak hozták, hanem az egy szálak.

Most a tömegekkel akarják lenyűgözve tartani az egy szálakat. De ez csak addig megy, amíg talán éppen egy szál fel nem kelti annak tudatát, hogy ezt a nemzetet nem azoknak az értékeknek nagysága mentheti meg, emelheti fel, amit válaszként lehet megmérni, hanem azok az értékek, amelyek mennyisége és hatóereje független a szálaktól.

Az a fizikailag nem igen mérhető érték, ami Sulyok Dezsőben lerázta a tömeg sokszor elbűvölő hatását magáról, éppen ma különös jelentőségű. Sokkal nagyobb jelentőségű, mint amit a tömegben egy szál jelent.

A tömeg csak egy szállal lett kevesebb. De ami ebben az egy szálban felcsillámlott, az sok, az nagy érték.

Ebből az értékből nem von le semmit az, ha megmondjuk, hisszük, hogy van abban a tömegben még több szál is, — amelyben levő hasonló értékeket csak a tömeg vonzóereje tart egyelőre

Olaszország csak biztosítékok ellenében hajlandó Genfbe menni

Szerdán lesz a Népszövetség kritikus napja

Róma, július 27. Az olasz kormány ma délelőtt közölte

válaszjegyzékét a népszövetségi tanácsülésre szóló meghívással kapcsolatban.

Az olasz kormány válaszában közli a Népszövetséggel, hogy július 14-én és 24-én egy-egy jegyzéket intézett az abesszin kormányhoz, amelyben közli, hogy hajlandó folytatni az egyeztető-bizottságban folyó megbeszéléseket azzal a feltétellel, ha ott másról nem beszélnek, mint az ualuali határvillongásról, ami bennefoglaltatott az eredeti megegyezésben is.

Tekintettel arra, hogy az abesszin kormány erre a kétszeri jegyzékre még nem válaszolt,

az olasz kormány egyelőre nem ad még feleletet a népszövetségi tanácsülésen való megjelenésre.

Ha az abesszin kormány részéről kedvező válasz érkezik, akkor az olasz kormány hajlandó résztvenni a népszövetségi tanácsülésen, de csak azzal a feltétellel, hogy ott nem lesz másról szó, mint arról, hogy

megfelelő lehetőséget találjanak az egyeztető bizottság munkálatainak folytatásához.

Amennyiben a népszövetségi tanács valamelyik tagja más kérdésről is vitatkozni óhajtana, az olasz kormány fentartja magának a jogot, hogy a jövőre nézve megtegye észrevételeit.

Genf, július 27. Avenol, a Népszövetség főtitkára Mussolini táviratára ezt válaszolta:

Nem fogom elmulasztani, hogy táviratát a tanács tagjaival és az abesszin kormánnyal közöljem s fel fogom azt venni a tanács ideiglenes napirendjét tartalmazó okiratba. Másfelől, amint megkapom az abesszin kormány közlését, azt nyomban továbbítom az olasz kormánynak.

Avenol Mussolinihez intézett válaszának azt a kitételét, hogy Mussolini táviratát felveszi az ideiglenes napirendre, úgy értelmezik, hogy Avenol nem adhatja meg a Mussolini által kért biztosítékokat s

annak megadására tulajdonképpen a Népszövetség tanácsa illetékes.

Éppen ezért Mussolini közlését felveszi a rendkívüli tanácsülés napirendjére és a vitánál az olasz kormány képviselője kifejtheti kormánya álláspontját s akkor a Népszövetség tanácsa, ha jónak látja, megadhatja a kért biztosítékokat.

Róma, július 27. Mussolininek a Népszöveséghez intézett közlését úgy fogják fel, hogy az olasz kormány szerdán csak abban az esetben hajlandó Genfbe menni, ha a vitát a békéltetési eljárásra s az ualuali esetre korlátozzák.

Addis Abeba, július 27. A négus a sajtó képviselői előtt nyilatkozott s többek között ezeket mondta:

— A népszövetség kötelessége kijelenteni, hogy

egyik tagállamának sincsen joga nyiltan hozzányúlni valamely más állam területi épségéhez,

veszélyeztetni más állam szuverénitását és függetlenségét és a terjeszkedési és hódító politika eszköze gyanánt szereplő fegyveres erőszakhoz folyamodni. Éppen ezért bizalommal várom a Népszövetség határozatát.

Elhagyom az egységespárt hajóját, amely zátonyra viszi a nemzetet

— írja Sulyok Dezső pápai képviselő a NEP elnökéhez intézett kilépőlevelében

Az egységespártban épúgy, mint a társadalmi osztályok között megindult az a bomlási folyamat, amely előrelátható volt a nagy szakadék folytán, meg a kormány választási jelszavai és azóta folytatott tényleges politikája között mutatkozik. Rendkívül érdekes és ezt a szakadékot reflektorfénnyel világítja meg a képviselő kilépőlevele, amelyet a NEP elnökéhez, Iványdy Bélához intézett.

— Hónapokig tartó megfontolás előzte meg a lépésemet — mondja a levél —, mert a személyes érvényesülési vágy küzdött a lelkiismeretemmel, de négy hónap alatt, amióta a párt képviselőtagja vagyok, meggyőződtem arról, hogy *nem szolgálhatom tovább a párt politikáját, anélkül, hogy ellenkezésbe ne kerüljek a lelkiismeretemmel.* Nem tudok egyetérteni a miniszterelnök úrnak sem a szociális, sem a gazdasági politikájával, sem azzal a felfogásával, amelyet a választások óta a népjogok és elsősorban a választójog rendezése terén vall, nem tudok egyetérteni külpolitikai irányvezetésével sem és nem tartom elfogadhatónak lelkiismeretes ember számára azt a *pártfegyelmet*, amelyet a miniszterelnök úr megkövetel.

„Sehol a világon nincs a jövedelemeloszlás és a népesség szociális helyzetében olyan kiáltó ellentét, mint nálunk." A nyugati államokban is élveznek egyes emberek és csoportok olyan jövedelmeket, amelyek sem *a javak helyes megoszlásáról* vallott nézetekkel, sem *az emberi igazságossággal* nem állanak arányban, *de ezekben az államokban a munkásság anyagi helyzete is magasan áll. Nálunk azonban az abszolút nagy nyomor és szegénység áll szemben a viszonylag igen nagy gazdagsággal és gazdasággal és jóléttel, a koldus és gazdag ellentéte sehol sem olyan nagy, mint hazánkban.*

A munkásság alig képzelhető nyomorban él és semmi komoly törekvés nincs arra, hogy a viszonyok megváltozzanak. A protekcionizmus soha nem álmodott mértékig fejlődött, *félúton állunk a gazdasági szabadság és az irányított gazdálkodás között*, de a szabadság *csak abban nyilvánul, hogy a kedvezményezettek körén kívül állók szabadon pusztulhatnak el*, az irányítás pedig abban, hogy *a szelekötve.* Hisszük, hogy nem egy szálban folyik az a benső, titkos harc az a láthatatlan tusakodás, amelyikről Sulyok Dezső kilépő-levelében emlékezik.. — Hisszük, hogy az a tűz amely az egyes szálakban lefojtva ég, — nem emésztő, hanem edző tűz, amely felszabadítja a lelkeket a puszta tömeg erejének nyomása alól.

VIENNA a tejeskávéhoz való pörköltkávé adja a bécsi kávé hires zamatát és pompás izét

Kontsek Géza k. rt.

rencsés kiválasztottak felé van irányítva minden kedvezés és előny, amelyet a csonkaország egyáltalán megadhat."

A választójog mai rendszere elzárja a nép szabad véleménynyilvánításának az útját és tömegeket közömbössé vagy az államhatalom ellenségeivé teszi. Az ajánlási rendszer visszaéléseit már minden tényező megállapította. Nálunk soha senki sem tudhatja, *hogy az ország lakosságának mi a felfogása,* mert a felfogást visszatükröző kép mindig *hamis és hazug volt.* Soha senki sem mondhatta nyugodt lelkiismerettel, aki a népakaratra hivatkozik, hogy a valódi és hamisítatlan népakaratot ismeri. *Mint lezárt zsilip mögött, a valódi népakaratot kizáró választójog mögött erjed és bomlik minden indulat* és az ország megint a mérges gőzök hatása alá kerülhet, mert a szelepeket nem nyitják meg. A nagy tömegek jogfosztottságuk miatt *nem éreznek közösséget az állammal* és adott esetben, mint 1918-ban, megint *nem akad komoly erő, amely a fennálló rend védelmére siessen. Külpolitikai téren* Sulyok a legmesszebbmenő *osztrák orientációt* sürgeti, mert a kormány „egy soha ennyire nem aktuális *államközösség fölépítése útján* útat mutathatna a revíziónak" és mert egyedül egy ilyen államszövetség tudja megakadályozni Magyarországot abban, hogy balkáni nivóra ne süllyedjen. De külpolitikánkat „nem az objektív szempontok, hanem egyes politikai személyiségek multjában gyökerező és jövőjét szolgáló személyes meggondolások irányítják".

Ilyen időkben *nem lehet a pártfegyelmet úgy magyarázni, ahogy a miniszterelnök teszi,* hogy neki *csak téglahordókra van szüksége,* mert építeni maga fog és ő a kapilány, a pártagok pedig a matrózok.

Amint a békében is utat vesztettünk és ez juttatott el bennünket 1918 október 31-hez, ahol *Károlyi Mihály már csak okozat és nem ok volt,* úgy *ma is hamis úton járunk.* A magyarság öntudata tettereje egyre fogy, a középosztály önállósága a legalacsonyabbra süllyed, a diplomás fiatalság szociális elégedetlensége a forrpontig hevül, az önálló kisegzisztenciák száma folyton csökken, a munkásság ragaszkodása a népi és nemzeti közösséghez meglazult és így *az ország nem tudja kivédeni majd azokat a csapásokat, amelyek reá a közeli jövőben várnak.*

A levél a következő szavakkal fejeződik be: „Bár egy szál magamban gyenge és jelentéktelen vagyok a végzetes vonalvezetés eltérítésére, mégis *elhagyom a hajót, mert, mint távozó matróz, kiáltójel akarok lenni azok felé, akik nem látják vagy nem akarják látni, hogy a párt hajója a nemzetet viszi zátonyra.*"

— **Epe- és májbetegségeknél,** elsősorban epehólyagkatarrus, epeképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes **„Ferenc József"** keserűvíz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti. Évtizedes orvosi tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra leggyakrabban úgy válik igen eredményessé, ha a **Ferenc József** vizet reggel éhgyomorra, kevés forró vízzel keverve isszuk.

ÉLÉNK EGYESÜLETI ÉLET URALKODIK A VASUTAS SZÁRNYASKERÉK SZÉKHÁZÁBAN

Debrecennek egyik igen izmos és nagyjövőjü egyesülete a Vasutas Szárnyaskerék Önsegélyző és Kulturális Egyesület, melynek székháza a közelmultban nyilt meg a Barna utcán. Az egyesület a legszebb célkitüzésekkel alakult újonnan és az előjelekből ítélve nagyszabású társadalmi, gazdasági és kulturális programját be is fogja váltani.

Az egyesület székházában máris igen élénk egyesületi élet uralkodik. Szépen felszerelt könyvtár, az összes napilapok rendelkezésére állanak a látogatóknak; ugyszintén italkimérés is van a székházban.

Az egyesület programjához híven nemcsak tagjait, hanem minden vasutast szivesen lát és hív székházába, amely már második otthonává válik a debreceni vasutasságnak. Igy augusztus hó 3-án a nyugalmazott máv. segédtisztek rendezik ott meg összejövetelüket.

A Szárnyaskerék Egyesület otthonában tehát virágzó egyesületi élet uralkodik és minden jel arra mutat, hogy ebből az életerős egyesületből még számos szép társadalmi és kulturális megmozdulás fog kiindulni.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI A FÜGGETLEN UJSÁG

Borzalmas robbanás egy olasz lőszergyárban

TORINO, július 27. A Torino közelében levő Varesben a puskaporgyárban robbanás történt. A szerencsétlenség alkalmával állítólag 50 ember életét vesztette.

MILANO, július 27. A gyár romjai alól eddig 12 holttestet húztak elő. A hatóságok szigorú intézkedéseket tettek a rend fentartása érdekében. Azt hiszik, hogy a romok alatt mintegy 30 ember holtteste van.

TORINO, július 27. A varesi lőszerrobbanás délután fél 3 órakor következett be. A robbanás ereje az épületet teljesen elpusztította, a munkások közül egy sem menekült meg, így nehéz a szerencsétlenség körülményeit megállapitani. A nyomozás folyik.

Kossuth Lajos sem lehetett volna ügyvéd, ha 2000 pengő kauciót kívántak volna tőle

— mondták az ügyvédszövetség debreceni csoportjának ülésén, amelyen elkeseredett tiltakozások hangzottak el az új rendtartás ellen — Trafikjog, vagy italméréshez hasonló koncesszió lesz az ügyvédség?

Az Ügyvédszövetség debreceni osztálya értekezletet tartott, amelyen beszámoltak a debreceni lezajlott országos ügyvédkongresszusról, annak anyagi és erkölcsi eredményéről, de az értekezlet legfőbb pontja volt: állásfoglalás az ügyvédi rendtartásnak most közzétett tervezete ellen. Egyértelműleg elkeseredett kifogások hangzottak el ez ellen és megállapították azt, hogy

a törvényhozás az utolsó húsz évben következetesen ügyvédellenes tendenciát mutat.

Dr. Hegedüs Jenő, az ügyvédi kamara alelnöke kijelentette, hogy a mai forrongó és labilis viszonyok között nem is helyén való egy ilyen hosszú időre szóló törvénynek a megalkotása, mert ahoz a megfelelő atmoszféra hiányzik,

az ügyvédség sokkal jobban járna, ha a régi rendtartás érvényben maradna.

Több felszólaló statisztikai kimutatásokkal igazolta, hogy az ügyvédikar erkölcsi nivója dacára a gazdasági válságnak nem sülyedt le úgy, amint az egyes körök feltüntetni szeretnék. Elkeseredett kijelentések hangzottak el a tekintetben, hogy az igazságügyminiszter, aki azt igérte, hogy a debreceni kongresszusra ajándékot fog az ügyvédi karnak hozni a tarsolyában, erről megfeledkezett s a kongresszuson mindössze azt a kijelentést tette, hogy „justitia regnorum fundamentum".

Tunyogi Szücs Géza dr. elnök megnyugtatni igyekezett a felszólalókat a tekintetben, hogy a javaslat csak nyers tervezet és azon az ügyvédi kar kívánalmai szerint lényeges változások lesznek.

Erre közbeszólások hangzottak el, hogy a kormányzat máris úgy nyilatkozott, hogy hajlandó változtatni a tervezeten.

Dr. Révi Nándor arra mutatott rá, hogyha kétezer pengő kauciót kellett volna letenni annak idején, akkor

Kossuth Lajos sem lehetett volna ügyvéd.

Ezzel a tervezettel a tehetséges és törekvő fiatalság elől zárják el az érvényesülés útját.

Rámutattak arra, hogy az ügyvédség tradiciója is ellenkezik a faji, felekezeti szempontból való különbségtétellel és hogy ilyen intézkedéssel tulajdonképpen a gerinces és független ügyvédi kart kiirtják és

az ügyvédséget csak a kormánytól függő, olyan koncesszió alapján lehet majd gyakorolni, mint a trafikot vagy az italmérést.

Az értekezlet végül is elhatározta, hogy minden ügyvédtől véleményt fog kérni a kamara révén és ezt fogják felterjeszteni az igazságügyminiszterhez. Remélik, hogy az igazságügyminiszter végül is belátással az ügyvédség érdekeire megváltoztatja a jogászvilágot rendkívül súlyosan érintő terveit.

MADARAK ÉS EMLŐSÖK kitömését, agancsok felszerelését, koponyák fehérítését és szőrmés vadak szőnyegnek kidolgozva szakszerüen végez legolcsóbban **ÉRCES FERENC** zoológiai praeperátor Piac ucca 64.

FILLÉRESGYORSOK

Budapest, július 27. A MÁV igazgatósága közli, hogy 500 utas jelentkezése esetén augusztus 4-én filléres gyorsvonatot indít Debrecenből Fonyódra. A menettértijegy ára 6.90 pengő. Utközben a felszállás Püspökladány, Karcag, Kisujszállás, Törökszentmiklóson és Szolnokon van megengedve. A vonat a balatoni állomások közül Siófok, Balatonföldvár és Balatonboglár, Balatonszemes, Balatonlelle állomásokon áll meg. Budapesti állomáson le, vagy felszállani nem lehet.

Legalább 500 utas jelentkezése esetében ünnepi vonatot indítanak Nyiregyháza—Debrecenből Szegedre e hó 9-én pénteken. Nyiregyháza—Debrecenből Szegedre a menettértijegy ára Nyiregyházáról 5.90, Debrecenből, Püspökladányból, Karcagról és Kisujszállásról 5.30, Törökszentmiklósról 3.60.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Lehet-e rávenni a nemzetet, hogy százezer holdas birtokok adósságrendezéséért vállaljon ujabb sulyos terheket?

Politikai tekintetben nem megbízható, gazdaságilag pedig népszerűtlen tehertételeket von a gazdaságok rendezésének kérdésébe a debreceni követelés.

Irta: Thury Levente.

A debreceni gazdatársadalomban egy hét óta új mozgalom indult meg, amely főképen a gazdaadósságok rendezéséhez fűződő gazdakövetelések terjedelmét akarja tisztázni s ezeket a követeléseket akarja jogi és erkölcsi alappal ellátni. Amikor azt mondtam, hogy jogi alap, akkor semmi esetre sem gondoltam tételes törvényekben lefektetett jogra. Ha lenne ilyen jogi alap, akkor igen könnyű lenne a gazdáknak a helyzete. Elég lenne benyujtani a keresetet a törvényszéken és megvárni a bíróság természetszerüen a gazdáknak igazat adó döntését. A jogi alap a gazdák esetében az igazságosságot jelenti. Az igazság pedig az, hogy a gazdákkal történt méltánytalanságot jóvá kell tenni s az emberi és társadalmi igazságosságba vetett hit ad súlyt a gazdaköveteléseknek.

Azt lehetne igy mondani, hogy minden akció, amely tisztázni akarja a gazdákkal történt méltánytalanságot és világosan meg akarja fogalmazni azokat az eszközöket, amelyekkel ezt az igazságtalanságot jóvá kell tenni, csak elönyös lehet a gazdaadósságok rendezésére. Ez azonban csak látszat. És pedig azért látszat, mert a dolog lényegét tekintve, azt, hogy minél előbb és minél több segítséget kapjon a magyar föld gazdatársadalma, ez a jogi és erkölcsi vita egyetlen lépésnyi haladást sem jelent. Ez az egymásközt való vitatkozás lehet igen tiszteletreméltó szórakozás egyeseknél, lehet politikai érvényesülési eszköz másoknál, azonban legyünk tisztában azzal, hogy az egész tüzes és heves vita nem csökkenti egyetlen árnyalattal sem a gazdaadósságok kamatainak terhét. Nem csökkenti pedig azért, mert ez a kérdés nemcsak jogi és erkölcsi és méltányossági, hanem politikai ügy is, lévén a köz, az állam, a kormány és a parlament hatáskörébe tartozó dolog, hogy mennyi kedvezményt kapjon adósságainak rendezésénél a magyar gazda.

Kezdettől fogva azon az álláspontón voltunk a gazdaadósságok kérdésében, hogy végleges és megnyugtató adósságrendezést csak olyan kormányhatalom fog hozni, mert csak olyan tud hozni, amelyet nem kötöz le számtalan érdekszál a magyar közgazdasági életnek azokhoz a tényezőihez, melyek anyagi áldozatot kell, hogy hozzanak a magyar földnek egy nagyméretű szanálása érdekében. — Tisztán láttuk azt, hogy kedve, hatalma és ereje a magyar gazdák dolgát végre közmegelégedésre elintézni csak olyan kormányzatnak lesz, amely igazi népképviseletre támaszkodik az országgyűlés képviselőházában. Az a kormány tudja csak rendezni a magyar gazdák adósságait, amelynek parlamenti többségét nem a tőkeérdekeltség, nem a kartellek hatalma és nem is a hivatalnok bürokrácia segítsége hozta össze, hanem egyedül és kizárólag a magyar föld népének bizalma és szavazata. Nem valami fene manchesteri liberalizmus, vagy kótyagos náci és marxista ideologia vitt reá minket arra, hogy titkos választói jogot követeljünk másfél évtizede, hanem annak a józan meggondolása, hogy a magyar népnek ilyen igazi képviselete, amely valóban független és egyéb kérdések között is szociális igazságot teremtve, a gazdák ügyét is el tudja intézni, csak olyan képviselőválasztáson nyerhet többséget, amelyen az utolsó falu népe is a maga meggyőződésének engedelmeskedve adja le szavazatát. Ha az igazságosság és a méltányosság a gazdák követelései mellett szól, még akkor is politikai előfeltétele van annak, hogy a törvényhozás ezeket a követeléseket teljesítse. És ez az előfeltétel: összehozása egy olyan népképviseletnek, amelyet a magyar nép teremtett meg s amely egyedül a nép érdekeinek a javára dönthet, mert egyedül a néptől függ.

És miután ilyen országgyűlési többsége a magyar népnek nem jöhetett össze a nemzet igazi akaratát nem képviselő és nem érző országgyűlések során, igazán nem volt nehéz megjósolnunk sorra a Bethlen-, Károlyi-, I. Gömbös- és II. Gömbös-kormányokról, hogy a magyar mezőgazdaság szanálása érdekében nem fognak hozni semmi érdemleges könnyítést, semmi végleges és kielégítő megoldást. Nem is hoztak. A gazdakérdés, épenúgy az adósságok, mint a termelés és értékesítés reformjának problémája épen olyan holtponton van ma, mint öt esztendő előtt és közmegelégedést keltő megoldásokra épen olyan kevés a kilátás, mint akár egy, akár öt évvel ezelőtt.

Nem szabad azonban elhallgatnunk, hogy amennyi felelősség terheli azokat, akik a maguk önző osztályérdekeire hallgatva, késleltették a gazdakérdés rendezését, épen annyi terheli magukat a gazdákat is. A magyar gazdatársadalom mindig kész volt hallgatni azokra a csalóka szólamokra, melyek őt a mindenkori kormányok támogatására csábították. A magyar gazda sehogysem akarta felismerni, hogy az ő ügyét rendbehozni, az ő boldogulását előmozdítani csak olyan politikai irányzat képes, amely a magyar nép tömegeinek a boldogulása irányában dolgozik s programját azzal a demokráciával akarja valóra váltani, mely ebben az országban végre teljesen a nép kezébe adná a kormányzó hatalmat. A magyar gazdatársadalom jórésze a reakciós irányzatok egész sorát végigszolgálta, hogy végül is valamennyiben csalódjék s a gazdák tömegei hiába kivántak demokratikus, új irányzatot, vezetőik álandóan sikerrel csalogatták be őket a mindenkori kormány táborába. A magyar gazdatársadalom teljes egységgel még most, a legutóbbi képviselőválasztáson sem látta be azt, hogy politikai feltételei vannak az ő élete megváltásának és két pártban is örvendett s örvendve szavazott nyilt választáson többséget olyan kormányzatnak, amelyet csak igen laza és igen homályos ígéretek, voltaképen csak egy csomó frázis kötött le a gazdaérdekek mellett. Sőt azt is mondhatnánk, hogy az a politikai rendszer, amely ma nálunk van s a gazdaérdekek iránt oly érzéketlenséget mutat, a gazdatársadalom nagyrészének állandó tapsai között született s fejlődött ki 15 éven át. Minden kormányzatnak, amely a gazdák ügyében csak sorozatos botlásokat, balfogásokat produkált s amely egy gazda-kormányzat lehetőségeit rendszeresen sikkasztotta le a közéleti sakktábláról, kitartóan, rendíthetetlenül tapsoltak ugyanazok a gazdavezetők, akiket ma is a gazdamozgalmak élén látunk.

És még eddig mindig nem volt elég a tanulság. A debreceni gazdamozgalom például azt kivánja, hogy a gazdaadósságokat a birtok terjedelmére való minden tekintet nélkül rendezze az állam. Azt jelenti ez, hogy a százezerholdas nagybirtokosnak terhei javarészét vegye magára a suszter, az asztalos, a háztulajdonos, a tisztviselő, a szabad szellemi foglalkozású, a maga életét is alighogy fenntartani tudó kispolgár. Ez az egy pont már azt bizonyítja, hogy a debreceni gazdák vezetői nem mozdultak ki a régi kerékvágásból, amely ebben az országban csak a nagybirtoknak és a nagytőkének adott életlehetőséget. De bizonyítja másrészt azt is, hogy ezek a gazdavezetők, akik előterjesztették azt a bizonyos hétpontos debreceni javaslatot, vagy csak a maguk politikai céljait keresik, vagy politikai vezetésre alkalmatlanok. Mert komolyan valószínüleg ők sem gondolták azt, hogy a magyar nép tömegei hajlandók átvállalni az ezer, sőt sokezer, százezer holdas földbirtokosok terheit.

Az bizonyos, hogy a nemzet összeségének vállalnia kell valamelyes terhet a gazdaadósságok szanálásával kapcsolatosan. Azt azonban nem méltányos kívánni, hogy a többi, amúgy is megterhelt osztály szegény emberei milliós vagyonok kialakításáért hozzanak súlyos anyagi áldozatot.

De az a politikai mozgalom, amely a gazdák érdekében kívánatos, nem is kívánná a nagybirtokok további megerősítését, amikor a nemzet érdeke a földbirtokok arányosabb megosztását követeli meg. Valósággal őrült lenne az a magyar társadalom, amely előbb igen nagy anyagi áldozatokkal megszabadítaná terheitől a nagybirtokot, hogy aztán még nagyobb áldozatokkal megváltsa azt a földreform céljaira.

Van aztán még néhány olyan részlete a debreceni gazdák kívánságainak, amely már nem is józan meggondolásból ered, hanem szinte kötekedő követelőzésből. Ilyen az a tétel, amely egyformán 250 pengőben szabná meg a gazdaadósságok maximumát, a többit a közre

CSILLÁRT METEOR csillárgyárban vásároljon
4 lángos modern ebédlőcsillár P 17.-
Villamos vasaló 5 évi jótállással P 7.-
saját üzleteink;
Budapest: Ujdonság, cégi szerű világitás Örjási választék! Részletre is! Kérje most megjelent árjegyzékünket
Vidék: Szeged Pécs Debrecen Miskolc Győr
Helyi üzlet Piac [illegible] 9.

Ügynökök
magas jutalékkal keresteinek
varrógépek, porszivók, vizvezeték nélküli fürdőberendezések és egyéb cikkek részleteladására, helyben és vidékre.
„CSEPEL" KIRENDELTSÉG
Debrecen, Hungária palota

Egy csomó leltári áru kifogyott...
A vásár második hetében ujabb kiméletlenül leirt árcsoportok!
Például: hölgyeknek Zsebkendőkülönlegesség . . 48 fillér; Tiszta gyapju kötöttblúz . . P 4·80
uraknak Tiszta selyem nyakkendő . . P 1·—; Kitünő divatkalap . . . . P 3·80
Női és férfi fehérnemü és sok más divatujdonság hallatlanul olcsón!
BÉKÉS LAJOS - NYÁRI VÁSÁR - Csak ezen a héten!

Kerékpárok
Csepel, Puch, stb. gyártmányuak részletre is kaphatók
Földes Sándornál (Püspöki palota)

hárítva, holott igen jól tudjuk, hogy a birtokok minősége s mostani árai között igen jelentékeny különbségek vannak. — Ilyen az a pont, amelyben visszakövetelik régi tulajdonosaik számára az elárverezett birtokokat, ismét tekintet nélkül arra, hogy kisbirtokokról vagy ezerholdakról van-e szó. Ezek azok a kérdések, amelyek sokkal népszerütlenebbek, semhogy keresztül lehessen vinni megoldásukat s emiatt inkább terhet jelentenek egy komoly gazdaszanálási javaslatnak, mintsem lendítőerőt adnának hozzá.

Egészbenvéve inkább kiábrándít, semmint lelkesít a debreceni hat pont. Mert azzal a jelentőséggel szemben, hogy végre van valaminő gazdamegmozdulás, igen súlyos tehertételként áll, hogy a gazdakövetelések megfogalmazói politikailag még mindig nem látják tisztán a gazdaadósságok rendezésének útját, nem akarják megérteni, hogy ezt a kérdést csak egy demokratikus népképviselet tudja megoldani. És tehertételként áll szemben az is, hogy arra a nemzetre, amely a bajban levő kisexisztenciákért, sőt a középbirtokokért is, szívesen hozna áldozatot, reá akarják hárítani a százezerholdas hitbizományok szanálásának terhét is.

És az a szomorú, hogy a végül egyszer mégis csak eljövendő helyes, komoly, demokratikus politikai irányzatnak a gazdák között egyre újabb és újabb tévirányzatokkal kell megküzdenie. — Mint amilyen ez a legújabb, debreceni is.

Használt és javított
VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS
SCHENKENGELNÉL Piac u. 89.
kaphatók

Filléresgyorsvonatok Debrecenből:
aug. 4-én **SIÓFOK—FONYÓD-ra.** Menettérti jegy ára P. 6·90.
Aug. 9-én **SZEGED-re** Menettérti jegy ára belépő jeggyel együtt P. 6·30.
MENETJEGYIRODA

Rövid időn belül megnyilik a „Provincia utazási és jegyiroda"

Széleskörü bankszervezettel és a legnagyobb vidéki lapokkal, köztük a Debreceni Független Ujsággal áll érdekközösségben ez az uj utazási- és jegyiroda, amely temérdek kedvezménnyel fogja ellátni Budapesten és a vidéken olvasóink tömegeit — Amelyik olvasónknak ezután dolga lesz bárhol idegenben: minden utazási, ellátási és szórakozási szükségletét már itthon előre beszerezheti a legolcsóbb árakon egyik helybeli pénzintézetnél

Örömmel számolunk be egy nagy horderejű vállalkozásunkról olvasóközönségünknek: a Vidéki Napilapok Szindikátusa, amely a Debreceni Független Ujsággal együtt a vidék válogatott. legnagyobb, legtekintélyesebb lapjait sorolja tagjai közzé, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankjával közösségben olyan vállalkozást hívott életre, amelynek a vidéki publikum, tehát lapunk olvasótömegei is, rendkívül sok hasznát látják majd. Ennek az új vállalkozásnak a neve: Provincia Utazási- és Jegyiroda.

A Provincia szervezeteinél fogva behálózza az ország valamennyi jelentékeny városát

és hosszú hónapok áldozatos munkája után sikerült különféle intézményekkel és vállalatokkal olyan megállapodásokat létesítenie, amelyek alkalmasak arra, hogy a vidéki közönséget úgy Budapesten, mint valamennyi vidéki városban a legkülönfélébb utazási, ellátási és szórakozási kedvezmények egész sorában részeltessék.

Meggyőződésünk, hogy a Provincia Utazási és Jegyiroda hézagpótló munkát fog végezni a vidéki közönség javára, hiszen

a fővárosi lapok utazási- és jegyirodái révén eddig jóformán csak a budapesti publikum élvezhette azt a sok-sok kedvezményt, amelyeket egy ilyen üzletág nyujtani tud.

A Provincia Utazási és Jegyiroda elsősorban és mindenekfelett a vidéki közönség érdekeit fogja szolgálni és elképzelhető, hogy amikor alkalmas és megbízható erőforrások egyesültek eme új vállalkozás sikere érdekében, nem is maradhat el az eredmény, amely a vidéki kultúrpublikum életnívóját óhajtja olcsóbbá tenni.

A Provincia Utazási és Jegyiroda — amelynek Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja V., Tükör ucca 4. számú palotájában van a központja — hatalmas feladatot vállalt magára, bár kétségtelen, hogy a vele szoros érdekközösségben álló bankszervezettel s lapszindikátussal hivatott is arra, hogy a vidéki közönség érdekeit a legteljesebb mértékben képviselje és védelmezze.

A Provincia megállapodást létesit a főváros legkitünőbb szállodáival, penzióival, éttermeivel, színházaival, variettéivel, cirkuszaival, mulatóival, a hatalmas sporttelepekkel, strandokkal, gyógyfürdőkkel, üdülőhelyekkel, szanatóriumokkal, közlekedési vállalatokkal és még számos más hasonló vállalkozással azért, hogy a Budapesten megforduló vidékiek ezután a lehető legtöbb kedvezménnyel jussanak hozzá minden szórakozási, ellátási és közlekedési szükségletükhöz.

Am a Provincia Utazási és Jegyirodának nemcsak az a célja, hogy a Budapestre kerülő vidékieket a lehető legtöbb és legnagyobb kedvezménnyel ellássa, hanem főleg és elsősorban azért is dolgozni fog, hogy

olcsó utazási és ellátási lehetőségek megteremtésével minél több budapesti látogasson el a vidékre és minél gyakrabban jöjjön el hozzánk, Debrecenbe.

Ilyenformán a Provincia Utazási és Jegyiroda, amelyben tehát a Debreceni Független Ujságnak is része van, a magyarországi belforgalom emelése körül jelentékeny szerepet fog játszani és a vidéki közönség kényelmének érdekében minden nagyobb városban tekintélyes helybeli pénzintézetekkel megállapodást köt majd, hogy ezek a bankok, mint befizetési telephelyek, már a saját otthonában kiszolgálják a vidéki utast és ellássák mindennel, amire a fővárosban szüksége lehet.

A Provincia Utazási és Jegyiroda szervezési munkálatai a közeli napokban befejeződnek s

igen rövid időn belül Budapesten megnyílik az iroda utazási- és jegyüzlete, amely a fővárosba érkezett vidékieket közvetlenül is kiszolgálja

A Provincia fővárosi üzletének megnyitásával egyidőben itt, Debrecenben is működni kezdenek azok a befizetési helyként kijelölt pénzintézetek, amelyek már itthon ellátják a szükséges útbaigazításokkal az érdeklődőket és nyujtani fogják az összes kedvezményes szolgáltatásokat azoknak az olvasóinknak, akik bizonyára tömegesen veszik majd igénybe ezeket a nagyon hasznos, előnyös és egyúttal nagy kényelmet jelentő kedvezményeket.

A Provincia Utazási és Jegyiroda által megszerzett kedvezmények pontos lisztáját rövidesen közölni fogjuk.

Hétfőtől kezdve érkeznek a Nyári Egyetem hallgatói

Beszámoltunk már arról, hogy milyen nagyszámú és előkelő közönséget sikerült összegyüjteni a Nyári egyetem vezetőségének. Európa minden országából, messze Keletről 20—40 főből álló csoportok, magános utasok indulnak el egy számukra többékevésbbé ismeretlen ország felé. A rendezőség fényes és meleg fogadtatást készit elő számukra, Debrecen városa, az egyetem, a társadalmi és ifjusági egyesületek közreműködésével.

Legelsőnek az olasz csoport fut be hétfőn délután a pesti gyorssal.

A pályaudvari fogadtatás után következik az elszálásolás nagy munkája. Az olasz hallgatóság egy része az egyetemi Tisza István Internátusban, másik része pedig a Bikában fog lakni.

A legnagyobb forgalom szerdára várható, amikor is délután 5 órakor

Szerencs felől jönnek a testvér lengyel nemzet kiküldöttei.

A lengyel csoport 36 főből áll a Nyári Egyetem régi hallgatóinak vezetése mellett. A lengyel csoporttal jön *Malachowvka* grófnő, aki már régóta dolgozik a magyar-lengyel kapcsolatok kiépítésén. A lengyel csoport fogadásán részt vesz a debreceni egyetemi hallgatók lengyelbarát egyesülete, mely dr. *Hankiss* Jánosnak az egyetem kiváló professzorának szellemi vezetése alatt nemrégiben keletkezett. Ugyancsak szerdán délután hat órakor fog érkezni a belföldi hallgatóság zöme is.

Csütörtökön kezdődik meg a Nyári Egyetem hivatalosan.

A Nyári Egyetem gazdag programját, amelyet igen érdekes filmbemutatók, hangversenyek, vetítések fognak tarkítani, az egyetem díszudvarán csütörtök délelőtt fél 10 órakor rendezett megnyitó ünnepély fogja bevezetni.

Ugyanezen a napon érkeznek meg a holland csoporttal együtt utazó exotikus hallgatók is, valamint az idén ismét szép számmal megjelenő németek.

Ugy a megnyitó ünnepélyen, mint a csütörtök esti ismerkedő esten a rendezőség számít Debrecen művelt kö-

A most épülő Csapó uccai bérházban
Egy 3 szoba hallos, előszobás, egy 3 szoba előszobás és egy 2 szoba hall előszobás lakás, valamennyi balkonnal és összkomforttal ugyszintén még néhány
üzlethelyiség
NOVEMBER 1-RE KIADÓ
Értekezni: Wiener Adolf cégnél, Kossuth u. 27. sz. d. u. fél 3— fél 5 óráig

Elsőrangú textilipari vállalat Debrecen és környékére jól bevezetett, textiláru kban gyakorlott

HELYI ÜGYNÖKÖKET KERES.

Részletes ajánlatok eddigi működéssel, referenciákkal és igények feltüntetésével Blockner J. hirdető-irodába Budapest, IV., Városház ucca 10. küldendők.

zönségének minél nagyobb számban történő megjelenésére. Belépő díj a megnyitó ünnepségre nincs. Az ismerkedő estre vacsorajegyek válthatók a Nyári Egyetem titkári hivatalában. A vacsorajegyért, melynek ára 1 P, mindenki elsőrangú vacsorát kap. A beiratkozások helybeliek számára még egyre folynak, az érdeklődés a megnyitó ünnepély közeledésével egyenes arányban nő. A fogadásra és beiratkozásra vonatkozó felvilágosítást ad a Nyári Egyetem titkársága (Központi egyetem, III. em. 346. ajtó. Telefon 25—00.).

Egyházi élet

MAGUKRA HAGYOTT IFJAK

A legszomorúbb dolog ezen a világon, az árvaság. A nincstelenség még csak elviselhető, de a társtalanság az örületbe kerget. A sokat emlegetett háború utáni „apák-fiak viszony", amely a két világot jelentők között kéleződött, abban a formájában a legtragikusabb, hogy a fiak — árvák lettek. Magukra hagyták az ifjakat, munkájukkal, előrehaladásukkal és világnézetükkel. Eleinte ezt a magárahagyottságot a fiatalság hol könnyes, hol dacos belenyugvással próbálta elviselni, de később fellázadt és telhetetlen bosszúvággyal keresett minden nyugalmas helyet és életet, ahol rombolhasson és az egyedülvalóságában, legalább a maga csinálta zürzavar hangjai jelentsenek valami mozgást. Így esett meg az utóbbi idők sok ifjú bűne, politikai, erkölcsi síkon egyaránt.

A magukra hagyott ifjakhoz megy oda a KIE. Barát a baráthoz szeretettel és bizalommal. Egymásra talált árva fiuk ők, akiknek vezére a Krisztus, akiben megtalálják életük teljességre emelőjét és gazdagítóját.

A Krisztussal való boldog közösségnek, lesz az ország színe előtt lezajló nagyszerű bizonyítéka az a nagy Nemzeti Konferencia, amely augusztus 15—19-én itt Debrecenben lesz. Az ország minden részéből összesereglő, mintegy 2000 fiatalember fog boldog örömmel hozsannázni, új életük tisztasága és igaz öröme felett.

Debreceni ifjak! Magános és árva életetek fényt és derűt kap ezen a baráti találkozón. Jöjjetek ismeretlen és idegen barátaitok közé! Érezzétek meg a barátságukon keresztül, az Isten gondoskodó jóságát, amely a ti életetek felett is készen áll a beteljesülésre, csak akarjátok azt elfogadni teljes szívvel és lélekkel.

Így lesznek mind többen és többen árvákból — boldog hazataláltak, társtalanokból örvendező barátok. Így épül a jövendő, nyugodalmas ifjú életek szent munkája nyomán, imádsággal és hittel.

Minden érdeklődőnek készséggel nyujt felvilágosítást a KIE vezetősége, Piac u. 36. I. em.

A nagycserei leánykonferencia előkészítésére ma, július 28-án, vasárnap délután 4 órakor a Szappanos ucca 16. sz. a. gyülekezeti otthonban bibliaórát és utána megbeszélést tart dr. Soós Béla lelkipásztor. Szeretettel hivjuk a lánykörök vezetőit, tagjait és mindazokat a leányokat, akik a konferencia iránt érdelődnek.

DEBRECEN a trianoni Magyarország keleti őrszeme

Irta: Horváth Árpád

„Hejh Debrecen,
Ha rád emlékezem!..."
Petőfi.

Müveltség és művészet a legnagyobb nevelő, egységesítő és összefogó erők a nemzet életében.

*

Csonkamagyarország második legnagyobb városa ma erős mozgalmak közt hánykolódik. Az örvénylés a társadalmi béke hullámveréseig is feljutott. A civisvárost, amelynek nyugalma lelkek és idegek stabilitásán épült és jellegzetességgé vált, ideges s talán lényétől idegen mozgalmasság fúti.

Ha az ember ismeretlenül, először kerül Debrecenbe, valamilyen Alföldre-plántált Kolozsvár-szagot érez rajta. A városépítkezés szelleme, ha nem is fényképészeti hasonlóságokban, de a patinás mult kossuthi nagytemplomával s ősi kálvinista intézményeivel, az egyetem atmoszférájával s a bentlakok patricius öntudatával, — mind a békebeli Erdély fővárosára emlékeztet, amíg csak az esti órák be nem köszöntenek.

Mert este, a város munkaidejének végével megváltozik ez a transsylván arculat: az éjszaka Nagyvárad, a bihari Párizs fényeit tükrözi a város képére. Talán minden magyar városnál élénkebb, lüktetőbb és a mostani hetekben hevesebb a vacsorázó és feketéző csoportok beszédmódja, társalgás, vita, melynek anyaga helyi gyökérzetből virágzik elő. Közügy és magánügy egyaránt gyülékony láncolattá keveredik, politika, helyi érdek, magánélet, mind egyetlen gyujtópontra mutatnak vissza: a genius loci, a debreceni polgári büszkeség és patricius-szellem lelki hőforrására.

Furcsa, de nem bizarr ez a sajátos levegő, amely körüllengi ezt a kálvinista Rómát. Idegen szem a szellemi erőforrások, a lélekbeli vitalitás hatalmas és impozáns méreteit, élő és éltető valóságát méri fel belőle. S a magyar kultúrélet lehetőségeinek dúsan tenyésző flóráját talán seholsem lehet olyan fantáziával, de ugyanakkor olyan valószerűséggel is elképzelni, mint éppen ebben a városban.

LELKI TIPUSOK, — INTÉZMÉNYEK

Ha valakinek olyan szerencséje akad, mint e sorok írójának, hogy közügy kapcsán rengeteg emberrel kerül ismeretségbe, indokoltan támad fel benné Emerson közkeletű mondása, — az intézmények nagy emberek meghosszabbított árnyékai —, hogy mindjárt a visszájáról alkalmazhassa. Mert sehol annyi lelkes ember nem akad, aki önzetlenül, nem egyszer óriási vagyoni függetlenséggel a háta mögött olyan heves és lelkes önzetlenséggel tudna küzdeni, kiállani, harcolni és agitálni egy ügy vagy intézmény érdekében, amit városa számára üdvösnek ítél, mint Debrecenben.

De független közférfiak mellett ugyanúgy, napi gondokkal küzdő kisiparos is akad, aki este Jászai Mariról, E. Kovács Gyuláról, vagy régi magyar Shakespeare-előadásokról beszélget, odakívánva a régi tradíciókat a maga városának talajába, hogy abból új tradíciók teremjenek. Láttam kereskedőt, aki otthagyta a vevőit, üzletét, hogy közügyért harcoljon s aki szerényen ezt a maga lelki életformájáért való „önzés"-nek minősítette. Amikor pl. a színházról van szó, tisztes lelkészek léptek a közügyek arénájába, hogy testvéri templomépítéssel segítsék a művészet ügyét és az ujságírórend — pesti kovásszal táplált — lelkessége a papi megértés ikerpárjául szegődött — a kultúráért és a városukért.

A nehéz magyar sors apátiája, az 1935-ös gazdasági életformájának kimerültsége valahogy lefoszlik itt az emberekről. Tudnak harcolni és tudnak önzetlenek lenni! A polgári társadalom, szinte „csakazértis" erővel, lendülettel, életbajai mellett is „snájdigan" szerzi meg magának a jobb és bővebb élet eszközeit, mintegy hangsúlyozva életerejét s az élethez való jogát, ami a napszítta alföldiség ősiségéből táplálkozik. Debrecen lelkileg gazdag város, hagyományai és jelene szinte kötelességgé teszik számára a kulturszomjuságot, amiből nemzetet lehet építeni. Lehet? A város lelki szine-java úgy érzi és dokumentálja, hogy kell is.

ORSZÁGOS DEBRECENI ÜNNEPI HETEK

Olyan gondolat például, amely a város gazdag földrajzi kihasználásá-

Meghülés nyáron is veszélyes!

Segitenek az

ASPIRIN

TABLETTÁK

Csak a „BAYER" BAYER keresztteI valódi

MAGYAR GYÁRTMÁNY

Gyógyszertárakban kapható.

ra, országos ünnepi és művészi produkciókkal, tavaszi vagy nyári hetek szervezését javasolta, osztatlan tetszéssel és a tevékeny hívők seregével találkozott. Stadion, szabadtéri színpad, a Déri-múzeum előtere, a kollégium udvara, Istentől teremtve várják a művészileg teremtő szellemet és szándékot, a Hortobágy s a debreceni alföldiség folklore-gazdaságának művészi kibányászására. Zenekedvelők Köre, filharmonikus zenekar, vasutas orkeszter, városi zeneiskola, elismert szólista-művészek, dalárdák — csupa energiaforrás egy nagy és önálló művészi program megvalósítására, amiből Debrecen kulturális és művészeti jelentőségét országossá lehet felépíteni.

S a kulturával idecsalogatott idegen, aki Budapesten túl is kíváncsi a magyar életre, Debrecenben nemcsak művészi táplálékot kaphat; — két kitünő, fővárosi mértékkel illethető szálloda, ugyanazon a területen hétfajta vízzel bővelkedő modern strandfürdő, sportpályák, európai (a felső Margitszigetre emlékeztető) vendéglő a Nagyerdőn, villamosközlekedés, gyönyörü egyetemépület és tökéletes, szinte Amerikát idéző klinikai telep modern megteremtése nőtt fel a hagyományos, patinás ős-Debrecen mellé, valami, amit csakugyan egyedülállóvá lehetne varázsolni.

Az alföldi metropolis ma már nem alvó Csipkerózsika. Szándékaiban s építő erőtudatában felébredt. Tele van lelkes, harcos, kulturát kívánó, bátor szellemű emberekkel. Még talán az utóbbi idők közéleti megrázkódtatásai is jó hatással, energiára ébresztő építőszándékkal hatnak majd a jövőre, arra a jövőre, amelyből a modern Debrecen szellemileg felépül.

KÜLÖNVÉLEMÉNY

S ennél a pontnál a cikkíró, bármennyire is nem illik hozzá, az augur köntösét ölti magára. Nem bír ellentállni annak, hogy jóssá legyen. Mert minden helyi tapasztalat keresztül izzik az a gondolat, hogy minden vélt, vagy való ellentéten túl egyetlen nagy építő meggyőződés szüntetne meg és egyenlítene ki minden disszharmóniát: az a kultúrmunka, amellyel Debrecen minden polgára együttesen építheti fel az ország legelső kulturális vidéki központját, művészeti, tudományos és szellemi végvárát, aminél különb földrajzi, gazdasági etnográfiai és hagyománybeli eszközei, gazdagsága és hivatottsága

NE KINLÓDJÉK LÁBAIVAL

A SZENT RÓKUS LÁBSÓS-FÜRDŐ AZONNAL SEGIT!

Melegben a lábak olyanok, mintha kinzókamarában lennének. Szurnak, fájnak, égnek, dagadnak és izzadnak. Azonnali megkönnyebbülést okoz, ha egy jótékony lábfürdőt vesz, melyben előzőleg valódi Szent Rókus lábsót feloldott. A lábfájások, fáradság, ólomnehéz érzés, feltörések a bokák duzzadásai, kipállások bámulatos gyorsan elmulnak. A Rókus lábfürdő után a lábak, mintha ujjászülettek volna, kisebbek, rugalmasak és szépek lesznek. A nyilaló tyukszemek az égő bütykök és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy maradék nélkül az egészséges bőrből kiemelhetők, annyira tökéletesen, hogy többé újra nem képződnek, ha az előírt módon rendszeresen ápolják a lábukat. Egy marékny. valódi Szent Rókus lábsóval alaposan kikurálja lábait, megerősíti a testét, a munkára, turákra és sportokra. Egy kiadós csomag valódi Szent Rókus lábsó 70 fillér.

DIJTALAN KOZMETIKAI TANÁCSADÁS!

MEGNYILT! UJ ÜZLET! FRISS ÁRUK!

Bel- és külfö di illatszerek, friss fényképészeti cikkek. — Amatőr fe vételek kidolgoztatása. — TEGYEN PRÓBA VÁSÁRLAST!

Kiss Ferenc illatszertára

DEBRECEN, CSAPÓ U. 34. Gyümölcspiac. — Ipariskolával szemben

Kerékpárok
Csepel, Puch, stb. gyártmányuak részletre is kaphatók
Földes Sándornál (Püspöki palota)

hárítva, holott igen jól tudjuk, hogy a birtokok minősége s mostani árai között igen jelentékeny különbségek vannak. — Ilyen az a pont, amelyben visszakövetelik régi tulajdonosaik számára az elárverezett birtokokat, ismét tekintet nélkül arra, hogy kisbirtokokról vagy ezerholdakról van-e szó. Ezek azok a kérdések, amelyek sokkal népszerűtlenebbek, semhogy keresztül lehessen vinni megoldásukat s emiatt inkább terhet jelentenek egy komoly gazdaszanálási javaslatnak, mintsem lendítőerőt adnának hozzá.

Egészbenvéve inkább kiábrándít, semmint lelkesít a debreceni hat pont. Mert azzal a jelentőséggel szemben, hogy végre van valaminő gazdamegmozdulás, igen súlyos tehertételként áll, hogy a gazdakövetelések megfogalmazói politikailag még mindig nem látják tisztán a gazdaadósságok rendezésének útját, nem akarják megérteni, hogy ezt a kérdést csak egy demokratikus népképviselet tudja megoldani. És tehertételként áll szemben az is, hogy arra a nemzetre, amely a bajban levő kisexisztenciákért, sőt a középbirtokokért is, szívesen hozna áldozatot, reá akarják hárítani a százezerholdas hitbizományok szanálásának terhét is.

És az a szomorú, hogy a végül egyszer mégis csak eljövendő helyes, komoly, demokratikus politikai irányzatnak a gazdák között egyre újabb és újabb téviránvzatokkal kell megküzdenie. — Mint amilyen ez a legújabb, debreceni is.

Használt és javított
VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS
SCHENKENGELNÉL Piac u. 89.
kaphatók

Filléresgyorsvonatok Debrecenből:
aug. 4-én **SIÓFOK—FONYÓD-ra.** Menettérti jegy ára P. 6·90.
Aug. 9-én **SZEGED-re** Menettérti jegy ára belépő jeggyel együtt P. 6·30.
MENETJEGYIRODA

Rövid időn belül megnyilik a „Provincia utazási és jegyiroda"

Széleskörű bankszervezettel és a legnagyobb vidéki lapokkal, köztük a Debreceni Független Ujsággal áll érdekközösségben ez az uj utazási- és jegyiroda, amely temérdek kedvezménnyel fogja ellátni Budapesten és a vidéken olvasóink tömegeit — Amelyik olvasónknak ezután dolga lesz bárhol idegenben: minden utazási, ellátási és szórakozási szükségletét már itthon előre beszerezheti a legolcsóbb árakon egyik helybeli pénzintézetnél

Örömmel számolunk be egy nagy horderejű vállalkozásunkról olvasóközönségünknek: a Vidéki Napilapok Szindikátusa, amely a Debreceni Független Ujsággal együtt a vidék válogatott. legnagyobb, legtekintélyesebb lapjait sorolja tagjai közzé, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankjával közösségben olyan vállalkozást hívott életre, amelynek a vidéki publikum, tehát lapunk olvasótömegei is, rendkívül sok hasznát látják majd. Ennek az új vállalkozásnak a neve: Provincia Utazási- és Jegyiroda.

A Provincia szervezeteinél fogva behálózza az ország valamennyi jelentékeny városát

és hosszú hónapok áldozatos munkája után sikerült különféle intézményekkel és vállalatokkal olyan megállapodásokat létesítenie, amelyek alkalmasak arra, hogy a vidéki közönséget úgy Budapesten, mint valamennyi vidéki városban a legkülönfélébb utazási, ellátási és szórakozási kedvezmények egész sorában részeltessék.

Meggyőződésünk, hogy a Provincia Utazási és Jegyiroda hézagpótló munkát fog végezni a vidéki közönség javára, hiszen

a fővárosi lapok utazási- és jegyirodái révén eddig jóformán csak a budapesti publikum élvezhette azt a sok-sok kedvezményt, amelyeket egy ilyen üzletág nyujtani tud.

A Provincia Utazási és Jegyiroda elsősorban és mindenekfelett a vidéki közönség érdekeit fogja szolgálni és elképzelhető, hogy amikor alkalmas és megbízható erőforrások egyesültek eme új vállalkozás sikere érdekében, nem is maradhat el az eredmény, amely a vidéki kultúrpublikum életnívóját óhajtja olcsóbbá tenni.

A Provincia Utazási és Jegyiroda — amelynek Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja V., Tükör ucca 4. számú palotájában van a központja — hatalmas feladatot vállalt magára, bár kétségtelen, hogy a vele szoros érdekközösségben álló bankszervezettel s lapszindikátussal hivatott is arra, hogy a vidéki közönség érdekeit a legteljesebb mértékben képviselje és védelmezze.

A Provincia megállapodást létesit a főváros legkitűnőbb szállodáival, penzióival, éttermeivel, színházaival, variettéivel, cirkuszaival, mulatóival, a hatalmas sporttelepekkel, strandokkal, gyógyfürdőkkel, üdülőhelyekkel, szanatóriumokkal, közlekedési vállalatokkal és még számos más hasonló vállalkozással azért, hogy a Budapesten megforduló vidékiek ezután a lehető legtöbb kedvezménnyel jussanak hozzá minden szórakozási, ellátási és közlekedési szükségletükhöz.

Am a Provincia Utazási és Jegyirodának nemcsak az a célja, hogy a Budapestre kerülő vidékieket a lehető legtöbb és legnagyobb kedvezménnyel ellássa, hanem főleg és elsősorban azért is dolgozni fog, hogy

olcsó utazási és ellátási lehetőségek megteremtésével minél több budapesti látogasson el a vidékre és minél gyakrabban jöjjön el hozzánk, Debrecenbe.

Ilyenformán a Provincia Utazási és Jegyiroda, amelyben tehát a Debreceni Független Ujságnak is része van, a magyarországi belforgalom emelése körül jelentékeny szerepet fog játszani és a vidéki közönség kényelmének érdekében minden nagyobb városban tekintélyes helybeli pénzintézetekkel megállapodást köt majd, hogy ezek a bankok, mint befizetési telephelyek, már a saját otthonában kiszolgálják a vidéki utast és ellássák mindennel, amire a fővárosban szüksége lehet.

A Provincia Utazási és Jegyiroda szervezési munkálatai a közeli napokban befejeződnek s

igen rövid időn belül Budapesten megnyilik az iroda utazási- és jegyüzlete, amely a fővárosba érkezett vidékieket közvetlenül is kiszolgálja

A Provincia fővárosi üzletének megnyitásával egyidőben itt, Debrecenben is működni kezdenek azok a befizetési helyként kijelölt pénzintézetek, amelyek már itthon ellátják a szükséges útbaigazításokkal az érdeklődőket és nyujtani fogják az összes kedvezményes szolgáltatásokat azoknak az olvasóinknak, akik bizonyára tömegesen veszik majd igénybe ezeket a nagyon hasznos, előnyös és egyúttal nagy kényelmet jelentő kedvezményeket.

A Provincia Utazási és Jegyiroda által megszerzett kedvezmények pontos lisztáját rövidesen közölni fogjuk.

Hétfőtől kezdve érkeznek a Nyári Egyetem hallgatói

Beszámoltunk már arról, hogy milyen nagyszámú és előkelő közönséget sikerült összegyüjteni a Nyári egyetem vezetőségének. Európa minden országából, messze Keletről 20—40 főből álló csoportok, magános utasok indulnak el egy számukra többékevésbbé ismeretlen ország felé. A rendezőség fényes és meleg fogadtatást készít elő számukra, Debrecen városa, az egyetem, a társadalmi és ifjusági egyesületek közreműködésével.

Legelsőnek az olasz csoport fut be hétfőn délután a pesti gyorssal.

A pályaudvari fogadtatás után következik az elszállásolás nagy munkája. Az olasz hallgatóság egy része az egyetemi Tisza István Internátusban, másik része pedig a Bikában fog lakni.

A legnagyobb forgalom szerdára várható, amikor is délután 5 órakor

Szerencs felől jönnek a testvér lengyel nemzet kiküldöttei.

A lengyel csoport 36 főből áll a Nyári Egyetem régi hallgatóinak vezetése mellett. A lengyel csoportot jön *Malachowska* grófnő, aki már régóta dolgozik a magyar-lengyel kapcsolatok kiépítésén. A lengyel csoport fogadásán részt vesz a debreceni egyetemi hallgatók lengyelbarát egyesülete, mely dr. *Hankiss* Jánosnak az egyetem kiváló professzorának szellemi vezetése alatt nemrégiben keletkezett. Ugyancsak szerdán délután hat órakor fog érkezni a belföldi hallgatóság zöme is.

Csütörtökön kezdődik meg a Nyári Egyetem hivatalosan.

A Nyári Egyetem gazdag programját, amelyet igen érdekes filmbemutatók, hangversenyek, vetítések fognak tarkítani, az egyetem díszudvarán csütörtök délelőtt fél 10 órakor rendezett megnyitó ünnepély fogja bevezetni.

Ugyanezen a napon érkeznek meg a holland csoporttal együtt utazó exotikus hallgatók is, valamint az idén ismét szép számmal megjelenő németek.

Ugy a megnyitó ünnepélyen, mint a csütörtök esti ismerkedő esten a rendezőség számít Debrecen művelt kö-

A most épülő Csapó uccai bérházban
Egy 3 szoba hallos, előszobás, egy 3 szoba előszobás és egy 2 szoba hall előszobás lakás, valamennyi balkonnal és összkomforttal ugyszintén még néhány
üzlethelyiség
NOVEMBER 1-RE KIADÓ
Értekezni: Wiener Adolf cégnél, Kossuth u. 27. sz. d. u. fél 3— fél 5 óráig

Elsőrangú textilipari vállalat Debrecen és környékére jól bevezetett, textiláru kban gyakorlott

HELYI ÜGYNÖKÖKET KERES.

Részletes ajánlatok eddigi működéssel, referenciákkal és igények feltüntetésével Blockner J. hirdető-irodába Budapest, IV., Városház ucca 10. küldendők.

zönségének minél nagyobb számban történő megjelenésére. Belépő díj a megnyitó ünnepségre nincs. Az ismerkedő estre vacsorajegyek válthatók a Nyári Egyetem titkári hivatalában. A vacsorajegyért, melynek ára 1 P, mindenki elsőrangú vacsorát kap. A beiratkozások helybeliek számára még egyre folynak, az érdeklődés a megnyitó ünnepély közeledésével egyenes arányban nő. A fogadásra és beiratkozásra vonatkozó felvilágosítást ad a Nyári Egyetem titkársága (Központi egyetem, III. em. 346. ajtó. Telefon 25—00.).

Egyházi élet

MAGUKRA HAGYOTT IFJAK

A legszomorúbb dolog ezen a világon, az árvaság. A nincstelenség még csak elviselhető, de a társtalanság az örületbe kerget. A sokat emlegetett háború utáni „apák-fiak viszony", amely a két világot jelentők között kéleződött, abban a formájában a legtragikusabb, hogy a fiak — árvák let ek. Magukra hagyták az ifjakat, munkájukkal, előrehaladásukkal és világnézetükkel. Eleinte ezt a magárahagyottságot a fiatalság hol könnyes, hol dacos belenyugvással próbálta elviselni, de később fellázadt és telhetetlen bosszúvággyal keresett minden nyugalmas helyet és életet, ahol rombolhasson és az egyedülvalóságában, legalább a maga csinálta zürzavar hangjai jelentsenek vlami mozgást. Így esett meg az utóbbi idők sok ifjú bűne, politikai, erkölcsi síkon egyaránt.

A magukra hagyott ifjakhoz megy oda a KIE. Barát a baráthoz szeretettel és bizalommal. Egymásra talált árva fiuk ők, akiknek vezére a Krisztus, akiben megtalálják életük teljességre emelőjét és gazdagítóját.

A Krisztussal való boldog közösségnek, lesz az ország színe előtt lezajló nagyszerű bizonyítéka az a nagy Nemzeti Konferencia, amely augusztus 15—19-én itt Debrecenben lesz. Az ország minden részéből összesereglő, mintegy 2000 fiatalember fog boldog örömmel hozsannázni, új életük tisztasága és igaz öröme felett.

Debreceni ifjak! Magános és árva életetek fényt és derűt kap ezen a baráti találkozón. Jöjjetek ismeretlen és idegen barátaitok közé! Érezzétek meg a barátságukon keresztül, az Isten gondoskodó jóságát, amely a ti életetek felett is készen áll a beteljesülésre, csak akarjátok azt elfogadni teljes szívvel és lélekkel.

Így lesznek mind többen és többen árvákból — boldog hazataláltak, társtalanokból örvendező barátok. Így épül a jövendő, nyugodalmas ifjú élet szent munkája nyomán, imádsággal és hittel.

Minden érdeklődőnek készséggel nyujt felvilágosítást a KIE vezetősége, Piac u. 36. I. em.

A nagycserei leánykonferencia előkészítésére ma, július 28-án, vasárnap délután 4 órakor a Szappanos ucca 16. sz. a. gyülekezeti otthonban bibliaórát és utána megbeszélést tart dr. Soós Béla lelkipásztor. Szeretettel hivjuk a lánykörök vezetőit, tagjait és mindazokat a leányokat, akik a konferencia iránt érdelődnek.

DEBRECEN a trianoni Magyarország keleti őrszeme

Irta: Horváth Árpád

„Hejh Debrecen,
Ha rád emlékezem!..."
Petőfi.

Műveltség és művészet a legnagyobb nevelő, egységesítő és összefogó erők a nemzet életében.

*

Csonkamagyarország második legnagyobb városa ma erős mozgalmak közt hánykolódik. Az örvénylés a társadalmi béke hullámveréseig is feljutott. A civisvárost, amelynek nyugalma lelkek és idegek stabilitásán épült és jellegzetességgé vált, ideges s talán lényétől idegen mozgalmasság fúti.

Ha az ember ismeretlenül, először kerül Debrecenbe, valamilyen Alföldre-plántált Kolozsvár-szagot érez rajta. A városépítkezés szelleme, ha nem is fényképészeti hasonlóságokban, de a patinás mult kossuthi nagytemplomával s ősi kálvinista intézményeivel, az egyetem atmoszférájával s a bentlakok patricius öntudatával, — mind a békebeli Erdély fővárosára emlékeztet, amíg csak az esti órák be nem köszöntenek.

Mert este, a város munkaidejének végével megváltozik ez a transsylván arculat: az éjszaka Nagyvárad, a bihari Párizs fényeit tükrözi a város képére. Talán minden magyar városnál élénkebb, lüktetőbb és a mostani hetekben hevesebb a vacsorázó és feketéző csoportok beszédmódja, társalgás, vita, melynek anyaga helyi gyökérzetből virágzik elő. Közügy és magánügy egyaránt gyúlékony láncolattá keveredik, politika, helyi érdek, magánélet, mind egyetlen gyujtópontra mutatnak vissza: a genius loci, a debreceni polgári büszkeség és patricius-szellem lelki hőforrására.

Furcsa, de nem bizarr ez a sajátos levegő, amely körüllengi ezt a kálvinista Rómát. Idegen szem a szellemi erőforrások, a lélekbeli vitalitás hatalmas és impozáns méreteit, élő és éltető valóságát méri fel belőle. S a magyar kultúrélet lehetőségeinek dúsan tenyésző flóráját talán seholsem lehet olyan fantáziával, de ugyanakkor olyan valószerűséggel is elképzelni, mint éppen ebben a városban.

LELKI TIPUSOK, — INTÉZMÉNYEK

Ha valakinek olyan szerencséje akad, mint e sorok írójának, hogy közügy kapcsán rengeteg emberrel kerül ismeretségbe, indokoltan támad fel benne Emerson közkeletű mondása, — az intézmények nagy emberek meghosszabbított árnyékai —, hogy mindjárt a visszájáról alkalmazhassa. Mert sehol annyi lelkes ember nem akad, aki önzetlenül, nem egyszer óriási vagyoni függetlenséggel a háta mögött olyan heves és lelkes önzetlenséggel tudna küzdeni, kiállani, harcolni és agitálni egy ügy vagy intézmény érdekében, amit városa számára üdvösnek ítél, mint Debrecenben.

De független közférfiak mellett ugyanúgy, napi gondokkal küzdő kisiparos is akad, aki este Jászai Mariról, E. Kovács Gyuláról, vagy régi magyar Shakespeare-előadásokról beszélget, odakívánva a régi tradíciókat a maga városának talajába, hogy abból új tradíciók teremjenek. Láttam kereskedőt, aki otthagyta a vevőit, üzletét, hogy közügyért harcoljon s aki szerényen ezt a maga lelki életformájáért való „önzés"-nek minősítette. Amikor pl. a színházról van szó, tisztes lelkészek léptek a közügyek arénájába, hogy testvéri templomépítéssel segítsék a művészet ügyét és az ujságírórend — pesti kovásszal táplált — lelkessége a papi megértés ikerpárjául szegődött — a kultúráért és a városukért.

A nehéz magyar sors apátiája, az 1935-ös gazdasági életformájának kimerültsége valahogy lefoszlik itt az emberekről. Tudnak harcolni és tudnak önzetlenek lenni! A polgári társadalom, szinte „csakazértis" erővel, lendülettel, életbajai mellett is „snájdigan" szerzi meg magának a jobb és bővebb élet eszközeit, mintegy hangsúlyozva életerejét s az élethez való jogát, ami a napszittta alföldiség ősiségéből táplálkozik. Debrecen lelkileg gazdag város, hagyományai és jelene szinte kötelességgé teszik számára a kulturszomjúságot, amiből nemzetet lehet építeni. Lehet? A város lelki szine-java úgy érzi és dokumentálja, hogy kell is.

ORSZÁGOS DEBRECENI ÜNNEPI HETEK

Olyan gondolat például, amely a város gazdag földrajzi kihasználásra, országos ünnepi és művészi produkciókkal, tavaszi vagy nyári hetek szervezését javasolta, osztatlan tetszéssel és a tevékeny hívők seregével találkozott. Stadion, szabadtéri színpad, a Déri-múzeum előtere, a kollégium udvara, Istentől teremtve várják a művészileg teremtő szellemet és szándékot, a Hortobágy s a debreceni alföldiség folklore-gazdaságának művészi kibányászására. Zenekedvelők Köre, filharmonikus zenekar, vasutas orkeszter, városi zeneiskola, elismert szólista-művészek, dalárdák — csupa energiaforrás egy nagy és önálló művészi program megvalósítására, amiből Debrecen kulturális és művészeti jelentőségét országossá lehet felépíteni.

S a kulturával idecsalogatott idegen, aki Budapesten túl is kíváncsi a magyar életre, Debrecenben nemcsak művészi táplálékot kaphat; — két kitűnő, fővárosi mértékkel illethető szálloda, ugyanazon a területen hétfajta vízzel bővelkedő modern strandfürdő, sportpályák, európai (a felső Margitszigetre emlékeztető) vendéglő a Nagyerdőn, villamosközlekedés, gyönyörü egyetemépület és tökéletes, szinte Amerikát idéző klinikai telep modern megteremtése nőtt fel a hagyományos, patinás ős-Debrecen mellé, valami, amit csakugyan egyedülállóvá lehetne varázsolni.

Az alföldi metropolis ma már nem alvó Csipkerózsika. Szándékaiban s építő erőtudatában felébredt. Tele van lelkes, harcos, kulturát kívánó, látor szellemű emberekkel. Még talán az utóbbi idők közéleti megrázkódtatásai is jó hatással, energiára ébresztő építőszándékkal hatnak majd a jövőre, arra a jövőre, amelyből a modern Debrecen szellemileg felépül.

KÜLÖNVÉLEMÉNY

S ennél a pontnál a cikkíró, bármennyire is nem illik hozzá, az augur köntösét ölti magára. Nem bír ellentállni annak, hogy jóssá legyen. Mert minden helyi tapasztalat keresztül izzik az a gondolat, hogy minden vélt, vagy való ellentéten túl egyetlen nagy építő meggyőződés szüntetne meg és egyenlítene ki minden disszharmóniát: az a kultúrmunka, amellyel Debrecen minden polgára együttesen építheti fel az ország legelső kulturális vidéki központját, művészeti, tudományos és szellemi végvárát, aminél különb földrajzi, gazdasági etnográfiai és hagyománybeli eszközei, gazdagsága és hivatottsága

NE KINLÓDJÉK LÁBAIVAL

A SZENT RÓKUS LÁBSÓS-FÜRDŐ AZONNAL SEGIT!

Melegben a lábak olyanok, mintha kinzókamarában lennének. Szurnak, fájnak, égnek, dagadnak és izzadnak. Azonnali megkönnyebbülést okoz, ha egy jótékony lábfürdőt vesz, melyben előzőleg valódi Szent Rókus lábsót feloldott. A lábfájások, fáradság, ólomnehéz érzés, feltörések a bokák duzzadásai, kipállások bámulatos gyorsan elmulnak. A Rókus lábfürdő után a lábak, mintha ujjászülettek volna, kisebbek, rugalmasak és szépek lesznek. A nyilaló tyukszemek az égő bütykök és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy maradék nélkül az egészséges bőrből kiemelhetők, annyira tökéletesen, hogy többé újra nem képződnek, ha az előírt módon rendszeresen ápolják a lábukat. Egy marékny valódi Szent Rókus lábsóval alaposan kikurálja lábait, megerősíti a testét, a munkára, turákra és sportokra. Egy kiadós csomag valódi Szent Rókus lábsó 70 fillér.

Meghülés nyáron is veszélyes!

Segítenek az

ASPIRIN

TABLETTÁK

Csak a „BAYER" BAYER keresztes

valódi

MAGYAR GYÁRTMÁNY

Gyógyszertárakban kapható.

DIJTALAN KOZMETIKAI TANÁCSADÁS!

MEGNYILT! UJ ÜZLET! FRISS ÁRUK!

Bel- és külföldi illatszerek, friss fényképészeti cikkek. — Amatőr felvételek kidolgoztatása. — TEGYEN PRÓBA VÁSÁRLAST!

Kiss Ferenc illatszertára

DEBRECEN, CSAPÓ U. 34. Gyümölcspiac. — Ipariskolával szemben

BAD-TATZMANNSDORF

(Tarcsafürdő) Ausztria Burgenland. Elsőrangú szív- és női gyógyfürdő. Természetes szénsavas pezsgőfürdők és moor (vasláp) fürdők. Összeköttetés Szombathelyen át. — Prospektussal és felvilágosítással szolgál:

Szász József Debrecen, Ferenc József út 56. szám.

Csonkamagyarország egyetlen más városának sincsen.

Csináljanak Debrecenben kulturális munkatervet! Megérdemli. S megérdemli, sőt várja tőle a nemzeti kultúrélet is.

*

Mert műveltség és művészet a legnagyobb nevelő, egységesítő és összefogó erők a nemzet életében.

MEGJELENT

a MANNHEIM—GRÓSZ féle héber—magyar szótár. Ara: P. 10·— Kapható: Aczél antiquáriumban Szechenyi u. 2. és az összes könyvkereskedésekben.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, július 28.

A református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 órakor dr. Lencz G. Sándor, d. u. 5 órakor Kovács József. Kistemplomban d. e. 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor Kolozsváry Kiss L., d. u. 6 órakor Síposs Imre. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Magyar Bertalan, d. u. 5 órakor dr. Módis László. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 3 órakor Tóth Sándor. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor Kulcsár Dezső, d. u. 5 órakor Benyhe Imre. Homokkertben d. e. 10 órakor Kalas Ferenc, d. u. 3 órakor Orosz János th. Kereskestelepi templomban d. e. 10 órakor Márki K., d. u. 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Wolaffka telepen d. u. 3 órakor Négyessy Béla th. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Papp Imre. Csapókertben d. e. 10 órakor Kovács Árpád, d. u. 3 órakor Román László th. Nyulason d. e. 10 órakor Gönczy Béla th. Téglavetőben d. u. 3 órakor Kiss Ferenc. Téglaskertben d. u. 3 órakor Kulcsár Lajos th.

A gör. kath templomban: Vasárnap reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák- és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám): Vasárnap d. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igenirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A róm. kath. templomban: Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék a főoltárnál reggel 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Fél 10 órakor nagymisét pontifikál dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, prédikál dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros. Utána szentbeszéd. Utolsó mise fél 1 órakor. — Hajdúsámsonban szentmisét mond és prédikál Novák Gy. káplán; a klinikai kápolnában Béres E. káplán; a Szent László-kápolnában Hutay Ferenc igazgató, szentszéki bíró. A kertségi kápolnákban szenmisék nincsenek.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

TAUBER RICHARD
romantikus életének szerelmi regénye

TAUBER RICHÁRD ÉS A NŐK: A FELESÉG MEGITÉLÉSÉBEN — A TIZIÁNHAJU DIANA NEPIER — „RICHARD OLYAN MINT EGY GYEREK, MÁS SZEMMEL NÉZI A VILÁGOT, MINT A TÖBBI EMBER, DE... RICHARDOT MÉG MOST IS HALÁLOSAN SZERETEM ÉS RICHARD VISSZATÉR HOZZÁM" — MONDJA KÖNNYES SZEMMEL A RÉGI ASSZONY

Pöstyén, 1935. július végén.

Az előkelő luxushotel koncertjében szikrázva szórják sugaraikat a csillárok. A széksorokban a híres premierek előkelő közönsége szorong egymás mellett. — Plasztronok vakítanak a frakkok alatt, lila taláron arany kereszt csillog, katonatisztek zubbonyán széles stráfon fényes kitüntetések, szép asszonyok estélyi toalettjei Patou, vagy Worth revűire emlékeztetnek.

A pódiumon *Tauber* Richárd ...

Nyakában lila szalagon csillogó ordó... Brilliáns inggombok szikráznak, tüzelnek a frakkja mellénye alatt. Kezében a dirigensi pálca, saját kompozícióit dirigálja. — Aztán Lehár Ferenc operájából énekel áriákat.

De azok, akik ismerik a művészt, valahogyan érzik, hogy egy kicsit, alig észrevehetően reszket a hangja. Mintha verejték gyöngyözne a homlokán. És mialatt a feketére lakkozott ébenfapálca széles ívekben szalad jobb kezében, észre kell venni: ez a pálca is reszket...

A nézőtéren, az első sorban ezüst keppben, ragyogó szépségű, Tizián hajú asszony figyel lélegzetét visszafojtva. Márványfehér arcáról sikoltva szalad át égő vörösbe felfelé rakoncátlankodó dús haja. — Mintha ez az arc most egy árnyalattal fehérebb lenne. És mintha ez az arc együtt reszketne a dirigensi pálcával ...

Délután, az esti koncertet megelőző próbák izgalmában aranyszalagos boy az egyik szomszéd szállodából levelet hozott Tauber Rihárdnak. . . . És ez a levél okozta azt, hogy Tauber Richárd — programmja ellenére — minden előzetes bejelentés nélkül a koncertet követő nap hajnalán hirtelen elutazott Pöstyénből. Vele a menyasszonya: Diana *Nepier* angol filmszínésznő...

A hat órakor induló bécsi gyorsvonattal az osztrák fővároson át elutaztak Itáliába.

Egy levél, amire nem érkezik felelet

Mi volt hát abban a levélben, ami ennyire felizgatta a világhírű művészt?

Aki a levelet írta: itt ül szemben velem. Fínom fehér kezének fehér ujjai megreszketnek, a hamutartó megtelik félig elszívott és idegesen elnyomott cigaretttákkal, amiknek széleit vörösre festi megszaggatott vonalakban a ruzs.

Két asszony meséli el egy érdekes élet izgalmas regényét nekem az égzengéssel és villámlással teli nyári zivatar után, a kispolgári hotel csöndes halljában.

A két asszony: Carlotta *Vanconti Tauber*, a világhírű kamaraénekes válófélben lévő felesége és a barátnője: Betty *Werner*, a bécsi Volksoper tagja. Betty Werner a koncertet megelőző napon, korán reggel érkezett meg Pöstyénbe. Ő küldte el azt a levelet, amely annyira izgalomba hozta a művészt. Carlotta Vanconti-Tauber asszony csak késő este érkezett meg.

Tauber Richárd válófélben lévő felesége nagyon szép asszony. Platinaszőke haja van, fekete ruhát visel zöld díszítéssel, az ujján mogyorónyi igazgyöngy szikrázik a gyűrűjében és vakítóan fehér nyakán vagyont érő gyöngysor tüzel. Fekete keztyűjét beszélgetés közben hol leveti, hol felhúzza, fínom, törékeny, ápolt kezére.

Romantikus kék szemének tüzét gyakran homályosítja el az előtörni akaró, de visszatartottt könnyek árja.

Nehezen tudom rávenni arra, hogy elmondja nekem érkezésének igazi célját. Amikor azonban beszélni kezd, akkor már nem tud szordinót tenni a szavaira. Délelőtt tíztől délután fél kettőig lassankint felvonul előttem ennek az érdekes embernek, a *magas Cé* fejedelmének izgalmakban gazdag, világszép asszonyokban tobzódó élete.

Arra a levélre, amelyet Betty Werner bécsi színművésznő írt meg a Richard Tauber koncertjét megelőző délutánon, a kamaraénekes nem küldött feleletet. A válasza az volt, hogy összepakolta holmiját és menyasszonyával, a vörös hajú Diana Nepier-vel hirtelen elutazott.

Egy földöntúli szerelem

Betty Werner kezd el mesélni.

— Egyformán barátja vagyok Lottynak és Richardnak. A kettejük házasságát én kovácsoltam össze. Én mutattam be Richardnak Lottyt, aki akkor, tíz év előtt, Xekonti dúsgazdag milanói gyáros felesége volt. Richard halálos szerelemre gyulladt, hozzám írta azokat a lángoló szerelmes leveleket, amiket Lottynak szánt. Én hajszoltam keresztül a válást. Nehezen ment, valóságos regény ennek a válásnak a története. A mult század romantikus íróinak regényeiben se lehet olyan földöntúli szerelemről olvasni, mint amilyennel Tauber Richard ezt a drága, szép asszonyt istenítette. A kettejük házasságát én hoztam tető alá ezerkilencszázhuszonhatban.

— És aztán?

Könnyes szemekkel most már Vanconti-Tauber asszony kezd el mesélni:

— Körülrajongott művésznő voltam. Híres énekesnő. Richard egyenes kívánságára otthagytam a színpadot. Örömmel tettem: neki így tetszett. Ugy éltünk egymás mellett, mint két boldog, igen boldog szerelmes ember. És aztán: feltünt az első asszony. Két évvel az esküvőnk után. Én Meránban voltam, gégekatarrhusom volt. Berlinben a Friderica premierjére készültek a Rotterék színházában, a Metropol-

Orth. kóser
házikoszt kihordásra is nagyon olcsón
KLEIN étkezde. Piac u. 70.

ban. Ott kellett volna lennem a premieren. Richard minden nap küldte Meránba az égő piros rózsákat. De a premierre nem utazhattam el. Az orvosaim nem engedték. Talán ez volt az oka a bajnak. Mert amikor megérkeztem: már ott volt egy másik asszony a Richard oldalán. És Richard azt mondta nekem:

— Én művész vagyok! A művésznek szabadnak kell lenni! — A művész nem adhatja oda életét egy nőnek, a művész élete az egész világé. Add vissza Lotty a szabadságomat!

Szó nélkül eleget tettem a kérésének...

— Ezerkilencszázhuszonnyolc december hatodikán Berlinben elválasztottak bennünket ágytól és asztaltól...

— De a válást nem mondta ki a berlini törvényszék. Ez az ítélet azért nem változtatott sokat a kettőnk szerelmén. December nyolcadikán történt a határozat és mi — a karácsonyt már újra együtt töltöttük. A közbeékelődő nő — epizód volt a Richard életében. — Eltünt nyomtalanul és én már talán a nevét se tudom.

— A következő évben az uram igen súlyos beteg volt. Betegágyából sürgöny érkezett címemre Berlinbe. Egy napon: három telegramm. Richard küldte. Kért, könyörgött: utazzam azonnal hozzá. Május tizenhatodikán van a születése napja, lepjem meg azzal, hogy meglátogatom. Szerelmes szívvel röpültem hozzá.

— Aztán: újra jött egy asszony...

— Mint minden évben. Ennek a nagy gyereknek kellenek az asszonyok. Az ő világa más, mint a polgáremberek sablónos élete. — Hiú ember: körülrajongják a nők és a rajongás az élete szükségletévé vált. Engem hol elhagyott, hol szerelmes szavakkal kérte: bocsássak meg neki. És én ma is imádom ezt az istenáldotta nagy művészt. *Annyira imádom, hogy szívesen elmegyek az útjából.* Ha azt hiszi, hogy boldog lesz a nővel, aki ma a menyasszonya: Isten áldását kérem erre a nászra... Én félreállok...

Vásároljon hirdetőinknél.

Mi történt a pöstyéni koncert előtt

Ahogyan hotelportásokon, szolgákon és muzsikusokon át meg tudtam állapítani, ez történt Tauber Richard koncertje előtt:

Reggel, amint előbb elmondottam volt, megérkezett Werner Betty bécsi színésznő, Tauber Richard törvényesen el nem vált feleségének meghitt barátnője. — Délután, amikor Tauber Richard a zenekarral próbált, levelet küldött neki. Tauber próba közben volt. Megnézte a levél borítékját, úgy látszik: az írást megismerte és a levelet felbontatlanul a kabátja zsebébe dugta. Nem adott rá választ. Werner Betty asszony erre átment Tauber szállójába, ott négy órán át várta a művészt. Tauber Richard egy melléklépcsőn keresztül ment a szobájába. Este megérkezett Pozsonyból Vanconti-Tauber asszony is. A két művésznő nem ment el a Tauber-koncertre. Egész éjszaka vártak feleletet a délutáni levélre. Ez a válasz nem érkezett meg.

... Ellenben Tauber Richárd a menyasszonyával együtt hirtelen elutazott Pöstyénből...

Mi volt ebben a levélben?

Betty Werner ezt mondja:

— Tauber Richard és Tauber Richardné nincsenek elválasztva. A Berlinben kimondott ítélet Ausztriában érvénnyel nem bir. Amikor Richard művész voltára hivatkozással szabadságát kérte Lottytól, ő ennek a kérésnek minden ellenvetés nélkül eleget tett. De akkor szó sem volt arról, hogy Richard újra nősül. Most erről van szó. — Lotty kész beleegyezni a válásba, de erről ő akar tárgyalni a férjével. Tauber Richard ügyvéddel dolgozik...

Most már Tauberné veszi át a szót:

— Igen, az ügyvéd az oka mindennek. A Richard ügyvédje kegyetlen és modortalan ember. Olyan hangon beszél rólam, hogy ez ellen fellázad bennem minden, ami nőies. Erőszakos. És a pereskedés rengeteg pénzbe kerül. Betty jót akart.

— Én jót akartam, — veszi át a szót Werner Betty — meg is írtam levélben. — Azért jöttem, — írtam — mert én békét akarok teremteni. Az életemben mindig csak jót hoztam neked, Richard, jót hozok most is, beszélni akarok veled ... De ő — nem akart velem beszélni.. Én azt akartam neki megmagyarázni: más emberek is szétválnak, ha nem értik meg egymást. De — ez a szétválás mehet békésen és símán. Meg akartam magyarázni: ha tovább is az ügyvédek verekszenek, eltarthat még másfél évig a válás. És a harc tönkreteszi két ember idegét. Rengeteg pénzbe kerül. Hát nem lehet ezt szép szóval és békésen elintézni? Én a békét szerettem volna, egyedül csak ezért jöttem Pöstyénbe. De Richard, ahelyett, hogy meghallgatta volna jövetelem célját, — elutazott...

P. J.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? **Hirdessen lapunkban,** biztos vevőre talál. **40 fillérért** ha nálunk adja fel.

NYÁRI VÁSÁRUNK

szenzációt keltő ajánlata

FONTOS,

hogy ezt a szelvényt kivágja és bevásárlásánál bemutassa, mert csak e szelvény ellenében szolgálhatunk ki

1 pár CS. T. D. „ARANY KALÁSZ" védjegyü finom szálu **SELYEMHARISNYÁT 1 pengős propaganda áron!**

FÜGGETLEN UJSÁG

A vásár alatt 1-et FIZET, de 2-őt KAP

a rojtos kávés szalvétából, melynek darabja 10 fillérbe kerül.

FIGYELEM!

Minden gyermek, ki édes anyukájával hozzánk bejön, szép és finom ajándékot kap Csillag bácsiéktól.

Mosóáruk

MOSÓ VOÁL szép új mintákban	0.58
MOSÓSELYEM minden színben	0.58
ERŐS SZÁLU KÉK KARTON, szép mintákban	0.58
DIVATMINTÁS MOSÓSLEYEM ruhára	0.78
SZINTARTÓ MOSÓ MUSLIN pazar mintákban	0.78
FAHÁNCS (creppe) pasztell szinekben	0.78

Férfi fehérnű

KÖTÖTT SPORTING	1.58
DIVAT SPORTING kiváló freskóból csak a vásár alatt	2.96
NAGY TÉTEL külföldi puplin, oxford és fehér ing 2 gallérral	3.96
FLÓR SELYEMING divat szinekben minden szám	4.20
HÁLÓING Ia. mosott anyagból alkalmi ár	2.88
RÖVID, SEFIR ALSÓNADRÁG gombos	1.10

Fürdőcikkek

NŐI ÉS FÉRFI FÜRDŐDRESSZ	1.98
TISZTA GYAPJU NŐI FÜRDŐDRESSZ	2.98
GUMMI SAPKA VAGY ÖV	0.26
GYERMEKNAPOZÓ kantáros	0.68
FÜRDŐCIPŐ	0.48
FROTTIR FÜRDŐKÖPENY hosszú ujjal	10.80

Divatcikkek

BURETTE, kiváló jó minőség	0.88
TROPIKÁL RUHAANYAG ujdonság	0.98
MOSÓ MAROCAIN szép új mintákban	0.98
TAFT IMIT. szép divatkockás ruhaanyag	1.18
FLOCON, vagy FLORETTA pazar, szép mintákban	1.45
PIQUETTE gyönyörű imprimó mintákban 90 cm.	1.58

Uri divat

SZÖVÖTT KOMBINÁLT ÖV	0.88
PRIMA NADRÁGTARTÓ	1.28
PRIMA SOKNITARTÓ	0.28
NAGRÁGTARTÓ és SOKNITARTÓ együtt	1.40
DIVAT FÉRFI SOKNI	0.38
FÉRFI SPORTHARISNYA	0.88

Harisnyaáruk

ORGONA VIRÁG HARISNYA, erős szálu	1.60
ARANY RÓZSA HARISNYA finom szálú	1.90
CÉRNA FLÓR HARISNYA erős szálú	0.78
SPORT SOKNI sok szinben	0.18
GYERMEK SOKNI	0.25
GYERMEK MAGAS SOKNI	0.36

Selyem

MINTÁS GEORGETTE 90 cm. széles	1.80
CREPE DE CHINE nehéz minőség	1.96
CREPE DE CHINE imprimé 90 cm. sz. legujabb mintákban	2.28
CREPE MAROCAIN nehéz minőség	2.28
LAME SELYEM minden színben	2.60
PAPLAN BROKÁT 140 cm. széles minden színben	3.40

Vászonáruk

MINDENRE ALKALMAS SIFFON	0.58
MOSOTT KELENGYE VÁSZON, prima minőség	0.75
CÉGÜNK márkájával és garantiájával ellátott kelengye különlegesség	0.90
ALSÓLEPEDŐVÁSZON egyszélességben	1.28
PAPLANLEPEDŐVÁSZON 180 cm. széles	2.58
ANGIN ágynemű toknak sűrű szálú	0.88

Női fehérnemü

SELYEMNADRÁG atlaszcsikkal	0.98
SARMÖS KOMBINÉ sima vagy himzett	1.96
GYERMEK TRIKÓNADRÁG	0.75
NŐI ÖVÖS HARISNYATARTÓ	0.75
MELLTARTÓ KOSARAS	0.66
NŐI HÁLÓING himzett	2.60

Szövetek

ANGOLOS KOSZTÜM KELME szolid mintával	1.28
GYAPJUSZÖVET kiváló minőség, sok színben	1.58
TISZTA GYAPJU női ruhaszövet divat sottis	1.96
TISZTA GYAPJU RUHASZÖVET csak néhány szinben	1.96
ANGOLOS KABÁTSZÖVET 140 cm. széles, alkalmi ár	2.58
GYAPJU GEORGETTE prima minőség, minden szin	2.60

Damasztáruk

TISZTA LENDAMASZT SZALVÉTA	0.39
ÉTKEZŐ SZALVÉTA kockás damaszt	0.68
BESZÖVÖTT KERTI ABROSZ, garantált színtartó	1.95
DAMASZT ABROSZ 6 személyes nagyság	2.90
DAMASZT GARNITURA 6 személyes	7.80
ÁGYNEMÜ DAMASZT modern új mintákban	1.48

Kesztyü áru

NŐI DIVATKESZTYÜ	0.65
MOSÓBŐRKESZTYÜ gombos	0.98
NŐI MOSÓBŐRKESZTYÜ tölcséres „garantiával"	3.90
FÉRFI CÉRNAKESZTYÜ	0.96
FÉRFI SZÜRKE MOSÓBŐRKESZTYÜ	4.80
GYERMEK CÉRNAKESZTYÜ	0.78

Fehérnemü anyagok

FEHÉRNEMÜ BATIST (nansouk) sok színben	0.68
MILFLEUR mintás műselyem szép mintákban	0.78
SANGHAI NYERSSELYEM szerű fehérnemű anyag	1.45
INGPANAMA új szövéssel minden színben	0.88
FRESKÓ duplán nyomott, új mintákban	0.88
INGPUPLIN selyemfényű, szolid mintákban	1.20

Törlők, törölközők

DARÁZSFÉSZKES ROJTOS TÖRÖLKÖZŐ	0.35
HÁZISZÖTTES ROJTOS TÖRÖLKÖZŐ, alkalmi ár	0.58
CREPP TÖRÖLKÖZŐ szép sines bordürrel	0.78
DAMASZT TÖRÖLKÖZŐ szines vagy fehér széllel	0.78
POHÁRTÖRLŐ szines kockás	0.24
LEN POHÁRTÖRLŐ kiváló minőség	0.39

Paplan, szőnyeg

SZEMÉLYZETI PAPLAN	5.90
DUPLA CLOTH PAPLAN	8.90
SELYEM BROKÁTPAPLAN kézi varással	14.40
PAPLANLEPEDŐ zeimlis	5.90
PÁRNAHAJ szép kidolgozással	1.96
FUTÓSZŐNYEG modern csikos	0.96

150 drb mosódelain ruha mig a készlet tart csak . . **1.28**

CSILLAG TESTVÉREK

Piac és Simonffy u. sarok.

...ölna lennem a pre-
...minden nap küldte
...piros rózsákat. De
... utazhattam el. Az
...ngedték. Talán ez
...jnak. Mert amikor
...ár ott volt egy má-
...ichard oldalán. És
...dta nekem:
...z vagyok! A mű-
...k kell lenni! — A
...atja oda életét egy
... élete az egész vi-
...a Lotty a szabad-
...eget tettem a kéré-
...százhuszonnyolc de-
...án Berlinben elvá-
...nket ágytól és asz-
...st nem mondta ki a
...zék. Ez az ítélet az-
...atott sokat a ket-
... December nyolcadi-
...atározat és mi — a
... újra együtt töltöt-
...elődő nő — epizód
... életében. — Eltünt
... én már talán a ne-
...ező évben az uram
...eg volt. Betegágyá-
...kezett címemre Ber-
...n: három telegramm.
... Kért, könyörgött:
...al hozzá. Május ti-
...an a születése napja,
...zal, hogy meglátoga-
...s szívvel röpültem
...újra jött egy asz-
...nden évben. Ennek a
...k kellenek az asszo-
...lága más, mint a po-
...blónos élete. — Hiú
...ajongják a nők és a
... élete szükségletévé
...ol elhagyott, hol sze-
...kal kérte: bocsássak
...én ma is imádom ezt
... nagy művészt. *Any-*
..., hogy szívesen elme-
...ól. Ha azt hiszi, hogy
...nővel, aki ma a meny-
...en áldását kérem er-
... Én félreállok...

...on hirdetőinknél.

Egy strandtelepes emlékiratai

Telepes lettem a strandfürdőben, enyyi az egész. Ez azonban csupán a zord tény, a leszűrt eredmény. Legfennebb közelebbi felvilágosításul, a gyengébbek kedvéért azt említhetném meg, hogy belterületi telepességről van szó csupán, úgynevezettt fekvőpadtelepességről. Azonban minden szakkifejezés ellenére is e foglalkozási ág, valamint a bele való cseppenésem csak úgy lesz világossá, emlékezetnek és okulásnak örök okáért, ha elregélem, hogy hogyan lettem telepessé.

Az egész település ott kezdődött, mikor hitvesem kijelentette, hogy tekintettel a nyári hévségre, vonuljunk ki egy teljes napra a strandfürdőbe.

Én ugyan inkább a hajnali kimenetel és a délelőtti megtérés gyakorló híve vagyok, de mit tegyen az ember, midőn hitvese szemrehányó pillantások között von párhuzamot saját sorsa és az Abesszíniában önkéntes ápolónői tisztet betöltő hölgy között és a végén kijelenti, hogy az összehasonlítás mindaddig az abesszin irgalmas nővér javára üt ki, míg egynapi strandpihenéshez ne madom legfelsőbb férji beleegyezésemet. Letörve, mint a vihartépte liliom, elrebegtem a beleegyező igent. Hajnalban felkeltünk. Helyesebben felkeltem. Hitvesem felzavart. Szerinte ugyanis soká öltözöm. Szerintem azonban ő öltözik soká. Igy aztán ágyból való kitelepülésem után ő még negyedórai szundizást engedélyezett magának, gondolván, hogy mire én felöltözöm . . . Én viszont azt gondoltam, mire ő felöltözik és csendesen elszenderültem a hintaszékben. — Igy szenderegtünk fél kilencig, azt tervezvén, hogy majd felébredünk és rátámadunk egymásra:

— Maga még most is így van, még most sem öltözött fel!?

Sajnos, én mélyebben valék szerencsés elszundizni és nőm a hottentottákat megszégyenítő csatakiáltással termett előttem. Hagyjuk a részleteket. Elég az hozzá, hogy kilencre úton voltunk. Nőm ebédre kétrendbeli vajaskenyeret és más ilyen apróságokat hozott magával, illetve hozatott velem. Ő fürdőköpenyét kackiásan panyókára vetve ballagott.

Útközben kétszer visszamentünk. Egyszer, mert azt hittük, elveszett az egyik strandcipő, másodszor pedig, mivel nejem elvesztette a karóráját és féltávig azt hittük, otthon hagyta.

Közben két villából engem valami rövidlátó udvaros tubarózsának nézett és nyakonkeresztelt az öntözőcsővel.

Nőmet udvariasan a kerítések felől engedtem, abban a reményben, hogy legközelebb ő részesül a vízi növényvédelemben. Sajnos, azon az oldalon nem locsoltak több helyen. A másikon azonban locsoltak. Még a mellényzsebem is tele lett. Megálltam és azon gondolkoztam, hogy a törvényszék megállapítja-e esetemben az erős felindulást és a jogos önvédelmet, ha egy féltéglával fejbehonorálom a tenyerestalpas háztartási alkalmazottat, aki olyan pontosan céloz a tulsó oldalról is. Nejem azonban kijelentette, hogy egyszer megyek vele és akkor is elkésik az én szeszélyem miatt. Ballagtam hát tovább, mint egy harmatos rózsa. Igy érkeztünk meg a strandra. Fél tíz vala. Kevesen voltunk.

— Lássa, — fordult felém hitvesem diadalmasan — nem megmondtam, hogy ilyenkor kell kijönni, most annyit úszhat, amennyi belefér.

Úsztam is. Mikor már nem fért belém,

kiválasztottunk egy nyujtóztatót és kinyujtóztattuk magunkat.

Beláttam, hogy nőmnek, most az egyszer, igaza volt. Most tényleg kipihennetem magamat. Tényleg nem érdemes hatkor jönni és kilencre hazabaktatni. A víz kitűnő, kevesen vannak, remekül süt a nap, a féloldalam úgy hámlik, hogy a kígyókat a sárga irígység kínozná, ha látnák. Szenderegtünk és élveztük a víz, nap és levegő jótékony hatását. Az élvezet azonban csak dél után kettőig tartott. Pont kettőkor egy fuvolahang csendült meg jobb fülkagylóm mellett, hogy aszongya:

— *Szabad ez a hely, kérem?*

Platinaszőke hölgy intézte hozzám az ennivalóan naiv kérdést.

— Hogyne, kérem, — rebegtem — kissé összehúzódom és mindjárt lesz szabad hely. Ugyanakkor megállapítottam, hogy még három, azaz három egész pad és a székek tucatnyi sokasága árvult gazdátlanul. Dehát összehúzódtam. A platinaszőke azonban nem húzódott össze. Annyira nem, hogy

félórai tapintatos munkával kellett kibányászni alóla a napszemüvegemet és nejem fürdőkatufrékját.

Már azt hittem, megsértődött, mert feltápászkodott. Rákönyökölt a jobbfülemre és felkelt, majd ringó léptekkel távozott.

— Megsértődött — súgtam nejemnek kaján pofával.

— Csak ő, — lehellte vissza hitvesem — a táskája nem.

— Miért? — váltam kérdőjellé.

— Azért, mert azt itthagyta.

És tényleg, akkora strandtáska terpeszkedett mellettem, hogy a csendőrök járőrtáskája és egy katonai borjú komótosan kitellett volna belőle.

Örömöm tehát korai volt. Hogy menynyire korai, azt csak akkor láttam, mikor a platinaszőke visszajött két kebelbarátnővel súlyosbítva. Fejenként egy-egy mázsát nyomhattak. Kényelmesen letelepedtek. Akkorára már könyvet hoztam hitvesemnek is és olvastunk. A könyv éppen ott volt, ahova telepedtek. — Megállapítottam, hogy strandbűnesetek kiderítésére a daktiloszkópia egyik eddig ismeretlen alfaja lenne a legmegbízhatóbb. Véleményemet Böhm Károly egy filozófiai művével támasztom alá, amelyik az előbbi alátámasztás folytán, azt hiszem, örökre híven őrzendi az ujfajta lenyomatot. Még két pad volt üresen. Áttelepítettük magunkat az egyikre. Okosabb enged. Kényelmesen kinyujtózkodtam, mikor valami oldalbabökött. Feltekintve, egy csokoládészínű könyököt pillantottam meg. A könyökhöz egy högy tartozott.

— Szabad egy picit, kérem — lehellte dallamosan.

Összehúzódtam, mint a jerikói rózsa száraz időben. A hölgy kinyujtózott. Beletemetkezem a filozófiai műbe.

— Ein spanischer Tango — dudorászta kedélyesen a hölgy a fülembe a rádióval.

— Kellemetlen szerszám ez a rádió, — ordítottam nejem felé, nem lehet tőle a dudorászást hallani. A hölgy erre salátaszín strandtáskájából egy hatalmas ceruzát és egy keresztrejtvényt vett elő. Meghegyezte a fejem felett a ceruzát és keresztrejtett, illetve fejtett, közben önálló slágerként a Bercit kezdte dudorászni.

Két perc múlva egy úr jelent meg, aki számomra a legnagyobb méretű összehúzódást jelentette. Elmondta a hölgynek, hogy a tibeti szelindeke most fial és végigcsorgatott vízzel.

Még egy pad volt szabadon. Települtünk, de gyorsan.

— Innen aztán nem tágítunk! — csikorgattam harciasan metszőfogaimat, mikor az utolsó padmohikánon végignyultunk. Még csikorogtam, mikor egy bájos molett hölgy szótlan ibolyaszerénységgel a bal lábszáramra telepedett. Enyhe bokaficammal rántottam ki lábamat. A hölgy mellé egy úr települt, nem volt bájos, de annál molettebb, a tyúkszemét, esküszöm, ha csak nem nyeles szemei vannak, mint a csigának, csak tükörből tudja megnézni. Alsó látási horizontját ugyanis pocakja képviseli. Az úr úszott legalább, mikor odatelepítette magát, négyszáz méterről dörmögött a hölgynek.

Ha emlékezetem nem csal, láttam a gyerekmedencében, ahogy a tempót maga alá húzott lábakkal gyakorolta. Igaza van, hiszen mélyvízben nem vicc úszni.

Réveteg tekintetemet az órára irányoztam. Öt óra volt. Rákacsintottam hitvesemre és belefogtam a következő mondókába:

— Mondja, drágám, nem látszik rajtam semmi? Aztán választ sem várva: Tudja, mégis csak aggódom, a fene azt a kutyát, hátha veszett volt. A harapás igaz ugyan, hogy beforrt, de én olyan izgatott vagyok azóta. Nem jó lesz késlekedni, kimegyek holnap a klinikára. Néha rámjön, hogy harapjak.

Az utolsó szót már édes kettesben mondtam ki. Molett úr és molett hölgy fejvesztetten elmenekültek.

Nejem végignyujtózkodott a padon.

— Végre — mondta úgy, mint Jeanne D'Arc mondhatta a király megkoronázása után.

Én azonban feltápászkodtam:

— Gyerünk öltözni!

— Most, éppen most, hát elment az esze?

— Dehogy ment, de részben azért menjünk, mert azóta anyósom otthon már megfogalmazta ama hoszzú átkot, mely gyermeküket a nagymama nyakán hagyó hanyag szülők sujtását célozza, a másik fontosabb okot pedig majd kint mondom el.

— No! — förmedt rám nejem kint.

— Halljuk, amit ígért!

— Hát tudja, volt otthon nálunk Biharban egy öreg ravasz paraszt, az öreg Portörő András bácsi. Az egyszer a háború alatt utazott; tudja, milyen kényelmes lehetett a háború alatt vonaton utazni.

— Hallja, — mondta vészes vihar előtti csendben nőm — ha maga most el akarja valami hatszor hallott viccel ütni a dolgot, akkor téved és vívóállásba helyezkedett. Maga kicsalt engem a vízből . . .

— Pardon, csak a padról, de hallgasson végig.

— Az öreg András utazott, még hozzá az anyjokjával.

Váradtól Szolnokig a téken, Szolnoktól Ceglédig a lépcsőn lógva.

Cegléden az öreg kénytelen volt az

Idény utáni kiárusítás
VII. 22—VIII. 5-IG
15% engedmény
Magyar Ruhaipar
Debrecen, Bika-szálló

HOTEL BELLEVUE, BUDAPEST

I., ATTILA UCCA 53. SZÁM

az **Alagut** mellett. Finom családi szálloda. Olcsó polgári árak. Minden modern kényelem. Nagy kerthelyiségek. Esténkint tánc. 5 percnyire a belvárostól. — **A debreceni uricsaládok kedvenc budai találkozóhelye. Garage. Telefon 600-90.**

anyjokot saját magához kötni egy nadrágszíjjal, saját magát viszont a lépcsőhöz. Cegléd után az öreg elkezdett sóhajtozni, hogy már egy öreg kolerás embert sem hagynak kényelmesen utazni, aki veszettkutya harapta nejét viszi a Pasteurbe. Erre Ceglédtől Pestig egyedül utaztak egy kupéban. A kupé utasai a vonat tetején helyezkedtek el.

— Ha-ha-ha-ha-ha! — nevetett hitvesem.

— Pesten, illetve Kőbányán aztán megjelent egy hatalmas automobil két ápolóval. Az ápolók kétméteresek voltak.

Végigjárták a vonatot, hogy hol a kolerás paraszt és a veszni indult anyjok. Aztán négy hétig megfigyelőben tartották őket.

Az öregnek zörgött a csontja, mikor hazajött, az anyjuknak nemkülönben.

— Igaza van, — mondta nejem csendesen — tényleg jó lesz hazamenni. — Azóta anyunak a nyakán mennyit sírhat a gyerek.

És hazaköltöztattunk mi, két ujdonsült telepesek.

Sz. M. J.

NYÁRI ERDEI LEGELTETÉS ENGEDÉLYEZÉSÉT KÉRI A GAZDASÁGI EGYESÜLET

Az asztály következtében a Hortobágy pusztán a legelő teljesen kiégett s a kihajtott jószágállományt éhinség fenyegeti. Ezért a Debreceni Gazdasági Egyesület sürgős beadvánnyal fordult a városi közigazgatási bizottsághoz avégett, hogy a Hortobágyon levő mindennemű jószág részére az erdei legeltetés mielőbb engedélyeztessék és pedig olyformán, hogy a legeltetésre jogosultak jószágai az erdei legeltetésre a tél folyamán is használt erdőrészeken legelhessenek, a legeltetési jogosultsággal nem biró állattulajdonosok jószágai pedig azokban a városi erdőkben legelhessenek, amelyekben erdei legeltetés az utóbbi időkben engedélyezve nem volt (Monostor, Apafája, Savóskut, Nagyerdő, Ohati erdő, Külső- és Belsőguth). Egyszersmind a város vezetőségét is felkérte az egyesület e közérdekű kérelem mielőbbi teljesülésének támogatására. Annyival is inkább, mivel a legelőinség és a takarmányhiány köztudomású, minden remény megvan arra, hogy a helyi illetékes hatóságok szorgalmazni fogják a méltányos kérelem valóra válását, amelytől bizonyára a földmívelési kormányzat sem fog elzárkózni, mivel a multévi hasonló elemi csapásos viszonyok között az ilyenirányú kérelmek teljesítésére a helyi hatóságokat is felhatalmazta.

— **Evangélikus egyházi közgyűlés.** A debreceni evangélikus egyházközség ma d. e. 11 órakor a templomban közgyűlést tart, melynek főtárgyai: lelkészi bejelentések, az egyházi épületek alapos renoválása, tanítóválasztás előkészítése, esetleges indítványok.

NAGYAPÁK MESÉI

Nekünk soha sem volt családi kuriánk terebélyes lombú tölggyel, én egy bérpalota harmadik emeletén születtem és ott is laktam vagy két évtizeden keresztül. Engem a bérkaszárnya levegője itatott keresztül az ákácvirág illata helyett s ott nevelkedtem a hozzám hasonló sorsú apróságokkal együtt. Nem a mezőn és a füves réten szaladgáltunk pillangókat kergetve, hanem a bérház poros, aszfaltos udvarán rugdostuk a labdát, miközben a kövér házmesterné átkokat szórt ránk, mert megzavartuk a lakók délutáni nyugalmát. Nem voltunk olyan szabadok, mint azok a kis társaink, akik földszintes, virággal futtatott házakban éltek; nekünk nem lehetett ordítozni és kiabálni, nekünk nem lehetett vídáman és hangosan kacagni, mert olyankor kirohant a lakásából a tanár úr, aki éppen az iskolai dolgozatokat javította odahaza és bottal a kezében fenyegetett meg minket, ha idegesítettük lármánkkal munkája közben. Óh, hányszor szerettünk volna mi is falun lakni és élni a gyermekek igazi, gondtalan életét!

De nekünk is volt, mindannyiunknak volt nagyapánk, aki éppen úgy mesélt nekünk régi szép meséket, mint a szabadabban élő kis társainknak a filagória alatt, beszélt régi, kedves történeteket, amiket mi is álmélkodva, nagy tágranyitott szemekkel hallgattunk végig. Volt nagyapánk, aki elmesélte a fiatalságát, elmondotta ifjúkori, szép emlékeit a boldog békevilágból. Harmatosak és üdék voltak ezek a mesék s mi úgy irígyeltük ilyenkor nagyapánkat, aki ilyen történeteket tudott nekünk előadni! Nem, nem Hófehérkéről és a hét törpéről és nem is Aladin csodalámpásáról beszélt nekünk, hanem beszélt igaz, valódi történeteket. A mi nagyapánk nem a lugasban ültetett maga köré bennünket, hanem ott ültünk vele a gangon a második, meg harmadik meg negyedik emeleten s ott szőtte aranyos, csipkés meséit. — Lent az uccán sárgán és csilingelve szaladt a villamos, tülkölve robogtak az autók, de mi nem láttunk és nem hallottunk mást, csak nagyapánkat, akinek ajkáról azok az idők szálltak felénk, amikor még az úr csak fogaton járt és a paraszt szekéren ült.

Miközben beszélt, tűz gyulladt a szemében, arcáról mintha eltüntek volna a ráncok; átélte ismét emlékeit. Megújhodtak benne ezek a régi történetek. Régi történetek a napsütötte réteken libbenő fehérruhás lánykákról. Májusi víg ünnepségekről. Csárdásról és bécsi keringőről. Ötkrajcárról és százforintról. Omnibuszról és velocipédről. Parittyáról és tüsszentőporról. Ifjúságról. Igen, ismét átélte nagyapánk ezeket az emlékegyvelegeket boldogan és lobogó fénnyel a szemében. Hogy: „Hallgassatok csak ide, gyerekek, micsoda remek tréfát csináltam én egyszer, nahát az igazán pompás volt! Hát úgy történt..." Szóval vendégek jöttek, az ő barátai és nagyapánk mindegyiküknek az ennivalóját teleszórta tüsszentőporral. — „Azt láttátok volna, hogy mi volt ott! Azt a prüsszentést, krákogást.." Nagyapánk olyan jót nevet ezen a tréfán s vele együtt mulatunk mi is vidáman és harsogó jókedvvel, megjelenik a mi szemünk előtt is a hapcizó, prüszkölő társaság. Hej, ha egyszer mi is csinálhatnánk ilyet!. ...

És mesélt, mesélt nekünk a jó öreg, kifogyhatatlan volt az eseményekből és olyan vídámakat és olyan szépeket tudott mesélni, hogy akár éjfélig is elhallgattuk volna, mint ahogy hallgatta a szép Sherezade meséit a szultán.

S most, hogy mindezeket felidézem, arra gondolok, hogy mit fogunk majd mesélni mi az unokáinknak? Lesznek-e olyan szép, tiszta emlékeink ifjúságunkból, mint volt a mi nagyapánknak, tudunk-e olyan derűsen, színesen visszaemlékezni multunkra, mint ahogy ő tudott? Olyan vídáman kacagva fognak-e hallgatni minket, mint ahogy mi hallgattuk őt?

Mert mi is fogunk mesélni, óh, nekünk is lesznek igaz történeteink. Mi is ott fogunk ülni a napfénytelen emeleti folyosón és ott fognak ülni előttünk unokáink, akik majd hallgatnak bennünket. S hogy miket mesélünk? Hát majd beszélünk nekik arról, hogy milyen izgalmas volt a gyermekkorunk, hogy vártuk apáink levelét odakint a frontról, hogy jöttek mankóra támaszkodva a sebesültek, hogy álltak az uccasarkon és könyörögtek fillérekért a vakok és bénák, hogy mutogatták a háborúban ellőtt karjuk és lábuk csonkját a nyomorékok. Aztán mesélünk nekik arról, hogy mi már az iskolában is álarcosdit játszottunk, igen bizony, álarcosdit, mert jöttek bácsik, akik vigyáztak ránk és megtanítottak bennünket arra, hogyan kell felvenni a gázmaszkot, hogy ha majd jönnek gonosz bácsik és ontani fogják felénk a mérgezett levegőt, meg ne fulladjunk. El fogjuk nekik mesélni, hogy amikor mi gyermekek voltunk, akkor abban versenyeztek az emberek, hogy ki tud mérgezőbb hatású gázokat feltalálni és aki a legmérgezőbbet feltalálta, azt jutalomban részesítették, mint embertársai igaz védelmezőjét. El fogjuk nekik mondani, — mert ők ezt tőlünk fogják csak megtudni, ha ugyan addig meg nem mérgeznek bennünket is a gázokkal — hogy ezek a bácsik feltaláltak olyan szereket, amiket, ha szétpukkasztanak a levegőben, hát menten felfordul tőlük az ember. Meg mesélni fogunk nekik arról, hogy amikor letettük kezünkből Pósa bácsi verseit, meg abbahagytuk a Grimm testvéreket, hát ujságot vettünk a kezünkbe és keresni kezdtük a gyermekrovatot. De amíg megtaláltuk, addig láttunk vastagbetüs címeket, hogy százezreknek nincs kenyerük, hogy felnőttek és gyermekek éheznek és nyomorognak s akkor gyorsan tovább lapoztunk, hogy ezt ne kelljen látnunk és nyugodtan olvashassuk Világjáró Matyi újabb kalandjait. Elmeseljük, hogy a mi időnkben különböző országokban a hirek szerint százezrek haltak éhen....

Mert más beszélni valónk aztán nem igen lesz. Hiába töprengek, gondolkozom, nem jut eszembe semmi, amivel kortársaimmal együtt jobban szórakoztathatjuk majd unokáinkat, mint ezekkel a történetekkel. — Nekünk nem voltak olyan vídám majálisaink és juniálisaink, mint nagyapáinknak, nekünk nincsenek olyan derűs emlékeink, hacsak az nem, hogy sokan közülünk esztendőkig lohol-nak kenyér után és végre boldogok, ha találnak egy havi negyven pengős állást. Mi nem tudunk nekik beszélni sem a polkáról, sem a bécsi keringőről, először is azért mert ma már a tangó és a fox járja, de nekünk még ahoz sincs kedvünk, mi nem beszélhetünk nékik százforintosokról, először is azért, mert ma már pengő van, de nekünk az sincs, mi nem beszélhetünk omnibuszról és velocipédről, mert ma már villamos van és taxi van, de nekünk arra sincs pénzünk. És nem beszélhetünk nekik ifjúságról, mert az nem volt nekünk.

A mi unokáinknak nem marad más hátra, mint Sherezade ezeregy meséje.

REMÉNYI GYÖRGY.

Bródy István szinháza

1935. julius 27. szombattól kezdve minden este fél 9 órakor

kabaré előadások

a NAGYERDEI VIGADÓBAN a hideg medence mellett, rossz idő esetén az Arany Bika Bocskay termében.

Fellépnek:

FELLEGI TERI
a new-yorki magyar szinház primadonnája.

TÓTH BÖSKE
a Magyar Szinház müvésznője.

PÁRTOS ERZSI
a Vigszinház tagja.

RÁCZ VALI
a Városi Szinház uj énekesnője.

LÁSZLÓ MIKLÓS
a Vigszinház müvésze.

HELTAI ANDOR
a Királyszinház tagja.

SZENDY LAJOS
zongoramüvész, világhirü zongora-humorista.

BRÓDY ISTVÁN konferál

Asztalfoglalás, telefonon 16-11. Belépőjegy személyenként 1 pengő.

LETÉPTÉK A NÉMET LOBOGÓT A NEWYORKI KIKÖTŐBEN

Newyork, július 27. Mintegy ezer kommunista vett részt tegnap este azokban a nemzeti szocialista-ellenes tüntetésekben, amelyek a Bremen német gőzhajó indulása előtt a kikötőben lejátszódtak. Három tüntetőnek, akiket később letartóztattak, sikerült a Bremen hajó német zászlóját letépni s azt a vizbe dobni. Kétszáz rendőr és száz titosrendőr csak hosszas küzdelem után tudta szétszórni a tüntetőket. E küzdelem során két lövés is eldördült. Egy ember megsebesült. A titkosrendőrök a Bremen harmardosztályú utasai közül is többet letartóztattak.

Newyork, július 27. Minden jel arra vall, hogy a tegnapesti németellenes kommunista tüntetéseket előre megszervezték. Erra mutat az is, hogy a tüntetések megkezdése előtt a tüntetők az Internacionálét énekelték és azt kiabálták: „Le Hitlerrel!"

A német tengerészek a hajó zászlóját vízbedobása után azonnal csónakba szálltak és kimentették a zászlót a vízből. Majd visszatérve a hajóra ellentüntetésbe mentek át, felhuzták a horogkeresztes lobogót, amely előtt tisztelegtek és hazafias dalokat énekeltek. A hajó indulása csak kisebb késedelmet szenvedett.

FRANK IMRE cég idényvégi árai meglepőek! ARANY BIKA

Egy strandtelepes emlékiratai

Telepes lettem a strandfürdőben, enyi az egész. Ez azonban csupán a zord tény, a leszűrt eredmény. Legfennebb közelebbi felvilágosításul, a gyengébbek kedvéért azt említhetném meg, hogy belterületi telepességről van szó csupán, úgynevezettt fekvőpadtelepességről. Azonban minden szakkifejezés ellenére is e foglalkozási ág, valamint a bele való cseppenésem csak úgy lesz világossá, emlékezetnek és okulásnak örök okáért, ha elregélem, hogy hogyan lettem telepessé.

Az egész település ott kezdődött, mikor hitvesem kijelentette, hogy tekintettel a nyári hévségre, vonuljunk ki egy teljes napra a strandfürdőbe.

Én ugyan inkább a hajnali kimenetel és a délelőtti megtérés gyakorló híve vagyok, de mit tegyen az ember, midőn hitvese szemrehányó pillantások között von párhuzamot saját sorsa és az Abesszíniában önkéntes ápolónői tisztet betöltő hölgy között és a végén kijelenti, hogy az összehasonlítás mindaddig az abesszin irgalmas nővér javára üt ki, míg egynapi strandpihenéshez ne madom legfelsőbb férji beleegyezésemet. Letörve, mint a vihartépte liliom, elrebegtem a beleegyező igent. Hajnalban felkeltünk. Helyesebben felkeltem. Hitvesem felzavart. Szerinte ugyanis soká öltözöm. Szerintem azonban ő öltözik soká. Igy aztán ágyból való kitelepülésem után ő még negyedórai szundizást engedélyezett magának, gondolván, hogy mire én felöltözöm . . . Én viszont azt gondoltam, mire ő felöltözik és csendesen elszenderültem a hintaszékben. — Igy szenderegtünk fél kilencig, azt tervezvén, hogy majd felébredünk és rátámadunk egymásra:

— Maga még most is így van, még most sem öltözött fel!?

Sajnos, én mélyebben valék szerencsés elszundizni és nőm a hottentottákat megszégyenítő csatakiáltással termett előttem. Hagyjuk a részleteket. Elég az hozzá, hogy kilencre úton voltunk. Nőm ebédre kétrendbeli vajaskenyeret és más ilyen apróságokat hozott magával, illetve hozatott velem. Ő fürdőköpenyét kackiásan panyókára vetve ballagott.

Útközben kétszer visszamentünk. Egyszer, mert azt hittük, elveszett az egyik strandcipő, másodszor pedig, mivel nejem elvesztette a karóráját és féltávig azt hittük, otthon hagyta.

Közben két villából engem valami rövidlátó udvaros tubarózsának nézett és nyakonkeresztelt az öntözőcsővel.

Nőmet udvariasan a kerítések felől engedtem, abban a reményben, hogy legközelebb ő részesül a vízi növényvédelemben. Sajnos, azon az oldalon nem locsoltak több helyen. A másikon azonban locsoltak. Még a mellényzsebem is tele lett. Megálltam és azon gondolkoztam, hogy a törvényszék megállapítja-e esetemben az erős felindulást és a jogos önvédelmet, ha egy féltéglával fejbehonorálom a tenyerestalpas háztartási alkalmazottat, aki olyan pontosan céloz a tulsó oldalról is. Nejem azonban kijelentette, hogy egyszer megyek vele és akkor is elkésik az én szeszélyem miatt. Ballagtam hát tovább, mint egy harmatos rózsa. Igy érkeztünk meg a strandra. Fél tíz vala. Kevesen voltunk.

— Lássa, — fordult felém hitvesem diadalmasan — nem megmondtam, hogy ilyenkor kell kijönni, most annyit úszhat, amennyi belefér.

Úsztam is. Mikor már nem fért belém,

kiválasztottunk egy nyujtóztatót és kinyujtóztattuk magunkat.

Beláttam, hogy nőmnek, most az egyszer, igaza volt. Most tényleg kipihenhetem magamat. Tényleg nem érdemes hatkor jönni és kilencre hazabaktatni. A víz kitűnő, kevesen vannak, remekül süt a nap, a féloldalam úgy hámlik, hogy a kígyókat a sárga irígység kínozná, ha látnák. Szenderegtünk és élveztük a víz, nap és levegő jótékony hatását. Az élvezet azonban csak délután kettőig tartott. Pont kettőkor egy fuvolahang csendült meg jobb fülkagylóm mellett, hogy aszongya:

— *Szabad ez a hely, kérem?*

Platinaszőke hölgy intézte hozzám az ennivalóan naiv kérdést.

— Hogyne, kérem, — rebegtem — kissé összehúzódom és mindjárt lesz szabad hely. Ugyanakkor megállapítottam, hogy még három, azaz három egész pad és a székek tucatnyi sokasága árvult gazdátlanul. Dehát összehúzódtam. A platinaszőke azonban nem húzódott össze. Annyira nem, hogy

félórai tapintatos munkával kellett kibányászni alóla a napszemüvegemet és nejem fürdőkatufrékját.

Már azt hittem, megsértődött, mert feltápászkodott. Rákönyökölt a jobbfülemre és felkelt, majd ringó léptekkel távozott.

— Megsértődött — súgtam nejemnek kaján pofával.

— Csak ő, — lehellte vissza hitvesem — a táskája nem.

— Miért? — váltam kérdőjellé.

— Azért, mert azt itthagyta.

És tényleg, akkora strandtáska terpeszkedett mellettem, hogy a csendőrök járőrtáskája és egy katonai borjú komótosan kitellett volna belőle.

Örömöm tehát korai volt. Hogy menynyire korai, azt csak akkor láttam, mikor a platinaszőke visszajött két kebelbarátnővel súlyosbítva. Fejenként egy-egy mázsát nyomhattak. Kényelmesen letelepedtek. Akkorára már könyvet hoztam hitvesemnek is és olvastunk. A könyv éppen ott volt, ahova telepedtek. — Megállapítottam, hogy strandbűnesetek kiderítésére a daktiloszkópia egyik eddig ismeretlen alfaja lenne a legmegbízhatóbb. Véleményemet Böhm Károly egy filozófiai művével támasztom alá, amelyik az előbbi alátámasztás folytán, azt hiszem, örökre híven őrzendi az ujfajta lenyomatot. Még két pad volt üresen. Áttelepítettük magunkat az egyikre. Okosabb enged. Kényelmesen kinyujtózkodtam, mikor valami oldalbabökött. Feltekintve, egy csokoládészínű könyököt pillantottam meg. A könyökhöz egy högy tartozott.

— Szabad egy picit, kérem — lehellte dallamosan.

Összehúzódtam, mint a jerikói rózsa száraz időben. A hölgy kinyujtózott. Beletemetkezem a filozófiai műbe.

— Ein spanischer Tango — dudorászta kedélyesen a hölgy a fülembe a rádióval.

— Kellemetlen szerszám ez a rádió, — ordítottam nejem felé, nem lehet tőle a dudorászást hallani. A hölgy erre salátaszín strandtáskájából egy hatalmas ceruzát és egy keresztrejtvényt vett elő. Meghegyezte a fejem felett a ceruzát és keresztrejtett, illetve fejtett, közben önálló slágerként a Bercit kezdte dudorászni.

Két perc múlva egy úr jelent meg, aki számomra a legnagyobb méretű összehúzódást jelentette. Elmondta a hölgynek, hogy a tibeti szelindeke most fial és végigcsorgatott vízzel.

Még egy pad volt szabadon. Települtünk, de gyorsan.

— Innen aztán nem tágítunk! — csikorgattam harciasan metszőfogaimat, mikor az utolsó padmohikánon végignyultunk. Még csikorogtam, mikor egy bájos molett hölgy szótlan ibolyaszerénységgel a bal lábszáramra telepedett. Enyhe bokaficammal ránttottam ki lábamat. A hölgy mellé egy úr települt, nem volt bájos, de annál molettebb, a tyúkszemét, esküszöm, ha csak nem nyeles szemei vannak, mint a csigának, csak tükörből tudja megnézni. Alsó látási horizontját ugyanis pocakja képviseli. Az úr úszott legalább, mikor odatelepítette magát, négyszáz méterről dörmögött a hölgynek.

Ha emlékezetem nem csal, láttam a gyerekmedencében, ahogy a tempót maga alá húzott lábakkal gyakorolta. Igaza van, hiszen mélyvízben nem vicc úszni.

Réveteg tekintetemet az órára irányoztam. Öt óra volt. Rákacsintottam hitvesemre és belefogtam a következő mondókába:

— Mondja, drágám, nem látszik rajtam semmi? Aztán választ sem várva: Tudja, mégis csak aggódom, a fene azt a kutyát, hátha veszett volt. A harapás igaz ugyan, hogy beforrt, de én olyan izgatott vagyok azóta. Nem jó lesz késlekedni, kimegyek holnap a klinikára. Néha rámjön, hogy harapjak.

Az utolsó szót már édes kettesben mondtam ki. Molett úr és molett hölgy fejvesztetten elmenekültek.

Nejem végignyujtózkodott a padon.

— Végre — mondta úgy, mint Jeanne D'Arc mondhatta a király megkoronázása után.

Én azonban feltápászkodtam:

— Gyerünk öltözni!

— Most, éppen most, hát elment az esze?

— Dehogy ment, de részben azért menjünk, mert azóta anyósom otthon már megfogalmazta ama hoszzú átkot, mely gyermeküket a nagymama nyakán hagyó hanyag szülők sujtását célozza, a másik fontosabb okot pedig majd kint mondom el.

— No! — förmedt rám nejem kint. — Halljuk, amit ígért!

— Hát tudja, volt otthon nálunk Biharban egy öreg ravasz paraszt, az öreg Portörő András bácsi. Az egyszer a háború alatt utazott; tudja, milyen kényelmes lehetett a háború alatt vonaton utazni.

— Hallja, — mondta vészes vihar előtti csendben nőm — ha maga most el akarja valami hatszor hallott viccel ütni a dolgot, akkor téved és vívóállásba helyezkedett. Maga kicsalt engem a vízből . . .

— Pardon, csak a padról, de hallgasson végig.

— Az öreg András utazott, még hozzá az anyjokjával.

Váradtól Szolnokig a féken,
Szolnoktól Ceglédig a lépcsőn
lógva.

Cegléden az öreg kénytelen volt az

Idény utáni kiárusítás
VII. 22—VIII. 5-IG
15% engedmény
Magyar Ruhaipar
Debrecen, Bika-szálló

HOTEL BELLEVUE, BUDAPEST

I., ATTILA UCCA 53. SZÁM

az **Alagut** mellett. Finom családi szálloda. Olcsó polgári árak. Minden modern kényelem. Nagy kerthelyiségek. Esténkint tánc. 5 percnyire a belvárostól. — **A debreceni uricsaládok kedvenc budai találkozóhelye. Garage. Telefon 600-90.**

anyjokot saját magához kötni egy nadrágszíjjal, saját magát viszont a lépcsőhöz. Cegléd után az öreg elkezdett sóhajtozni, hogy már egy öreg kolerás embert sem hagynak kényelmesen utazni, aki veszettkutya harapta nejét viszi a Pasteurbe. Erre Ceglédtől Pestig egyedül utaztak egy kupéban. A kupé utasai a vonat tetején helyezkedtek el.

— Ha-ha-ha-ha-ha! — nevetett hitvesem.

— Pesten, illetve Kőbányán aztán megjelent egy hatalmas automobil két ápolóval. Az ápolók kétméteresek voltak.

Végigjárták a vonatot, hogy hol a kolerás paraszt és a veszni indult anyjok. Aztán négy hétig megfigyelőben tartották őket.

Az öregnek zörgött a csontja, mikor hazajött, az anyjuknak nemkülönben.

— Igaza van, — mondta nejem csendesen — tényleg jó lesz hazamenni. — Azóta anyunak a nyakán mennyit sírhat a gyerek.

És hazaboktattunk mi, két ujdonsült telepesek.

Sz. M. J.

NYÁRI ERDEI LEGELTETÉS ENGEDÉLYEZÉSÉT KÉRI A GAZDASÁGI EGYESÜLET

Az asztály következtében a Hortobágy pusztán a legelő teljesen kiégett s a kihajtott jószágállományt éhinség fenyegeti. Ezért a Debreceni Gazdasági Egyesület sürgős beadvánnyal fordult a városi közigazgatási bizottsághoz avégett, hogy a Hortobágyon levő mindennemű jószág részére az erdei legeltetés mielőbb engedélyeztessék és pedig olyformán, hogy a legeltetésre jogosultak jószágai az erdei legeltetésre a tél folyamán is használt erdőrészeken legelhessenek, a legeltetési jogosultsággal nem biró állattulajdonosok jószágai pedig azokban a városi erdőkben legelhessenek, amelyekben erdei legeltetés az utóbbi időkben engedélyezve nem volt (Monostor, Apafája, Savóskut, Nagyerdő, Ohati erdő, Külső- és Belsőguth). Egyszersmind a város vezetőségét is felkérte az egyesület e közérdekű kérelem mielőbbi teljesülésének támogatására. Annyival is inkább, mivel a legelőinség és a takarmányhiány közismású, minden remény megvan arra, hogy a helyi illetékes hatóságok szorgalmazni fogják a méltányos kérelem valóra válását, amelytől bizonyára a földmívelési kormányzat sem fog elzárkózni, mivel a multévi hasonló elemi csapásos viszonyok között az ilyenirányú kérelmek teljesítésére a helyi hatóságokat is felhatalmazta.

— **Evangélikus egyházi közgyűlés.** A debreceni evangélikus egyházközség ma d. e. 11 órakor a templomban közgyűlést tart, melynek főtárgyai: lelkészi bejelentések, az egyházi épületek alapos renoválása, tanítóválasztás előkészítése, esetleges indítványok.

NAGYAPÁK MESÉI

Nekünk soha sem volt családi kuriánk terebélyes lombú tölggyel, én egy bérpalota harmadik emeletén születtem és ott is laktam vagy két évtizeden keresztül. Engem a bérkaszárnya levegője itatott keresztül az ákácvirág illata helyett s ott nevelkedtem a hozzám hasonló sorsú apróságokkal együtt. Nem a mezőn és a füves réten szaladgáltunk pillangókat kergetve, hanem a bérház poros, aszfaltos udvarán rugdostuk a labdát, miközben a kövér házmesterné átkokat szórt ránk, mert megzavartuk a lakók délutáni nyugalmát. Nem voltunk olyan szabadok, mint azok a kis társaink, akik földszintes, virággal futtatott házakban éltek; nekünk nem lehetett ordítozni és kiabálni, nekünk nem lehetett vídáman és hangosan kacagni, mert olyankor kirohant a lakásából a tanár úr, aki éppen az iskolai dolgozatokat javította odahaza és bottal a kezében fenyegetett meg minket, ha idegesítettük lármánkkal munkája közben. Óh, hányszor szerettünk volna mi is falun lakni és élni a gyermekek igazi, gondtalan életét!

De nekünk is volt, mindannyiunknak volt nagyapánk, aki éppen úgy mesélt nekünk régi szép meséket, mint a szabadabban élő kis társainknak a filagória alatt, beszélt régi, kedves történeteket, amiket mi is álmélkodva, nagy tágranyitott szemekkel hallgattunk végig. Volt nagyapánk, aki elmesélte a fiatalságát, elmondotta ifjúkori, szép emlékeit a boldog békevilágból. Harmatosak és üdék voltak ezek a mesék s mi úgy irígyeltük ilyenkor nagyapánkat, aki ilyen történeteket tudott nekünk előadni! Nem, nem Hófehérkéről és a hét törpéről és nem is Aladin csodalámpásáról beszélt nekünk, hanem beszélt igaz, valódi történeteket. A mi nagyapánk nem a lugasban ültetett maga köré bennünket, hanem ott ültünk vele a gangon a második, meg harmadik meg negyedik emeleten s ott szőtte aranyos, csipkés meséit. — Lent az uccán sárgán és csilingelve szaladt a villamos, tülkölve robogtak az autók, de mi nem láttunk és nem hallottunk mást, csak nagyapánkat, akinek ajkáról azok az idők szálltak felénk, amikor még az úr csak fogaton járt és a paraszt szekéren ült.

Miközben beszélt, tűz gyulladt a szemében, arcáról mintha eltüntek volna a ráncok; átélte ismét emlékeit. Megújhodtak benne ezek a régi történetek. Régi történetek a napsütötte réteken libbenő fehérruhás lánykákról. Májusi víg ünnepségekről. Csárdásról és bécsi keringőről. Ötkrajcárról és százforintról. Omnibuszról és velocipédről. Parittyáról és tüsszentőporról. Ifjúságról. Igen, ismét átélte nagyapánk ezeket az emlékegyvelegeket boldogan és lobogó fénnyel a szemében. Hogy: „Hallgassatok csak ide, gyerekek, micsoda remek tréfát csináltam én egyszer, nahát az igazán pompás volt! Hát úgy történt..." Szóval vendégek jöttek, az ő barátai és nagyapánk mindegyiküknek az ennivalóját teleszórta tüsszentőporral. — „Azt láttátok volna, hogy mi volt ott! Azt a prüsszentést, krákogást.." Nagyapánk olyan jót nevet ezen a tréfán és vele együtt mulatunk mi is vidáman és harsogó jókedvvel, megjelenik a mi szemünk előtt is a hapcizó, prüszkölő társaság. Hej, ha egyszer mi is csinálhatnánk ilyet!. ...

És mesélt, mesélt nekünk a jó öreg, kifogyhatatlan volt az eseményekből és olyan vídámakat és olyan szépeket tudott mesélni, hogy akár éjfélig is elhallgattuk volna, mint ahogy hallgatta a szép Sherezade meséit a szultán.

S most, hogy mindezeket felidézem, arra gondolok, hogy mit fogunk majd mesélni mi az unokáinknak? Lesznek-e olyan szép, tiszta emlékeink ifjúságunkból, mint volt a mi nagyapánknak, tudunk-e olyan derűsen, színesen visszaemlékezni multunkra, mint ahogy ő tudott? Olyan vídáman kacagva fognak-e hallgatni minket, mint ahogy mi hallgattuk őt?

Mert mi is fogunk mesélni, óh, nekünk is lesznek igaz történeteink. Mi is ott fogunk ülni a napfénytelen emeleti folyosón és ott fognak ülni előttünk unokáink, akik majd hallgatnak bennünket. S hogy miket mesélünk? Hát majd beszélünk nekik arról, hogy milyen izgalmas volt a gyermekkorunk, hogy vártuk apáink levelét odakint a frontról, hogy jöttek mankóra támaszkodva a sebesültek, hogy álltak az uccasarkon és könyörögtek fillérekért a vakok és bénák, hogy mutogatták a háborúban ellőtt karjuk és lábuk csonkját a nyomorékok. Aztán mesélünk nekik arról, hogy mi már az iskolában is álarcosdit játszottunk, igen bizony, álarcosdit, mert jöttek bácsik, akik vigyáztak ránk és megtanítottak bennünket arra, hogyan kell felvenni a gázmaszkot, hogy ha majd jönnek gonosz bácsik és ontani fogják felénk a mérgezett levegőt, meg ne fulladjunk. El fogjuk nekik mesélni, hogy amikor mi gyermekek voltunk, akkor abban versenyeztek az emberek, hogy ki tud mérgezőbb hatású gázokat feltalálni és aki a legmérgezőbbet feltalálta, azt jutalomban részesítették, mint embertársai igaz védelmezőjét. El fogjuk nekik mondani, — mert ők ezt tőlünk fogják csak megtudni, ha ugyan addig meg nem mérgeznek bennünket is a gázokkal — hogy ezek a bácsik feltalálták olyan szereket, amiket, ha szétpukkasztanak a levegőben, hát menten felfordul tőlük az ember. Meg mesélni fogunk nekik arról, hogy amikor letettük kezünkből Pósa bácsi verseit, meg abbahagytuk a Grimm testvéreket, hát újságot vettünk a kezünkbe és keresni kezdtük a gyermekrovatot. De amíg megtaláltuk, addig láttunk vastagbetűs címeket, hogy százezreknek nincs kenyerük, hogy felnőttek és gyermekek éheznek és nyomorognak s akkor gyorsan tovább lapoztunk, hogy ezt ne kelljen látnunk és nyugodtan olvashassuk Világjáró Matyi újabb kalandjait. Elmeseljük, hogy a mi időnkben különböző országokban a hirek szerint százezrek haltak éhen....

Mert más beszélni valónk aztán nem igen lesz. Hiába töprengek, gondolkozom, nem jut eszembe semmi, amivel kortársaimmal együtt jobban szórakoztathatjuk majd unokáinkat, mint ezekkel a történetekkel. — Nekünk nem voltak olyan vídám majálisaink és juniálisaink, mint nagyapáinknak, nekünk nincsenek olyan derűs emlékeink, hacsak az nem, hogy sokan közülünk esztendőkig lohol-nak kenyér után és végre boldogok, ha találnak egy havi negyven pengős állást. Mi nem tudunk nekik beszélni sem a polkáról, sem a bécsi keringőről, először is azért mert ma már a tangó és a fox járja, de nekünk még ahoz sincs kedvünk, mi nem beszélhetünk nékik százforintosokról, először is azért, mert ma már pengő van, de nekünk az sincs, mi nem beszélhetünk omnibuszról és velocipédről, mert ma már villamos van és taxi van, de nekünk arra sincs pénzünk. És nem beszélhetünk nekik ifjúságról, mert az nem volt nekünk.

A mi unokáinknak nem marad más hátra, mint Sherezade ezeregy meséje.

REMÉNYI GYÖRGY.

FRANK IMRE cég idényvégi árai meglepőek! ARANY BIKA

Bródy István szinháza

1935. julius 27. szombattól kezdve minden este fél 9 órakor

kabaré előadások

a NAGYERDEI VIGADÓBAN a hideg medence mellett, rossz idő esetén az Arany Bika Bocskay termében.

Fellépnek:

FELLEGI TERI
a new-yorki magyar szinház primadonnája.

TÓTH BÖSKE
a Magyar Szinház müvésznője.

PÁRTOS ERZSI
a Vigszinház tagja.

RÁCZ VALI
a Városi Szinház uj énekesnője.

LÁSZLÓ MIKLÓS
a Vigszinház müvésze.

HELTAI ANDOR
a Királyszinház tagja.

SZENDY LAJOS
zongoramüvész, világhirü zongora-humorista.

BRÓDY ISTVÁN konferál

Asztalfoglalás, telefonon 16-11.

Belépőjegy személyenként 1 pengő.

LETÉPTÉK A NÉMET LOBOGÓT A NEWYORKI KIKÖTŐBEN

Newyork, július 27. Mintegy ezer kommunista vett részt tegnap este azokban a nemzeti szocialista-ellenes tüntetésekben, amelyek a Bremen német gőzhajó indulása előtt a kikötőben lejátszódtak. Három tüntetőnek, akiket később letartóztattak, sikerült a Bremen hajó német zászlóját letépni s azt a vizbe dobni. Kétszáz rendőr és száz titosrendőr csak hosszas küzdelem után tudta szétszórni a tüntetőket. E küzdelem során két lövés is eldördült. Egy ember megsebesült. A titkosrendőrök a Bremen harmardosztályú utasai közül is többet letartóztattak.

Newyork, július 27. Minden jel arra vall, hogy a tegnapesti németellenes kommunista tüntetéseket előre megszervezték. Erra mutat az is, hogy a tüntetések megkezdése előtt a tüntetők az Internacionálét énekelték és azt kiabálták: „Le Hitlerrel!"

A német tengerészek a hajó zászlóját vízbedobása után azonnal csónakba szálltak és kimentették a zászlót a vízből. Majd visszatérve a hajóra ellentüntetésbe mentek át, felhuzták a horogkeresztes lobogót, amely előtt tisztelegtek és hazafias dalokat énekeltek. A hajó indulása csak kisebb késedelmet szenvedett.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
DEBRECEN

Vasárnap:
„NANA", Zola világhírű regenye filmen Anna Steen főszereplésével. Megelőzi: „SZERELMES MIKI". Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

IFJÚ AMERIKAIAK DEBRECENBEN

Az Amerikában élő magyarok között pályázatot létesítettek, hogy az Amerikában született magyar fiatalság írjon tanulmányt az Óhazáról. A pályázatok nyerteseit aztán tanulmányutra küldik Magyarországra. Az idei pályázat nyertesei: *Szemán* Gyula, *Tóth* Ferenc, *Vargha* Irénke és *Takaró* Erika már meg is érkeztek Budapestre és kedden jönnek Debrecenbe. Kíséretükben lesz a neves amerikai újságírónő, *Fülöp* Ilona, az *Amerikai* Népszava főmunkatársa, valamint *Nagy József, a külföldi Magyarok* Világkongresszusa titkára.

Vági István székfoglalója az ipartestületi elöljáróságban

A debreceni ipartestület elöljársága e hó 25-én, csütörtökön este tartotta meg szokásos havi rendes ülését, a tagok nagy érdeklődése közepette.

Az ülés megnyitása után Szendrey Sándor alelnök üdvözölte az újabb 3 évi időtartamra megválasztott Vági István ipartestületi elnököt, akinek — mint az elnökválasztó közgyűlést vezető alelnök — az elnöki széket átadta. Mielőtt azonban ezt tenné, felkéri az újból megválasztott elnököt igyekezzék még hathatósabban segíteni a reá bízott iparosérdekeken, mert — úgymond — ma már nem cím az ipartestületi elnöki tisztség, hanem komoly munkát igénylő feladat. Vági István elnök válaszolt ezután az üdvözlésre s odaadó munkásság beígérésén kívül kijelentette, hogy — mint a multban, — úgy a jövőben is — minden tehetségét és tudását igyekezni fog a reá bízott érdekek szolgálatába állítani, de kéri az elöljáróságot és rajta keresztül az össziparosságot, hogy mindaddig, míg az összesség érdekeiért dolgozik és amíg a többség bizalma mellette van: osszák meg vele a munkát és dolgozzanak összetartva mindannyiuk érdekében.

Az elöljáróság lelkes éljenzése közepette foglalta el ezután Vági István az elnöki széket és szép beszéd keretében avatta segéddé a felszabadult tanoncokat és osztotta ki részükre a segédlevelet. A felszabadultak között volt Németh Lajos vizvezetékszerelőtanonc is, akit az iparában és az iskolában tanúsított kiváló előmenetele jutalmául az elöljáróság díszoklevéllel, a vizvezetékszerelőszakosztály pedig emlék-karórával tüntetett ki.

Kimondotta az elöljáróság, hogy dr. Balogh Sándor kulturtanácsnokká való megválasztása, dr. Dömsödy Imrét pedig a közigazgatási hatóság vezetésével való megbízatása alkalmával üdvözli és felkéri őket az iparosérdekek pártfogására.

Helyeslőleg vette tudomásul az elöljáróság az elnökség azon intézkedését, hogy dr. Vida Szűcs Imrét műszaki tanácsossá történt megválasztása alkalmával küldöttségileg üdvözölték.

Férfi szövetek és női kabátok árusitása
minden elfogadható áron
SILBERSTEIN Posztó és női kabát üzletében PIAC UCCA 53. HUNGARIA

Magyarország—Franciaország 9:3

Brüsszel, július 27. Szombaton folytatták a Klebelsberg kupa vizipólótornát. Magyarország ezúttal Franciaországgal került szembe s biztosan győzött 9:3 (3:1) arányban. A magyar csapat ezuttal is a várakozásnak megfelelően játszott, változatlanul technikai fölénnyel igyekezett a mérkőzés sorsát eldönteni. A csapatban ezuttal is Halasy remekelt, kitünő eluszásaival, Németh pedig pompás lövéseivel tünt ki. Homonnay nagyszerüen fogta Guveliert, a legjobb franciát, Bródy a 3. gólt esetleg védhette volna. A gólok közül Németh ötöt, Halasy hármat, Bozsi egyet dobott.

A többi eredmények: Svédország—Jugoszlávia 3:1 (0:0), Németország—Belgium 5:3 (3:2).

HAJDU—SZABOLCS

mérkőzés fogja izgatni ma délután Nyirbátorban a kedélyeket. Hajdu csapatában csupa debrecen játékos szerepel a következő összeállításban: Hübner (Vörös)—Schwartz, Antal—Elek, Pocsay, Jacsó—Orsós, Szabó, Bör, Végváry (Bernárd)), Magyar. Szabolcs legjobb része a Kinál—Négyessy II., Hering védelem.

HAJDUSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ Olcsó és páratlanul eredményes.
73 és 78°-os jódos, brómos, hidrocarbonátos hőforrások. — Percenként 3000 liter forróvíz. — Strandfürdők. — Kádfürdők. — Állandó orvosi felügyelet s gyógykezelés. Prospektussal s mindennemü felvilágositással készséggel szolgál az Igazgatóság.

Utolsó roham a Középeurópai Kupa döntője felé

Vasárnap zajlik le az érékes díj középdöntője, melyben valamennyi résztvevő nemzetet egy-egy csapat képviseli.

A Ferencváros Bécsben az Austria ellen két gól előnnyel indul a küzdelembe, kérdés azonban, hogy 50.000 biztató osztrák torokkal szemben elégséges lesz-e ez az előny. A legnagyobb valószínüség szerint az Austria be fogja hozni az előnyt, de nem mulja felül, ami harmadik mérkőzést tesz majd szükségessé. Egy ilyen mérkőzésen azonban minden lehetséges.

Baselben találkozik harmadszor a Juventus és a Sparta. A győztes a döntőbe kerül, az esélyek egyenlők.

A DTE sportbemutatója

A DTE ma délután 5 órai kezdettel rendezi meg a tornacsarnokban nagyarányú sportbemutatóját, melyen az egyesület elnöksége *Steinfeld* István m. kir. kormányfőtanácsos elnökkel az élén, képviselteti magát. A MOTESz kerületét *Szarukán* Sándor bankigazgató, üv. elnök képviseli, azonkívül az úszókerület, atletikai kerület, testnevelési felügyelőség hivatalos képviselői is megjelennek a rendkívül gazdag programmal rendelkező és nagysikerűnek ígérkező sportbemutatón, amilyen évek óta nem szerepelt a műsoron Debrecenben, — mivel ezen Debrecen város nehéz atletikai és tornász életének legkiválóbb, országos viszonylatban is első reprezentánsai vesznek részt. A DTE ezen a sportbemutatón bizonyítja be, hogy ma Tiszántúl sportjának a legelső és legtöbb működő szakosztállyal rendelkező sportegyesülete. Az indulók között több olyan név van, ami valósággal fogalom Debrecen sportéletében, így többek között a tornában Tóth Lajos, Mogyoróssy Győző, Molnár Pál többszörös bajnokok, de a többiek is mind egytől-egyig díszei a magyar tornának. A női tornászok közül Nagy Margit, Törös Olga, a jövő nagy ígéretei; ugyanez mondható Erdei, Weisz, Grega kerületi súlyemelő bajnokokról. Brassay Károly, Magyarország súlyemelő bajnokának az elmult évtized egyik legkiválóbb magyar versenyzőjének hídemelő rekordjavítási kísérlete — ami valószínüleg sikerrel jár — egymagában is értéket jelent. A magyar birkozósport büszkeségének, — Kárpáthy Károly Európabajnoknak a lejövetele még nem egészen biztos, de kilátás van az indulásra. Szőke József, Ökrös, Kratzer, Váradi Szabó, Gacsárdi, Palotás, Szilágyi, Várkonyi, Fényes mind márkás nevek a kerület birkozósportjában. Az ökölvívók: dr. Geiger, Reiner Fülöp, Kovács, Bartha, Kovács, Nagy mindnyájan szép jövő előtt állanak ebben a férfias sportban.

A tornaszámokat Schmiedt Gyula országos művezető, a kiváló sportpedagógus irányítja.

Műsor — amely egyúttal belépőjegy gyanánt szolgál — a sportbemutató helyszínén 40 és 20 filléres áron váltható meg.

Vásároljon hirdetőinknél.

Mindenki lépjen be tagnak a Bocskayba

Az új bérleti tagsági rendszer nagy kedvezményeket biztosit a tagoknak. Aki havi 1 pengőt fizet, állóhelyre, — a régi II. rendű ülőhelyre — kap szabadjegyet a Bocskay bajnoki és barátságos mérkőzéseire, aki havi 2 pengőt fizet, I. rendű ülőhelyre, aki 3 pengőt, tribünülésre vagy korzóülésre, aki 4 pengőt, páholyülésre kap szabadjegyet. A havi 2, 3 és 4 pengőt fizetők ezenfelül egy félárú kedvezményes tagsági jegy váltására jogositó igazolványt is kapnak.

MAGYARORSZÁG—SVÉDORSZÁG

mérkőzés lesz ma soron a brüsszeli vizipóló tornán. A németeket verő svédeket nem lesz könnyü legyőzni. Hétfőn következik a derby: Magyarország—Németország.

A BOCSKAY BERETTYÓÚJFALUBAN

játszik ma vasárnap. A csapat délután indul autón. A Bocskayban már az új Takács—Hajdu balodal szerepel, de szó van próbajátékosok beállításáról is. A csapatot sok érdeklődő kíséri.

A DVSC—DEAC

tenniszbajnoki mérkőzést vasárnap jászák le az egyetemi sporttelepen. Favorit a DEAC.

KELET VEZET AZ ATLÉTIKAI VIADALON

Székesfehérvár, július 27. Az országos atlétikai vidéki bajnoki verseny első napjának eredményei:

Rúdugrás: 1. Hadházy (Kelet) 331, 2. Pálossy (Kelet) 331, 3. Boda (Kelet) 331). 800 m-es síkfutás: 1. Arady (Kelet) 1.59.2, Távolugrás: 1. Szirmák (Pestvidék) 7.05, (Pestvidéki kerületi rekord!) 100 m-es síkfutás: 1. Ember (Kelet) 11 mp. 2. Kösztner (Kelet) 11.2. Gerelyvetés: 1. Horváth (Délnyugat) 62.61. (Délnyugati kerületi rekord!) 2. Kinál (Kelet) 55,81, 3. Balogh (Kelet) 54,72. 200 m-es gátfutás: 1. Léhnert (Pestvidék) 26.4, 5. Hubay (Pestvidék) és Pálosy (Kelet) holtverseny 27.9. 5000 m-es síkfutás: 1. Jávor (Pestvidék) 15.40, 5. Rácz (Kelet) 16.2. Pontverseny állása az első napon: 1. Kelet 39.5; 2. Pestvidék 35.5; 3. Északnyugat 22.5; 4. Délnyugat 20; 5. Dél 8.5. A versenyt vasárnap folytatják.

Felhivás. Felkérem az Ujkert FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután háromnegyed 3 órára az erdőn a DMTE ifjúsági elleni mérkőzésre megjelenni szíveskedjenek: Kovács, Papp, Gergely, Gáll, Bedics, Katona II., Bányai, Vargha, Ödön I., II., Szabó. Tartalék: Marosfalvi. Pontos megjelenést kér az intéző.

— **A Nyári Egyetem olasz hallgatóinak érkezése és a Monti Kör.** A debreceni Tisza István tudományegyetem nyári kurzusára negyvenen érkeznek Olaszországból vegyesen, férfiak és nők. Az érkezők között többen vannak, akik már régen ismerősek a debreceni viszonyokkal és tudják, hogy itt egy olasz—magyar baráti kör működik. Egyesek a Monti Kör tagjainak személyes ismerősei. A Monti Kör elnöksége felhívja a tagok figyelmét arra, hogy az olaszok 6 hó 29-én, hétfőn a délutáni gyorsvonattal érkeznek. Felkéri egyúttal a tagokat, hogy a fogadásnál az állomáson minél nagyobb számmal legyenek szívesek megjelenni.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Kígyó" Mihalovits Jenő, Piac u. 33. „Magyar korona" Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10. „Csillag" Beke Barna, Árpád-tér 1. „Sas" Mandel József, Hatvan u. 70. „Szent Háromság" Bernáth M. örökösei, Homokkert.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 14.5, maximum 29.9 fok, este 6 órakor a hőmérséklet 23.4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 776.03 mm, gyengén süllyedő irányzattal. Csapadék 0.7 mm.

Prognózis: Nyugatra forduló légáramlás, változó felhőzet, helyenként még további eső, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

VASÁRNAP. július 28.

Budapest I.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet Kriegs-Au Emil pápai kamarás, városmajori plébános mondja. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. 12.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Szünetben: „Világhíradó". Dr. Máthé Elek előadása. Felolvassa Máthé László. 2: Hanglemezek. 3: Időszerű gazdasági tanácsadó. Székács Elemér előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata:) 3.45: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. — Vezényel Figedy-Fichtner Sándor. Közben 4.30: Petőfi: „Bolond Istók". Felolvassa Fáy Béla. (Közművelődési előadássorozat.) 5.30: Közvetítés Európa legnagyobb cseppkőbarlangjából, az Aggteleki barlangból. Beszélő Keszler Hubert és Turchányi István. 6.30: A Ferencváros—Austria Középeurópai Kupa labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése Bécsből. Beszélő Pluhár István. 7.25: Bertha István szalonzenekara. 8.40: Sport- és lóversenyeredmények. — 9: Kis színpad. „Hazulról szóltak..." (Őrségváltás). Jelenetek a magyar tengerészetből. Irta Kertész József. Rendező Kiss Ferenc. 9.50: Hírek, sporteredmények. 10.10: Zilzer Ibolyka hegedül; zongorán kíséri Polgár Tibor. 10.50: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Len Baker jazz-zenekarának műsora. 11.30: Közvetítés az Emke-kávéházból. Müller Béla és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

11—12.10-ig: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 3—3.45-ig: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 5.05: „Rippl-Rónai József." Elek Artúr felolvasása. 6—7.10-ig: Tánclemezek. 7.20: A majtényi fegyverletételről. — Balla Antal előadása. — 8.10—8.55-ig: Hanglemezek. 9.05: „Madame Juliette Adam." Pillias Emil francianyelvű előadása.

HÉTFŐ, július 29.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Lenézett könyvek (felolvasás). — Irta Trócsányi Zoltán. 10.45: Beszédes számok (felolvasás). Irta dr. Nagy Sándor. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 1.30: Rostaházy Annie és dr. Imre Vince énekel, zongorakísérettel. 4.10: A rádió diákfélórája: Olimpiai játékok. — 5: Ismétlődhetik-e a jégkorszak? Dr. Gaál István egy. m. tanár előadása. 5.30: Közvetítés a városligeti Gerbeaud pavillonból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 6.25: A Marcibányi-ház. Sidney Carton felolvasása. 7: Gmeiner Lujza zongorázik. 7.45: Két költönő. Rolla Margit és Török Sophie verseikből olvasnak fel. 8.20: Puccini Bohémélet c. operájának közvetítése hanglemezeken, a milánói Scala színház előadásában. Vezényel Sabajno Carlo. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 10.50: Közvetítés a Spolarich kávéházból. Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál. Közben körülbelül 11.15: Havi szemle francia nyelven.

Budapest II.

6: Kókai tréfája. Rédey Tivadar felolvasása. 6.35—6.55-ig Hanglemezek. — 7.05: Mekkora munkát végez a magyar földmüves? Láng Sándor előadása. Felolvassa Mohácsy Lajos. 8.20—9.10-ig: Közvetítés a Kovacsevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos cigányzenekara muzsikál. 9.20: Hírek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. JÚLIUS 28. CSÜTÖRTÖK. A debreceni rendőrségre bejelentés érkezett, hogy Hriczák János berettyóujfalui végrehajtó öngyilkosságot akar elkövetni és ezért Debrecenbe utazott. A rendőrség detektíveket küldött ki, hogy kutassák fel a városban a végrehajtót. Hosszas keresés után sikerült is megtalálni az egyik állomáskörnyéki szállodában. Természetesen saját érdekében azonnal őrizetbe vették és felkisérték a rendőrkapitányságra. Amint a rendőrség folyosóján haladtak, Hriczák szempillantás alatt előrántotta revolverét és mielőtt megakadályozhatták volna, magára lőtt. Abban a percben meghalt. Megállapitották, hogy szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

Debrecenben vendégszerepel a Schmidt-cikusz.

1910. JÚLIUS 29. PÉNTEK. A városi tanácshoz több háztulajdonos panaszt intézett, hogy a kataszteri földmérések alkalmával ingatlanaikon rongálások történtek.

1915. JULIUS 29. SZERDA. Csapataink bevették Sokalt és a Felső Bugnál elfoglaltak egy fontos magaslatot. Az orosz ellentámadások a Narewnél meghiusult. Az olaszok óriási veresége a doberdói csatában.

A király Gergely József 101. gyalogezredbeli főhadnagyot, a debreceni orosz fogolytábor parancsnokát századossá, Balassa József 39. gyalogezredbeli, ns. Pongrácz Ferenc és Polgár János 16. huszárezredbeli tartalékos zászlósokat tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

1915. JÚLIUS 29. CSÜTÖRTÖK. Az olaszok teljes veresége a második görzi csatában. Flottánk újra támadta a keleti olasz partokat. A Visztula és a Bug között visszavertük az oroszok ellentámadásait.

A király Szarvas Kálmán dr. népfölkelő hadnagyot a debreceni 3. népfölkelő parancsnokság nyilvántartásában népfölkelő hadnaggyá, Tausch Árpád 39. gyalogezredbeli tartalékos zászlóst tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

1925. JÚLIUS 28. KEDD. A város jog és pénzügyi bizottsága idegen vállalatnak juttatja a Déri-múzeum felépítését.

Egy 93 esztendős öregasszonyt halálra gázolt a megvadult ló.

1925. JÚLIUS 29. SZERDA. Nagy érdeklődés előzi meg a debreceni nemzetközi s[illegible]

Amíg nyaralt, kifosztották lakását

Kellemetlen meglepetés érte özv. *Ekli* Józsefnét. Míg nyaralt, Domb u. 16. szám alatti lakásában betörők jártak és *minden elvihető értékét elloptak.*

A betörők a lakás udvarra nyíló ajtaját nyitották fel álkulcs segítségével és valószínűen *fényes nappal végezték munkájukat.* A kárt még nem sikerült megállapitani, csak annyi bizonyos, hogy *nagyértékű arany- és ezüstneműek, ruhák és értéktárgyak hiányoznak.*

A betörés szálai vidékre vezetnek és a rendőrség nagy erélyel kutat a betörők után.

— **Orvosi hír.** Dr. Fazakas Sándor egyetemi m. tanár szemorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését megkezdte.

— **Dr. Haendel Vilmos egyházfelügyelő lemondott.** Dr. Haendel Vilmos m. kir. udv. tanácsos, egyetemi tanár a debreceni evangélikus egyházközségnél viselt felügyelői tisztségéről lemondott. Egyidejüleg, úgy értesülünk, a Frontharcos Szövetség elnökségéről is lemondott. Az evangélikus presbitérium és közgyülés csak szeptemberben fogla! végleg állást a lemondás ügyében, mikor az egyháztagok teljes számban idehaza lesznek.

— **Cserépkályhák kitűnő és olcsó** Hardtmuth és más rendszerü kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban. Krisch kályhásmester, nagyállomástól benyiló Ispotály-tér 1. szám. Telefon: 12—18.

— **Ékszerjavitást,** alakitást tökéletesen és olcsón végez Frisch ékszerész, Szent Anna ucca 5. sz.

— A **kőművesiparosok** szakosztályának vezetősége e hó 28-án, azaz vasárnap délelőtt 9 órakor az partestület helyiségében ülést tart.

Üzembiztos BÉRAUTÓ
helyi és külfödi túrákra is megrendelhető: 32—99. — TAPOLCZAI.

— A piaci drágaságot legyőztük. 4 fogásos menü 1 pengőért az Ujságíró Club éttermében, Piac ucca 26., I. em. Kitűnő házikoszt. Külön diétás konyha orvosi előírás szerint.

— **Mérlegek, súlyok javítása** hitelesítve, új és javított mérlegek eladása felelősséggel legolcsóbban Biharinál, Kígyó ucca 57. Hungária gyorsmérlegek lerakata. Részletfizetésre.

BUDAPESTI ELŐKELŐ DETAIL FEHÉRNEMÜ- ÉS KELENGYEÜZLET
KERES
oly nagy ismeretséggel rendelkező **HÖLGYET, VAGY URAT,** aki havonként odaérkező utazóját kalauzolná. Levelek **„Nagy mellékjövedelem"** jeligére **Tenzer hirdetőjébe Budapest, IV., Szervita-tér 8. sz.**

Gyászrovat

Özv. Molnár Józsefné Tóth Juliánna, mozdonyvezető özvegye elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz Köztemető díszravatalozójából férje és húga átszállitott hamvai mellé. Temetését Bartha vállalata végzi.

ÚJ EGYETEMI MAGÁNTANÁROK

Budapest, július 27. A kultuszminiszter Gulácsy Zoltán dr. egyet. tanársegédnek A csecsemőkor élet- és kórtana c. tárgykörből, — Kostyál László dr. egyetemi tanársegédnek A gyermekkor élet- és kórtana c. tárgykörből, — Kulcsár Ferenc dr. egyetemi tanársegédnek az Ideggyógyászati diagnosztika c. tárgykörből és Doleschall Frigyes dr. egyet. tanársegédnek A keringési rendszer kór- és gyógytana c. tárgykörből a debreceni Tisza István tudományegyetem orvostudományi karán egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette s őket e minőségükben megerősítette.

Ifj. Püspökné VILLANYERŐRE
berendezett
paplanvarrodája
CSAPÓ UCCA 27.
Készít pehely, gyapjú, vatta paplanokat, ócskát átalakit, frissit ,tisztit, portalanit.

— **Nagy bridgejáték** ma délután a nagyerdei víztorony parkjában. Rossz idő esetén világos fedett helyiség. Kettes villamossal a nagyerdei strandig. Fogyasztás nem kötelező. Olcsó büffé helyben.

— **Aranyért, zálogcéduláért,** ezüstért feltűnő magas árat fizetek. Frankl, Miklós ucca 8.

— **A Debreceni Függetlenségi Kör** e hó 30-án, kedden délután 8 órakor tartandó választmányi ülésére a választmány tagjait tisztelettel meghívjuk. **Elnökség.**

— **Filléresgyorsvonatok:** Augusztus 4-én a Balaton mellé indul vonat Debrecenből. A vonat megáll fel- és leszállás végett a következő állomásokon: Siófok, Balatonföldvár, Balatonszemes, Balatonlelle és Balatonboglár. A vonat indul Debrecenből 3.45 órakor, Fonyódra érkezik 11.36. Fonyódról visszaindul 19.50-kor és Debrecenbe érkezik 4.24 órakor.

Augusztus 9-én a szabadtéri előadásokra Szegedre indul filléresgyorsvonat. A menettérti jegy ára egy állóhellyel együtt P 6.30. Az állóhely jegy árának betudásával jobb jegy is váltható. Menetrend: Debrecenből indul 6.07 órakor, Szegedre érkezik 11.18 órakor, Szegedről indul aug. 10-én 1.20 órakor és Debrecenbe érkezik 6.29 órakor.

Mindkét vonatra ajánlatos a jegyeket már hétfőn a Menetjegyirodában megvásárolni, mert a vonat csakis abban az esetben indul, ha legalább 500 jelentkező lesz.

— **Szenes Jenőné** szalonját áthelyezte: Varga ucca 1., félemelet.

— **A borbély, férfi- és nőifodrász, valamint kozmetikusiparosok** augusztus hó 1-én az ipartestület dísztermében este félnyolc órakor szakosztályi értekezletet tartanak. Tárgy: 1. Határozathozatal a teljes vasárnapi munkaszünet tekintetében. 2. A borbély- és férfifodrásziparosoknál egy III .oszályú áregyezmény létesítése. 3. A nőifodrásziparosoknál áregyezmény létesítése.

— **Jó cipészmunkások felvétetnek.** Érdeklődni: Süsskind bőrüzlet.

— **A házak tatarozására és átalakítására** vonatkozó adó- és hitelkedvezményeket ismertető füzetet az ipartestületnél mindenki, háztulajdonosok is, teljesen díjtalanul megkaphatják.

Szliuka szikvizgyár házhoz szállit! TELEKI U. 100. Telefon: 21-11

— **Cirkusz Carleé** ma, vasárnap tartja 2 utolsó búcsúelőadását d. u. 4 és este fél 9 órakor.

— **A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete** vasárnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Vámőrlés. Az István Gőzmalom,** Debrecen, ezúton hozza a nagyérdemű őröltető közönség szíves tudomására, hogy az évek óta szünetelő vámcsere őrlését augusztus hó 2-től újból felveszi. Foglalkozik ezenkívül tengeri és árpa darálásával is. Csak egyetlen próbaőrlést végeztessen s meggyőződhetik máris az őrlés olcsóságáról,, az őrlemények elsőrendű jó minőségéről s az előzékeny kiszolgálásról.

— **A hentes szakosztály** hétfőn este 8 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **A gyógyászat terén** kétségtelenül a legfontosabb találmányok egyike az Aspirin-tabletta, elismert és bevált szer minden meghüléses betegségnél, rheumánál, influenzánál, spanyolnáthánál stb. Minthogy sok hamisítvány létezik, jól jegyezzük meg magunknak, hogy az eredeti tabletták „Aspirin 0.5" felirattal vannak ellátva és csak az eredeti „Bayer" csomagolásban (a zöld szalaggal) kerülnek forgalomba.

— **A Magyar Cionista Szövetség debreceni csoportja** e hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a hitközség dísztermében rendes évi közgyűlését. — Ugyanakkor tartja a fiatalon elhunyt nagy zsidó prófétának, dr. Herzl Tivadarnak gyászünnepélyét. Emlékbeszédet dr. Brunner Lajos mond. Gyászéneket az Izr. Ifjak Dalköre énekel. Belépődíj nincs.

— **Költöztetést — Budapestre,** vagy áruk fel-, leszállítását olcsón vállal gummikerekű kocsikor Debreczeni, Szabó Kálmán ucca 55.

— **Üvegezést,** ablakok újjágitelését felelősséggel, heti egy pengő részletfizetésre végez Tóth, Bocskay tér 2.

— **Felhívás a levente ifjúsághoz.** Debrecen sz. kir. város vezetősége az 1849. évi debreceni csata évfordulóját ez évben is méltóképpen óhajtja megünnepelni augusztus 2-án. Ez ünnepségen minél nagyobb számban való megjelenésre a debreceni leventéket ezúton hívja fel a testnevelési vezetőség. Tartsa hazafias kötelességének minden levente, hogy e kegyeletes szép ünnepségen megjelenjék. Gyülekezés augusztus 2-án délután fél 4 órakor a régi bábaképezde udvarán, ahonnan a levente zenekar kíséretc mellett Szabó András oktató vezetése alatt lesz az indulás. Öltözet: Ünneplő ruha, leventesapka tollal.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Július 29., hétfőn: Bácsbokod, Bonyhád, Csepreg, Devecser, Dunavecse, Söjtör.

Július 31., szerdán: Kutas, Nyírlugas, Vésztő.

A Tiszántúlnak nem jutott eső

A sokáig tartó és fullasztó hőség után, amelyet alig szakított csak meg valami jelentéktelen csapadék, tegnap végre nagyobb eső következett. A nyugateurópai zivatarok sora az esti órában az Alpokon átkerülve eljutott hazánk határáig és pénteken éjszaka már elérte a Dunát. Szombaton a reggeli órákban érkezett el az ország különböző részeibe — így Debrecenbe is — a zivatar, amely azonban a meleg után nem hozott enyhülést. Jelentékeny mennyiség csak a fővárosban esett. A Tiszántúlról csapadékot nem jelentettek.

Annyi bizonyos, hogy — gazdasági szakkörök szerint — az esőzés hatása meg fog mutatkozni a piacokon is.

Felállították az iparügyi minisztériumot

Budapest, július 27. A hivatalos lap július 28-án megjelenő száma közli a kormánynak az 1935. évi VII. tc. 2 §-ában nyert felhatalmazás alapján kibocsátott rendeletetét a kereskedelmi miniszter hatáskörébe tartozó ügyeknek egyfelől az iparügyi, másfelől a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter közt vailó megosztásáról.

A hivatalos lap ugyane száma közli a két miniszteri tárca létszámába tartozó személyzet kinevezését is. A két minisztérium személyzete a hatáskörök megosztásában érdekelt miniszteri tárcák látszámából, az iparügyi, illetőleg a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter hatásköre alá tartozó személyzet létszámában neveztetik ki. Ehhezképest a kinevezések túlnyomó része a szükségessé vált áthelyezéseket s az esedékes előléptetéseket fogja tartalmazni.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

BRÓDY ISTVÁN SZINHÁZA A NAGYERDEI VIGADÓBAN

A strand kellemessé varázsolt területén nyilt meg szombaton este Debrecen egyetlen nyári szinpada, *Bródy* István igazgatása alatt, akinek neve és művészi multja már egymagában is biztosíték arra, hogy nivós és értékes műsort kap a közönség. Kedves, változatos és szórakoztató a program, amely magasan fölötte áll a sablonos bretlistilusnak. Jólesően lepett meg az a komolyság, amely az egyes számok beállítását, összetanulását jellemezte és nyugodtan állapíthatjuk meg, hogy hasonló művészi nivójú kabarét már régóta nélkülözött a debreceni közönség.

Az egyes számikat *Bródy* Istpán konferálta be közvetlen szavakkal. *Szendy* Lajos, a rádióból is ismert zongorahumorista zene és operaparódiái, ötletes tréfái állandó derültségben tartották a közönséget amely alig akarta leengedni a pódiumról. *Rácz* Valéria dalai, Emőd-versei hatásosak voltak, értékes drámai szopránja, megnyerő külseje és kitünő előadókészsége egy nagyjövőjű művészi karriert sejtelnek. *Tóth* Böske dizőszámai nagyon tetszettek, ugyszintén az Amerikából visszatért *Fellegi* Teri Ady-dalai és eredeti angol számai is. Mint kedves régi ismerőst üdvözöltük *Heltay* Andort, akinek cigánymókáin, paródiáin sokat kacagott a közönség és a kis bohózatban is csillogtatta pompás humorát. *László* Miklós, az *ismert* színészíró híres sztárokat utánozott, tökéletes hatást érve el, azonfelül a bohózatban is tetszett. A sok magánszám között három pompás tréfa is szinrekerült. Sokat mulatott rajtuk a közönség.

A közönség nagyon meg volt elégedve az elsőrendű kis művészi gárdával, csupán ez volt elégedetlen a közönséggel, amiért az előre lefoglalt asztalok tudatában tekintélyes késéssel foglalta el helyét és ezzel a játékrendet teljesen felborította. Egy kis figyelmességet igazán megérdemelnének a vendégek, akik teljes igyekezettel szolgálják a művészetet.

A „MAGYAR KOMÉDIA KAMARASZINHÁZ" VENDÉGJÁTÉKA A CSOKONAI-SZINHÁZBAN

Július 30-án este fél 9 órai kezdettel mutatkozik be Molnár Ferenc Olympya című 3 felvonásos vígjátékával.

A helyárak a mai nyomasztó gazdasági viszonyokhoz mérten alacsonyak, úgyhogy az előadások látogatása a legszélesebb körök részére is hozzáférhető legyen. Győry József, a társulat titkára a bárletek gyüjtését igen szép eredménnyel végzi.

Pénztári órák már vasárnap 9—1 óráig. Hétfőn már a rendes pénztári órákat tartja a szinház. A bérlők számozott helyeit a pénztár kedden déli 12 óráig tartja fenn.

MOZI

KETTŐS PREMIER A VIGSZINHÁZBAN

VIII. OLIVÉR — NEM VAGYOK ELADÓ

Az utóbbi időben láttunk néhány jó vígjátékot, de láttunk kevésbé jókat is. A két világhirű amerikai komikus, Stan és Pan legújabb vígjátéka azonban, a VIII. Olivér elfelejteti velünk a jókat és a rosszakat is, annyira kimagaslik az utóbbi idők vígjátéktermeléséből. Annyi ölet, vidámság, móka van benne, hogy két darab is bőven kitelnék belőle. A nézőtéren percről-percre újabb kacagásorkán viharzik keresztül, az ember szinte belefárad a sok nevetésbe. Nem a régi, elcsépelt ötletekből építették fel ezt a vígjátékot, hanem csupa eredetileg, újszerű elgondolás. Technikailag is nagyszerűen van megoldva, ügyes operatőrprodukcókkal és szép dekorációkkal.

A másik film: „Nem vagyok eladó" Jean *Harlow-val*, a csodálatosan szép filmcsillaggal a főszerepben szintén a kiváló filmek közé tartozik. Érdekes téma, könnyed, szellemes fordulatokkal. A kiállítás pazar és a színészek játéka minden dícséretet megérdemel.

A Vígszinház kétségtelenül nagy sikert arat új műsorával.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBB A GABONA

Határidőüzlet:

Búza: októberre 15.40, 38, 35, 37, 42, 46, 41, 30; zárlat 15.30—32.

Rozs: októberre 12.78, 72, 66, 59, 65; 74; 79; 76; 80; 60; zárlat 12.59—60.

Tengeri: augusztusra 12.58, 40, 50, 4,5 49; zárlat 12.49—51; 1936 májusra 12.80, 85, 69, 82, 86, 76; 80; 68; 72; zárlat 12.72—73.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 14.90—15.05; 78 kg. 15.05—15.20; 79 kg. 15.20—15.35; 80 kg. 15.35—15.50; felső tiszai 77 kg. 14.80 14.95; 78 kg. 14.95—1510; 79 kg. 15.10 :5.25; 80 kg. 15.20—15.35.

Rozs: 12.70—12.90. Tak. árpa 14.50—15.00. Zab 16.40—16.60. Tengeri közr. 13.40—13.50. Új zab 16.15—16.35.

DEBRECENI PIACI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYÁRAK

Búza 13.80, 13.60, rozs 11.50, 11.20, árpa 14.00, 13.60, tengeri 16.00, 15.80, 15.60, lucerna 850, 800, 750, 730, 700, 650; széna 650, 600; lóhere 650; bükköny 550; alomszalma 200, 180; rozsszalma 220, 200; zsúpszalma 300; lencse 660.

VIII. Olivér

STAN és PAN

pompás vigjátéka és

Nem vagyok eladó

JEAN HARLOW

pompás uj filmje

Előadások:

Vasárnap: 3/4 3, 5, 1/4 8, és 1/2 10 órakor

Hétfőn: 3/4 5, 7 és 1/4 10 órakor

Mindkettő a

Vigszinházban

Már délelőtt váltsa meg jegyét, akkor délután nem kell tolongania!

Kötelesség-teljesítés és hősiesség

Tatabányán elaludt a tűz és a katasztrófa utáni szemle szárazon jelentette, az igazgatóságnak a veszteséglistát: egy mérnök és három vájár. Ez a négy fiatal élet a halál önkéntese volt. Mikor a tárnákban megindult az elemek haragja, nemcsak ők, de mindenki még azok is, akik bánya mélyén sohasem jártak, jól tudják, hogy nem babra megy a játék és a dühöngő tárnába való leszállásért halál a tét. És mikor látták a veszélyt, abban a pillanatban már ébredt bennük a kötelesség szava. Nem mérlegeltek, nem latoltak, pillanatra sem azonnal leszálltak, menteni az embert, menteni az értéket és mikor a tárna torkából, a bányaliftből tekintetük az égre esett és a nyári nap minden színében körülöttük ragyogó képre, bizonyára tudva-tudták: talán utoljára . . .

A bánya elnyelte őket. — Mint annyi ezret és ezret már azóta, mióta az ember a föld mélyét kotorja, hogy előkényszerítse belőle arca verejtékével, amit az élet parancsa megkíván. Sorsuk a bányászvégzet szomorú példázata. A föld nem adja meg magát és ezer veszéllyel fenyegeti, aki méhébe merészkedik. Hiába a legmodernebb technika minden vívmánya, hogy kifogjon rajta, az ember örökké gyengébb marad, mint az elemek. Csak a felszínen mozoghatunk biztonságosan, hiába szelik a gépek a levegőt és hiába merészkedünk ezer méterekre a föld alá. A bánya embere kétszeresen tudja ezt. Mégis, mikor fölbúgott a sziréna, hogy a bánya ég, a mérnök gondolkodás nélkül menteni indult és munkások is csapatostól jelentkeztek, hogy lekísérik.

A hősies kötelességteljesítés olyan gyönyörű példája volt ez, mely napjainkban vajmi ritka. Ritka volt mindig is, noha okulásul számos példáját tartjuk nyilván. Mucius Scaevolától kezdve, aki hazájáért tűzön égettette magát, a történelem megőrzi azok nevét, akik nagy tettekkel és nagy lélekkel álltak meg helyüket, hová sorsuk állította őket. Kiélesedett a kenyérharc a végletekig, általános lett, brutalizálódott, de — hősies vonás? Méltányosság, önzetlenség? Még kevésbé. Foggal, körömmel folyik a közelharc, a romló viszonyok belesodornak minden réteget, hiénaerkölcsökkel, mely ellenfele csontjáról letépné a húst. Dehogyis tenne itt valaki egyetlen lépést is másokért, dehogy tudja nézni, hogy a másik is él, vagy hogy segítsen neki!? — Vagy tán áldozatot is hozzon érte, másokért, a közért és ha kell, akár önmagát, az életét is? . . .

És ime, ebben a nekibőszült világban kigyulladt egy bánya és egy fiatal bányamérnök és három munkás odadobja az életét. Másokért. Mert parancsuk sem volt rá és ha sikerül, nem várták érte jutalmat. Mentek menteni, spontán, magukról, — másokért, nem törődve önnön sorsukkal, mikor a többié forog kockán, szinte egész személyetlennek érezve magukat — és a hősies önzetlenségnek ez a gesztusa meg kell hogy fogja a szívünket a mai sivatagban. És töltse el bátorsággal és reménnyel a jobbakat, hogy még ma sem veszett ki a szikra, amely emberi szolidaritásra int. Ezek a ritkák és kiválasztottak, akiket a hétköznapok filisztere tán meg sem tud rövidlátó egoizmusában érteni, ezek javítják jobbá az életünket és a legkevesebb, amivel tartozunk nekik, hogy halálukban a nagyságot vegyük észre. Gross István bányamérnök és három társa önként meghaltak egy hősi ügyért, mind a négyen a polgári élet hősi halottai. Szobrot nem fognak kapni. De akik életben maradtunk, vegyük le emlékük előtt a kalapot.

„Mi testvérek vagyunk!"

hirdette az amerikai tótok vezére egy magyar ünnepségen — „Példát adunk az óhazában élő testvéreknek a baráti, testvéri egyesülésre!"

A csehszlovák állam alapjait — tudvalevőleg — az Egyesült Államokban rakták le, abban a szerződésben, melyet 1918. május 30-án kötöttek az amerikai szlovákok vezetői Massarykkal.

Amerikában nagy szlovák tömegek élnek szervezett életet. Nagy vagyonokkal rendelkező egyesületeik, egyházaik vannak és ezek az egyesületek, de maguk

a szlovák tömegek is rengeteg pénzáldozatot is hoztak a szlovák nemzet felszabadításáért.

Az amerikai szlovákság vezetői pánszláv papokból, félművelt volt segédjegyzőkből, tanítókból álltak, akik az amerikai szlovák tömegeket fanatizálni tudták a magyarok ellen.

Az amerikai magyar és szlovák tömegek között nem egyszer robbantak ki a pánszláv agitátorok izgatásai nyomán véres összetűzések.

A pánszláv agitátorok, papok és egyleti vezérek abban a hitben éltek, hogy ha megvalósulnak álmaik, kiépül a csehszlovák állam, valamennyien hazajöhetnek és itthon zsíros hivatalokhoz jutnak.

Haza is özönlöttek 1918-ban és 1919-ben. De akik hazajöttek, nagyon hamar keserves csalódásra ébredtek. Látniok kellett, hogy míg az amerikai szlovákság milliókat áldozott — dollárokban — az új állam kiépüléséért, addig az annyira áhított hivatalokból vajmi keveset kaptak. Elfoglalták azt a volt monarchia minden részéből hazaözönlött csehek.

És a „felszabadított" szlovákok is hamarosan belátták, hogy az új államban ők másodrangú polgárok. — Hogy míg a magyar uralom alatt megőrizték nyelvüket, addig az új állam iskoláiban cseh nyelven tanítanak a szlovák nyelv helyett.

És látniok kellett minden téren alantasságukat. Látniok és érezniök kell, hogy a szlovák föld gyáriparát teljesen tönkretették és a szlovák nép olyan nyomorban van, amilyenben a magyar uralom alatt sohasem volt.

Éreznie kell, hogy a híres pittsburgi szerződést felrugták, abból semmit sem tartanak be és a szlovák népet ma se tartják érettnek arra, hogy önkormányzatot adjanak neki.

Tudják ezt ma már az amerikai szlovákok is.

Vezéreik, akik a pittsburgi szerződést aláírták és akik a „felszabadulás" után vissza-

tértek az óhazába, már régen újra az Egyesült Államok lakosai.

Visszamentek csalódottan, kiábrándulva. Zsatkovics, a ruthén föld volt kormányzója, Pittsburgban mereng azon, hogy miért is hitt a cseh felszabadítóknak. Az amerikai szlovákság egyre gyakrabban ad hangot annak, hogy elégedetlen a mai állapotokkal. Ahol csak szlovák tömegek összejönnek, mindenkor hangot adnak elkeseredésüknek.

A leghatalmasabb amerikai szlovák egyesületben, a Jednotában sűrűn tartanak olyan beszédeket, — melyeket a cseh zsoldban álló szlovák lapok nem adnak le, de annál többet írnak ezekről a szlovák népet szolgáló ujságok.

A cseh képviselet ügynökeinek egyre több és több munkát ad az amerikai szlovákok csitítása.

Az amerikai magyarok és szlovákok között a forradalom után úgyszólván teljesen megszakadt az érintkezés. Hosszú évekig tartott ez az állapot, de ma már újra összeösszejönnek a két nép tagjai.

És ilyenkor felsír a magyar nóta úgy az új hazába került magyar, mint szlovák ajakán...

Ha szlovák mulatságot tartanak, ma újra ropják a csárdást és a szlovák termekben éjfél után, ha nekibúsulva mulat az öregedö szlovák kivándorló, magyar nótát dalol.

Clevelandban egykor éles volt az ellentét a szlovák és magyar tömegek között. A kilencvenes évek elején, amikor az amerikai szlovák és magyar kivándorlás megindult, egy vidéken, a Buckeye Road környékén telepedtek le.

Mikor szervezett élet kezdődött köztük, a katolikus magyarok templomépítésre gondoltak. Egyesületet is alapítottak, melynek már vagyona is volt a templomépítés céljaira, de a clevelandi róm. kat. püspök nem adott nekik templomépítési engedélyt.

A clevelandi püspök arra utasította öket, hogy egyesüljenek a város ugyanazon oldalán megtelepedett szlováksággal

és egyesülten építsék fel templomukat.

Hiába magyarázták az akkori róm. kat. püspöknek, hogy a szlovák és magyar nem egy nép, a püspök hajthatatlan maradt.

Magyarok és szlovákok pénzén épült fel a ma is létező Szent László-templom, melyet közösen használtak az első clevelandi magyar és szlovák kivándoroltak. A püspök megígérte a híveknek, hogy lelkészük egyforma becsben fogja tartani anyanyelvüket és nemzeti érzésüket, de a püspök ígérete csak ígéret maradt, a gyakorlatban a magyaroknak vasárnaponként csak kismise jutott, prédikációs nagymise mindig szlovák volt. Martvony plébános igen gyakran megsértette magyar hívei nemzeti érzését.

A magyar hívek Szent Imre egylete magyar nemzeti színü zászlót készittetett. Ünnepélyes nagymisén szentelték azt fel, ám Martvony plébános a hívek legnagyobb megdöbbenésére szlovák beszédet tartott.

Botrányba fúlt a zászlószentelés és akkor a magyarok elhatározták, hogy vagy ök fizetik ki a szlovákokat, vagy a szlovákok fizessék ki öket, de legyen vége a közösködésnek.

Papjuk persze mindent elkövetett, hogy a válást megakadályozza. — Botrány botrányt követett és a vége az lett, hogy a magyarok otthagyták véres verejtékkel keresett pénzükön épült templomukat. 1892. december 15-én már kizárták a magyarokat a magyarok pénzén is épült templomból. Kossuth-harangjuk ma is a szlovák híveket hívja misére.

A válás óta Clevelandban a magyarok és szlovákok között sohase tudott barátság fejlődni.

Egymás mellett élnek most már évtizedek óta békességben, de külön-külön éli a két tömeg a saját életét.

Mióta a Délvidékről elkeseredett levelek érkeznek az amerikai szlovákokhoz, változott Clevelandban is a szlovákok álláspontja. Közelednek a magyarokhoz.

Közeledésnek a jele az is, hogy a mai amerikai szlovákok egyik legértékesebb, legképzettebb vezére, Stanislaus Gmuca bencés apát, a szlovák főiskola igazgatója megjelent *Köller* magyar prelátus jubileumi ünnepségén és ott igen nagy feltünést keltő beszédet mondott angol nyelven, mely magyar fordításban így hangzik:

„Ezer évig együtt élt a magyarság és a tótság — mondotta az apát. Ennyi idő alatt közöttük a barátságnál mélyebb érzés, a testvéri érzés fejlödött ki.

Igen, mi testvérek vagyunk!

(Falrengető taps.)

Én Amerikában születtem, de szüleim és tót testvéreim a magyar nóta szeretetét oltották szivembe. Boldogan hallgatom a magyar szót, a magyar muzsikát és örömmel látom, hogy a magyarság és a tótság a Buckeye road tájékán milyen testvériesen megfér. Most jelentem meg elsőízben magyarok között, de a jövőben gyakori vendég óhajtok lenni.

Nem akarom megérni a magyarság és a tótság eltünését a Buckeye roadról, ahol példát adnak az óhazában élő testvéreknek a baráti, a testvéri egyesülésre!"

Talán a Felvidéken is meghallják Gmuca apát felhívását, aki baráti, testvéri egyesülést hirdet a két nép között.

F. F. A.

A jogász-ifjúság jövője

Irta: Dr. Neumann István.

A multról és a jelenről ne essék szó. A multról, amely egyértelmű a jogok korlátozásával, az igazságtalanságok demarsával, a jogélet megnyirbálásával. A jelenről még kevésbbé szabad beszélni, mert az állástalan diplomás szánandóbb látvány magánál a súlyos betegnél is. Az állástalan ügyvédjelöltekről tehát ne beszéljünk... s ne a 30, vagy 40 pengős ügyvédjelölti állásokról, hiszen az ezekben ülők „beáti possidentés". Ki merne arról lamentálni, hogy a mi életünk nem a jogok, a lehetőségek állandó megszorításából állott, hogy a mi gondolatmenetünk vezérelve már nem a módszeres fejlödés, hanem az állandó és suta visszafejlödés. Éveink úgy teltek el, hogy minden évben csökkent az öntudatunk. Régente már a jogászság maga is társadalmi állás, tekintély, perspektivát nyitó életlehetőség volt s a doktorátus az emberi jogok egy magasabb szintje ... ma az ipari pályának nagyobb a tekintélye a diplomásénál s ha az iskolázottság nem jelentene egyben szellemi nemességet is, átkoznánk azt a tizenhét iskolai évet, amit padokban, könyvek fölött görnyedve kellett levezekelni, elpocsékolni... És most úgy akarnak rajtunk fiatalokon segíteni, mert az nem kérdés, hogy rajtunk segíteni akarnak, — hiszen megértő a fiatalok kormánya, szóval a „mi kormányunk" irányít most — úgy fognak bennünket megoltalmazni, hogy kimetszenek, mint egy rosszindulatú daganatot a nemzet testéből. Egy generációt tesznek így lehetetlenné s áldoznának fel azért, hogy a másik boldogulni tudjon. — Érdekes volna egy statisztikát készíteni visszamenőleg, hogy vajjon a magyar géniusz szent héroszai, a magyar jogélet és jogrend kodifikátorai a maguk idejében le tudták volna-e tenni a kétezer pengőnek megfelelő kauciót, amit most tőlünk, leendő ügyvédektől megkívánnak. Igaz, megkívánják ezt a már bejegyzett ügyvédektől is, de a javaslatnak ez a része — meggyőződésem szerint — sohasem lesz törvénnyé, mert hiszen ez a magyar ügyvédi karnak legalább is a megtizedelésére vezetne.) De érdekes volna halhatatlan jogászaink szellemét idézni és tanuságot tétetni velük arról is, amit az új ügyvédi rendtartás a kamarák megalkotásánál faji és felekezeti arányként akar inaugurálni a magyar közéletbe.

Mi, debreceniek, akik a nemrég lezajlott ügyvédszövetségi vándorgyülés szem- és fültanúi voltunk és izgatottan lestük azokat a vitákat, amik az új rendtartásról, vagy az ifjúság elhelyezkedésének kérdéséről szóltak, most megdöbbenve állunk az új rendtartásról szóló törvénytervezettel szemben. Az Ügyvédszövetség kongresszusán ugyanis egészen más tapasztalatokat szűrtünk le.

Antal István dr. igazságügyi államtitkár felszólalására célzok itt például, aki az ifjúság kérdésével foglalkozó bizottságban szólalt fel és beszédében őszintén nyilatkozott meg a reform-gondolat s nem vezetett különböző retortákon keresztül az ifjú jogásznemzedék teljes megsemmisüléséig. Remek erudicióról tanuskodó beszédében a telepítés kérdése volt az ugrópont s szónoki hévvel vezette vissza a magyar népet a magyar földhöz, ezzel igazi impulzust adván az uj reform-Magyarország felépítésére s adott vele impulzust nekünk, jogászoknak is. Hallottunk tőle a zugirászkodás megszüntetésének égető szempontjairól, beszélt az álláshalmozások megszüntetéséről is, de még csak körvonalozottan sem adott ízelítőt arról a csemegéről, amit az igazságügyminiszter — amint most kitünt — már akkor a tarsolyában hordott.

De az Ügyvédszövetség debreceni kongresszusa egy-két rosszindulatú és tétova megjegyzéstől vagy felszólalástól eltekintve, szinte egyöntetüen foglalt állást amellett, hogy a jogokat nem szabad megláncolni, kordába zárni, visszaszorítani. Milyen nagyszerű perspektiva bontakozott ki például azokból a határozati javaslatokból, amiket Árvay Nándor dr. terjesztett be a községi jegyzők jogi működésének a megrendszabályozásáról, az ingatlanforgalmi irodák szerződéskötési jogosultságának megvonásáról, a végrehajtói és telekkönyvvezetői állások jogi képesítéshez kötéséből, stb. Mindezekről a rendtartás egy szót sem szól.

A fent említettekből hitet merítettünk a jogászság jövőjére vonatkozólag. De mi lesz a helyzet, ha a tervezet — csak az ifjú jogászságot érintő részében is — törvényi erőre emelkedik? Nem akarok défetista lenni, de meggyőződésem, hogy ez az egyetemek jogi fakultásának nagyfokú elnéptelenedését vonná maga után. És mi lesz azokkal az ifjú jogi diplomásokkal, jogászokkal, akiket a jogászságuk már akarva, nem akarva is kötelez, mit fognak csinálni? Mert az világos most már, hogy évtizedeket is várhat valaki, amíg felekezetisége, szerencséje és összeköttetése révén — vi clam vel precárió — becsuszhat az ügyvédek lajstromába. Minden pályánál az a vezérelv uralkodik, hogy önálló is lehet egyszer az ember — és az iparostanonc erről épp úgy álmodik, mint a kereskedősegéd, a katona is tarsolyában hordja a marsallbotot s így álmodhatott egykor az ügyvédjelölt s jogász is, de a közeljövőben az önállósodás már csak elmosódott délibáb lesz előttünk. A jogászság a közélet elitje volt mindig s az ma is e vérszegény világban, a jogászság elhivatást, professziót jelentett s mivé fog mindez törpülni akkor, ha a jogászságnak évtizedekig kell instanciázni az ügyvédség előszobájában, míg egyenként bejuthatnak oda, ahova már ábránd lesz bejutni.

Mi már fantáziánkkal, akaraterőnkkel — némelyikönk tehetsé-

HUNGARIA pensio

Piac ucca 59. szám alatt augusztus 1-én megnyilik

Kitünő konyha, mérsékelt árak, szobák ellátás nélkül is. Szakszerü diéták. Telefon: **23—39 sz.**

gével — eljegyezte magát a jogászi pályával s egyszerre csak számunkra az ügyvédi talár elérhetetlen varázsköntös lett, amelyet közülünk csak néhányan, a kiválasztottak, ölthetnek fel magukra. De még az ügyvédi diploma sem ad bizonyosságot arra nézve, hogy nem kell-e hosszú éveken át a megszerezhetetlen kétezer pengő és kétszobás lakás hiányában ügyvédhelyettesként tengődni, bár ügyvédi fokon, de az ügyvédi ordó nélkül. „A jog ott kezdődik, ahol az emberi ész végződik" — írja Jehring, a nagy német jogtudós és ezzel a kőtáblát, a törvényt szinte szférikus magasságba helyezte. — Az uj ügyvédi rendtartás számunkra — úgy látszik — az ügyvédséget még az emberi ész határán is jóval túl, az elérhetetlen messzeségbe tolta ki.

Az új ügyvédi rendtartás tehát iurgiumi igát állít fel, amin mégis boldogság lesz keresztülbujni, mert végre ügyvéddé léphet elő az ember. Ugy látszik, ennek a mai fiatalságnak az a sorsa, hogy a segítő jóindulat fogja végleg elsorvasztani.

HIRDETMÉNY.

Felhívom mindazokat a gazdákat, akik a m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 88,320—1934. II. 1. számú rendelete alapján az 1934. év őszén az aszálykár segélyezési akció során búza vagy rozs, illetve a 44,861—1935. II. 1. számú F. M. rendelet alapján az 1935. év tavaszán árpa vetőmag kölcsönt kaptak, hogy a kölcsönvett terményt a cséplés befejezése után azonnal, de legkésőbb folyó évi augusztus hó 20-ig a Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Rt. (Hid u. 16. sz.), mint arra kijelölt tároló helyre szállítsák be.

A kölcsönvett vetőmag átvétele alkalmával aláírt kötelezvény értelmében a kölcsönképen kapott terményt az 1935. évi termésből származó azonos mennyiségű, legalább 80 kg. fajsúlyú s legfeljebb 2 százalék idegen anyagot tartalmazó búzának, illetve rozsnak, továbbá legalább 65 kg. fajsúlyú, de minden esetre a tőzsdei szokványnak megfelelő mennyiségű, fajsúlyú és tisztaságú s legfeljebb 2 százalék idegen anyagot tartalmazó tavaszi árpának a fenti helyre s a fent előírt minőségben hiánytalanul történő beszállítás által kell visszaszolgáltatni.

Aki a kötelezvényben vállalt kötelezettségének eleget egyáltalában nem, vagy a fent jelzett időre nem kellő módon tenne eleget, az a kölcsönvett vetőmag mennyiségének megfelelő súlyú, 80 kg. fajsúlyú tiszavidéki búza, vagy pestvidéki rozs, illetve legalább 65 kg. fajsúlyú takarmány árpának pénzbeli ellenértékét tartozik megfizetni. A pénzbeli egyenérték akként lesz kiszámítva, hogy a budapesti tőzsdén a tartozás esedékessége napján, vagy tőzsdei jegyzés hiányában a legutolsó tőzsdei jegyzés napján jegyzett 80 kilogramos tiszavidéki búza, pestvidéki rozs, illetve takarmány tavaszi árpa középárfolyamából le kell vonni a teljesítés helyéhez legközelebb fekvő vasúti állomás és Budapest közötti vasúti fuvardíj összegét.

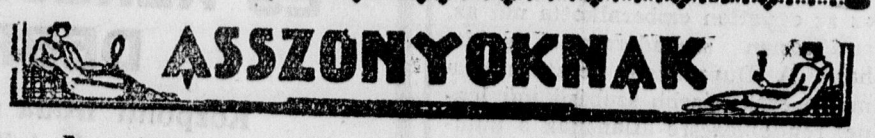
A követelés a 6900—1934. és 1980—1935. M. E. számú rendeletek alapján köztartozásnak tekintendő s nemfizetés esetén közadók módjára fog behajtatni.

Debrecen, 1935. július 22-én.

Debrecen sz. kir. város.
I-ső fokú közigazgatási hatósága.

Vásároljon hirdetőinknél.

FANNY HURST hires regénye
ASSZONY A VONATON
Jön! Jön!

A napsugár, mint kozmetikus

Irta: VÁRADY ILUS, a Bécsi Kozmetikai Egyesület elnöknője.

A nyári hónapokban kinyitja a nap is a maga kozmetikai intézetét, amelyben minden nő teljesen ingyen kezelésben részesülhet. E kozmetikai intézeteknek legnépszerübb helyei a strandok, éppen ezért mi is főleg a strandkozmetikával fogunk foglalkozni és erre vonatkozólag állítunk fel egy pár szabályt, amelyeket betartani azért is nagyon észszerű lesz, mert különben nem használni, hanem ártani fogunk úgy a szépségünknek, mint az egészségünknek.

FÜZŐ, MELLTARTÓ

különlegességek, gyógyfüzők orvosi rendeletre is. bt. **Fráterné.**
Rendelés: **Bárdos Bijou** szalonban, **Kálvin-tér 2. szám alatt.**

1. A szivárvány megmutatja, hogy a nap milyen különböző szinü sugarakat bocsát le a földre, de amíg te szabad szemmel körülbelül csak hét szint tudsz megkülönböztetni, addig a tudomány egész sorát ismeri e szineknek. Igy mindjárt az ibolyántuli sugarakat, amelyek úgy az egészségedre, mint a szépségre a legeszineknek. Igy mindjárt az ibolyántuli sugarakat élvezhessed, azért nem kell órák hosszat süttetned magad, főleg az arcod a forró nappal, hanem elég, ha egy terebélyes lombú fa árnyékában megtelepszel, természetesen minél jobban levetkőzve s a fának a lombjai szépen elfogják a nap hősugarait, amelyek minden üdvös hatásuk mellett annyira gyötrik az embert, akár egész nap élvezheted az ibolyántuli fényáldást. Azért közbe-közbe igen okosan teszed, ha nagyokat uszol a vizben és azután a napra is kifekszel egy jó negyedórára, mert így megnyílnak tested, arcod összes pórusai és ezek a bizonyos ibolyántuli sugarak annál vigabban tudnak besétálni a szervezetedbe, hogy meglátogassák és regenerálják ennek minden egyes mirigyét, sejtjét.

— **Aki a ruháját** igazán szereti, Borossnál tisztíttatja, festeti. Piac u. 77.

2. Hogy a tested pórusai minél jobban kinyiljanak, ugyanezen okból szintén ajánlatos, hogy mielőtt kimész a strandra, jó meleg fürdőt veszel, mert a hideg víz sohasem alkalmas arra, hogy a bőröd kellőképpen megtisztítsa mindazon piszoktól, amelyet napközi elfoglaltságod közben az izzadás, a por, a rossz levegő, füst, korom reáraknak és így a forró nap sugarai csak még jobban beolvasztják, inficiálják ezeknek a fertőzéseit a testedbe. Ha nincsen alkalmad a fürdőre, akkor tessék a tested vízbemenés előtt illatos kölni vizzel vagy illatos krémmel mindenhol jól bedörzsölni, mert igen tisztító hatásuk van, sőt ha a krémedben kinin van, akkor ezalatt meg is véded bőröd a szeplőképződések ellen a napon.

3. A napozás igen jót tesz mindennemű bőrbetegség ellen, de különösen ajánlatos, ha miteszereid, pattanásaid, kiütéseid, bőrvörösségeid vannak, ha tulságos bőrelzsirosodás kinoz és ebből kifolyólag hajhullás csunyítja el a fejed, továbbá mindennemű bőrtuberkulózis eseteinél, psoreazisnál. Ellenben, ha bőröd ráncosodásra hajlamos, különösen a szemeid környékén, akkor bőségesen kenjél fel ide megfelelő összetételü krémeket, nem avas olajakat. Miután nem ajánljuk, hogy egyfolytában a forró nappal tovább, mint egy félórát süttesd magad, nem szükséges, hogy mint egy madárijesztő nagy fekete monstrum kalapokkal, szemüvegekkel, fátylakkal, napernyőkkel jelenjél meg, mert ne feledd, hogy úgy a szemnek, mint a fejednek szintén igen nagy szüksége van a napsugarak előnyére és ősi néphit az, hogy aki a fejét és a szemét eldugja a nap elől, az nagyon rövid életü lesz. De ismételjük, elég egy félóra és azután menjél az árnyékba, amely lehetőleg mindig lombos fák árnyéka legyen és nem mesterséges tetők, ernyők, egyszóval élettelen tárgyak, amelyek az ultraviolett sugarakat nem engedik hozzád.

Arany kalapszalon, Sas u. 4. A legmodernebb kalapok óriási választékban kaphatók. Panama kalap már 3.50-től, színes kalap 1.90-től, alakítás modell után 1 P.

4. Ha módodban van, usszál minél többet, mert ez egyetlen sport, amely a nő egyik legszebb ékességét, a kebleit formálja és fejleszti és amellett a tüdőd, a véred teleönti újra éltető friss, üde, a víz által megtisztított levegővel.

5. Ha bármiféle belső betegséged, szervi bajod van, akkor nagyon vigyázva szabad csak napfürdőznöd. Jó lesz, ha először az orvosoddal tanácskozol. Vérkeringési zavarban szenvedőket, szívbajosokat megölhet egy napfürdő, de igen ártalmas lehet tüdőbetegeknél is, nem eléggé óvatosan adagolva. Megtámadott idegzetü emberek is nagyon vigyázzanak.

6. Vannak strandok, ahova a nők nem azért mennek, hogy a nappal, hanem, hogy az embertársaikkal flörtöljenek. Az ilyen strandokat kerüld el óvatosan, mert a nap nem tür riválist és nagyon megbosszulja magát az ilyen strandolókon.

7. Ha végeztél a strandolással, akkor újra a legelső, hogy a bőröd a leggondosabban megtisztítsad most már a strand porától és a strand bacillusaitól, mert hiszen a strand, ahol sokszor annyi ezer ember ad egymásnak találkát (inkább, sajnos, egymásnak, mint a napnak!), sem a legideálisabb terület. Ez a börtisztítás szintén lehetséges egy utólag vett meleg fürdővel, esetleg meleg tussal, vagy kölni víz, krémbedörzsöléssel.

8. Ha a strandolás után még eléggé frissnek érzed magad, hogy az emberek közé menjél, akkor bizony igen gondos arckezelésnek kell magad alávetned, mert a napsugarak kiméletlenül feltárták összes szépséghibáidat. Jófajta puderral, jófajta krémekkel nem lesz hiábavaló kissé elfödni, megkorrigálni, amit esetleg eddig barátaid előtt sikerült eltakarnod.

A legmolettebb hölgy is csinos lehet, ha fűzőjét és melltartóját Fischer divatszalónban (Piac ucca 49. I. em.) készítteti.

9. Egészen megfeledkeztünk figyelmeztetni téged, hogy mielőtt a strandra mész, arra is vigyázzál, nehogy a lábadon, karodon, a melleden ottan maradjanak azok a bizonyos kellemetlen szőrzetek, amelyeket sikerült eltitkolnod a ruhád alatt a világ elől. De ekkor ne kövesd el azt a hibát, hogy férjedurad borotvájával nekiessél ennek a bundának, vagy hirtelen kellemetlen szagú kénes depillatoriumokkal operáljál ellene, mert ezektől még sokkal gyorsabban fognak újra megnőni és még dusabban ezek az átkozott szálak. Hanem folyamodjál az amerikai tartós szőreltávolításhoz, amelyet szintén magad elvégezhetsz.

10. Még adunk egy jó receptet: Ha azt akarod, hogy a hajad visszakapja régi fényét és szinét és hogy ne hulljon ki időnapelőtt és ne szürküljön meg öregséged beállta előtt, tessék a napozás előtt a négyezer év óta annyira bevált keleti Magu tea levével mosni. A hatása még nagyobb, ha egy tiszta kefét bemártasz a levébe és ezt így bedörzsölöd a hajgyökerekbe. Ez a tea fokozza a hajnövést is és igen jó, kellemes illatot kölcsönöz neki.

Uj világpálya hölgyek részére. Aki a modern kozmetikát a nemzetközi bécsi kozmetikai szakiskolában tanulja el, az a világ bármely részében kitünő, önálló egzisztenciát teremthet magának, vagy mehet megfelelő kozmetikai állásokba elsőrendü intézetekben. A privát uton való kozmetikai kiképzések ezideig teljesen csődöt mondottak, mert teljesen egyoldaluak és hiányosak. Csak a teljesen modern, hatósági ellenőrzés alatt álló szakiskolai kiképzés egy nagy világvárosban alkalmas arra, hogy a tanuló később eredményesen müködhessék ezen a szép pályán. Kérjen ingyenes ismertetőt magyar nyelven a következő címtől Direktion der **Wiener kosmetikschule.** Wien, I. Kärtnerstrasse 21.

— **Sietett a milliomos menyasszony.** Londonból jelentik: Miss Priscilla Weigall, Sir Archibald Weigell egyetlen leánya s 1.500.000 fontos vagyon jövendő örököse a londoni Szent Pál székesegyházban tartotta esküvőjét Viscount Curzonnal, Earl Howenak, a híres autóversenyzőnek fiával. A pompás esküvőre, melyen többek közt látható volt György görög exkirály, Alice királyi hercegnő s a connaughti herceg és felesége is, a menyasszony tíz perccel korábban érkezett meg, mint kellett volna. Leült egy asztal szélére a székesegyház előcsarnokában és türelmesen várakozott. Hamarosan észrevették a jelenlétét, széket hoztak neki és körülvették nyoszolyólányai. A menyasszony káprázatos ékszereket viselt. Fátyolát megbecsülhetetlen értékü gyémánt és aquamarin tiara erősítette a fejéhez, ugyancsak gyémánttal és aquamarinnal kirakott lánc csillogott a nyakában. Csillogó ezüst ruha volt rajta. A rendes szokástól eltérően virágcsokor helyett imakönyvet tartott a kezében.

TISZÁNTULI KÖZGAZDASÁG

Csatornázás és népnevelés

Vannak itt széles, illetve keskeny e hazában jelszavak, programmpontok, reformok (szavakban), négyéves munkaterv, 95 pont, stb., van itt minden, csak a tettek hiányzanak. Pedig teljesen felesleges ennyi rengeteg terv- és programmpont, elég volna a címben feltüntetett kettő: a csatornázás és a népnevelés, de ezeket aztán meg is kellene valósítani. E két programmpontban benne foglaltatik minden, és pedig: fejlődés, kultura, munkaalkalom, jólét. Viszont ezek nélkül minden programmpont utópia marad örökkön örökké. Csatornázás nélkül, tehát víz nélkül, ki vagyunk teljesen szolgáltatva az időjárás szeszélyeinek, az aszálynak.

Például itt van az Alföldön a legelő-kérdés. Debrecen határában van a szép, délibábos Hortobágy. 47,000 hold terület, egy valóságos országrész! És ez a hatalmas terület még egy város jószágállományának sem képes biztosítani a legelőjét és a téli takarmányát. Holott meg lehetne oldani ezt többféle módon. Például oy takarmányféleségek termesztéséről kellene gondoskodni, amelyek teljesen szárazságállók, sőt aszálykedvelők. Hogy csak egy ilyen növényféleséget említsek, itt van a télálló takarmánykaktusz tenyésztés. Ha a Hortobágy e növénnyel volna betelepítve, lenne legelő és takarmány bőségesen, még a legnagyobb aszálykor is, mert ez az igénytelen növény ugyan nem sül el még a legnagyobb szárazságban sem. Egy hold hozama kb. 500 mázsa, de takarmányozási jelentőségén kívül lenne méhlegelő is bőségesen s az Opuntia gyümölcse élvezhető és feldolgozható jam-nek, íznek, szesznek, magja elsőrendű baromfi- és galambtáp. Vagyis adva van egy nagyon igénytelen növény, amelynek minden porcikája hasznos, tessék a magyar gazdáknak és az illetékeseknek e termelési ágat felkarolni és néhány év alatt meglesz oldva végérvényesen és gyökeresen a legelő-kérdés.

Egy másik megoldási módozat pedig lenne a csatornázás és a vízről való gondoskodás. Mert — eltekintve a legelő-kérdéstől — kertészkedni, gyümölcsészkedni, magasabb fokú termelést folytatni az öntözés lehetősége nélkül sikeresen nem lehet. Már a legrégebbi ókorban is csak ott lehetett szó kulturáról, a termelés fejlődéséről, ahol víz volt, vagy a mesterséges öntözés lehetősége fennállott. De a mai világban is láthatjuk, hogy csak ott lehet intenziv termeléssel foglalkozni, ahol víz, vízművek és csatornák vannak. Példa Hollandia, ahol tudvalevően az egész ország csatornázva van és kertészeti kulturája világhírű. — De ne menjünk vissza az ókorba és ne menjünk példákért sem a külföldre, hanem nézzük meg, hogyan dolgoznak a magyar földön letelepedett bolgár konyhakertészek. — Ugyebár, csak vízzel és csatornákkal?

A kínaiak évezredekkel ezelőtt megcsinálták a „Nagy falat", ami valóban nagyszabású mű, oly nagyszabású, hogy ha feltételezzük azt, hogy a holdban laknak élőlények, ez az egyetlen emberalkotta mű az, ami onnan szabadszemmel is látható. A Duna-Tisza csatornázása mégis csak kisebb szabású mű lenne, rendelkezésre állanának a munkannélküliek és rendelkezésre állanak manapság már a technika vívmányai is, — fogjunk tehát hozzá mink, magyarok is, a mi „kis falaink" megépítéséhez.

Bizonyára azt fogják mondani sokan erre, hogy könnyű ezt mondani és megírni, — de ha nincs rá „fedezet"! Hát kérem szépen, először is nekünk, magyaroknak, ha van pénzünk és fedezetünk szobrokra, kudarccal végződő borházakra, meg a jó Isten tudná még, hogy milyen luxuscélokra, akkor kell, hogy legyen csatornázási célokra is, mert hiszen mégsem azok, hanem ez létünk és boldogulásunk alapja. De meg egy ország, ahol élelmiszer van minden bőségesen, — van búzánk, lisztünk, szalonnánk, tejünk, tojásunk gyakran annyi, hogy gondot okoz mindezek értékesítése, — a külföld feleslegeinket nem veszi át, vagy ha igen, hát olyan alacsony árban, hogy ráfizetünk — ilyen körülmények között igazán vétek a kivitelt erőszakolni és a magyar föld termékeit potom árért elpocsékolni. Hanem ezeket a javakat itthon kellene felhasználni olyan nagyhorderejü munkák megvalósitására, mint amelyen pl. a csatornák megépitése. — Rendelkezésre állanak a munkanélküliek nagy tömegei és ha ezek munkásosztagokba állítva dolgozhatnának, minden bizonnyal készségesen mennének dolgozni.

Ezzel kapcsolatosan természetesen gondoskodni kellene a népnevelésről. Amaz alapelvből és megdönthetetlen igazságból kiindulva, hogy minden egyes embernek joga van a léthez és az élethez, ezt csak népneveléssel lehet biztosítani a tömeg számára, miután egy tanulatlan, műveletlen, neveletlen néptömeg nem fog tudni elérni sikereket a magasabb fokú őstermelés terén még a csatornákkal sem.

Nagylaki Károly.

A gazdaközönség figyelmébe!

DEBRECENI KÖZRAKTÁR ÉS KERESKEDELMI RT. DEBRECEN

Központi iroda és termény osztály
Ferenc József ut 36. Telefon: 20-58.

BUZÁT, ROZSOT és minden egyéb **TERMÉNYT**
legmagasabb áron vásárol.

BERAKTÁROZOTT TERMÉNYEKRE
kedvező feltételek mellett
kölcsönt folyósít.

Vasárnapi képeskönyv

A szegény ember éhes volt. Második napja, hogy nem evett, hát egy kicsit belekábult a feje. Szédült. És fájt a gyomra a nagy ürességtől.

Kiment a korzóra és leült. A lábait felhúzta és összegörnyedt, hogy azt a fájást a gyomra tájékán egy kicsit megszelídítse.

Nézte a nőket. A drága, lebegő, fehértestű csodákat. És a lovagjaikat. A díjbirkozó alakúra tömött bankfiúkat, a hetyke járású, monoklit csillogtató gentlemaneket. A telt gyomrúakat ....

Az autók csillogva rohantak az aszfalton, a villamosok vadul csengetve cipelték sárga óriástestüket a meleg sínpáron és a nap forró tenyerével megsímogatta a földet. De a szegény ember nem hallotta meg az élet zaját, nem látta meg az életet sugárzó napot, a szegény ember a halálra gondolt....

Arra, hogy odadobja fáradt testét a vágtató villamos alá és akkor nem lesz több probléma, egy perc az egész és vége... Igen! Elmúlni! Megsemmisülni! El, el, ebből a korzózó, közönyös, hazug világból, ahol olyan semmi egy emberi élet!...

Sírt...

Ott a padon, a ragyogó nyári délutánon, a korzózó hölgyek és urak előtt elsírta magát a szegény ember.

Azok megálltak előtte és nézték. — Nézték a kerek, csillogó könnygyöngyöket, a rángatózó szájat, a grimászba torzult arcot.

És nevettek...

Valóban érdekes, kacagtató látvány lehetett a szegény ember. Valaki feltűnt létére, a nyári azúr ég alatt, a korzó padjára leüljön sírni! Nevetséges! És milyen szürke az arca, milyen borzas a haja, és a nagylábujja kibámul a cipője felhúzott rollóján, nagyon nevetséges... Hahahaha!

A szegény ember felkapta a fejét és megdermedt a csodálkozástól.

Valaki nevet őrajta? A sírásán? Hát lehetséges ez?...

Láttam a szemén, hogy ordítani és üvölteni szeretett volna és odacsapni a nevető arcokba.

— Engem nevettek? Én két napja nem ettem! Rongyos vagyok, éhes vagyok, meg akartam halni és sírtam! — Hát ezt nevetitek?!...

Ezeket akarta mondani biztosan, de belészorultak a hangok a mellébe és csak valami nyöszörgésféle szakadt ki a torkán. Aztán felcihelődött a padról és odatámolygott a nevető ficsúr elé. Kis keshedt alakját a magasba nyomta és görcsösen megmarkolta a ruhát a ficsúr mellén.

— Miért?... miért nevet?...

A ficsúr, száznyolcvan centis, jóltáplált alak, mint egy rongyot, úgy rázta le magáról a görcsösen kapaszkodó emberkezeket. Aztán megkapta a kis keshedt alakot, megrázta és belevágta a padba.

— Szemtelenség! Megtámadja az embert! Csavargó!

A kis ember, mint egy béka, elterült a padon. Fujtatott, hápogott, nyögött, fel akart állni a padról, nem birt. Fehér lett, mint a halál és aszott bőrén zöld foltokban ütött ki a tehetetlen emberi düh.

Megint nevetséges lehetett, mert egy platinahajú hölgyike belekarolt a jószabójú gavallérjába és lágy, dallamos kacajokat eregetett ki a száján:

— Ni, hogy kapálódzik! Hahahaha! Jaj, de mulatságos! Jól odakented!

A nemes lovag, aki „jól odakent" egy kiéhezett, legyengült emberi férget, fölényesen mosolygott. Aztán belenyult a zsebébe, hosszasan kotorászott a pénztárcájában, majd szánakozó mosollyal leejtett egy tízfillérest a pad támlájára.

Ott voltam én is a bámulók tömegében és bevallom, hogy most valami nagy tettet vártam a szegény embertől. Hősi, nemes gesztust, amilyen a regényekben szokott előfordulni. Azt vártam, hogy a szegény ember büszkén felemeli a fejét, ledobja a tízfillérest a földre és beletapos az ajkbiggyesztve leejtett könyöradományba.

Tévedtem.

Az élet sokkal naturalistább regényeket ír, mint az írók.

A szegény ember felvette a pénzt. Alázatosan megköszönte. Igy:

— Az Isten fizesse meg...

Aztán felállt és támolyogva, kezét a gyomrára szorítva elindult a legközelebbi péküzlet felé.

Milyen szánalmassá, milyen alázatossá, milyen nyomorulttá tiporja az embert az éhség...

*

Déri-kert. Kórusban éneklik a gyerekek: „Jöhet az angyal!"

És jön az angyal. Kis kékruhás, kékszemű, szőkehajú négyéves angyal.

— Csililing, itt vagyok!

— Mit keres?

— Kis kertembe virágot!

— Kiszáradt, kiszáradt!

— És erre mindnyájan kacagnak egyet.

Boldog kis angyalok, Ők biztosan nem tudják, hogy mi az, hogy aszály, éhség, légitámadás, gázháború, halál...

*

A kerületi atlétikai versenyen tör-

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK
mérsékeltáru elővételi
jegyárusitása a FÜGGETLEN UJSÁG
kiadóhivatalában. — Piac u. 49. — Telefon 32–12.

tént. A tízezer méteres síkfutásban elindult egy öreg, negyven év körül versenyző. Negyven év hosszú idő, egy kicsit megkopik a tüdő, ellanyhulnak az izmok. Az öreg hátul kullogott.

Nem sok reménye lehetett a verseny megnyerésére, mert egy, kettő, majd három körrel is megelőzték a többiek. Atlétanyelven szólva: lekörözték.

A közönség kegyetlen. „Húzni" kezdte a veterán futót.

— Öregapó, üljön le egy kicsit pihenni! — sivítja egy perecet majszoló gyerek. — Biztos a hatodik hely! (Hatan indultak..)

Egy diáksapkás fiú lelkesen tapsol:

— Brávó, öreg körözött!...

— Mért nem indult el száz méteren? — mondja egy kövér bácsi. — Ott nem hagyták volna le ennyivel...

Egy társaság a következő atlétikai versenyről tárgyal. Egy szemüveges fiatalember nagy hangon kijelenti:

— A jövő héten nem lehet majd megkezdeni a versenyt, mert az öreg éppen az utolsó köreit fogja abszolválni . . .

Egy fodros ruhájú kislány megkérdezi:

— Hányan futnak?

— Öten — feleli a szomszédja.

A kislány megszámolja a futókat:

— De hiszen hatan futnak!

— Dehogy! — inti le a szomszéd. — Öten futnak, a hatodik vánszorog . .

De a végén az öreget jobban megtapsolják, mint az elsőt.

Fülöp László.

ANYAKÖNYVI HIREK

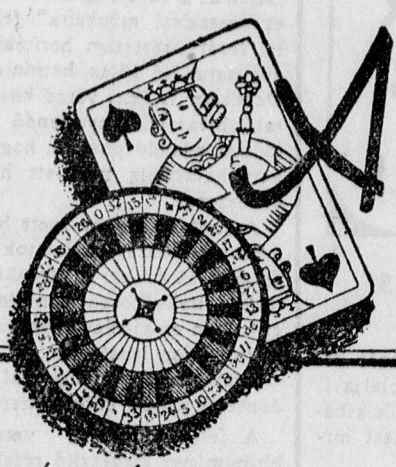
A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 27-én, szombaton, a következő bejelentése történtek:

Születések: Csáki János kőműves s., fiu Tibor; Bakó Gábor gazdálkodó, leány Katalin; Soltész Mihály fm., fiu Gyula; Ferenc József kocsis fiu József; Flách József szabó, fiu József; Fekete István napsz., fiu István; Szilágyi István egyetemi tisztviselő, fiu István és 2 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Mihály Ármin lakatos s.—Kardos Julia; Baksa János fm.—Nagy Hermin; Szilágyi Ferenc cipész m.—Nagy Róza; Fábián József kovács s.—Sándor Róza; Kerezsi Béla máv. lakatos—Barta Piroska.

Halálozások: Szigeti János ref., 85 éves, Olajütő; Sike László ref., 39 éves, Kaba; Fogarassy Jula ref., 82 éves, Kshegyesi ut 40.

Háztartási alkalmazottat keres?
A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Paál Tóth RIPORT-REGÉNYE

A láthatatlan birodalom

EGY FÉL ÉVSZÁZAD LEGIZGALMASABB REGÉNYE

HOGYAN SZÜLETETT MEG MONTE CARLO? VILÁGTÖRTÉNELEM EGY JÁTÉKBANK KÖRÜL. — MILLIÓK AZ URALKODÓ ASZTALNÁL. — BLANCÉK IGAZI FOTOGRAFIÁJA. — AMIRŐL TITKOS OKMÁNYOK MESÉLNEK. — AMIKOR ELŐSZÖR PERDÜLT A RULETT GOLYÓJA.

Monte Carlóról és a világ legelső hatalmas üzemű játékkaszinójának megalapitóiról nemcsak ujságcikkek, hanem könyvek légiói is jelennek meg. Objektivek azonban keveset foglalkoztak még a problémával. Az irókat általában két csoportba lehet sorozni: egy részük már kapott pénzt a kaszinótól, a másik részük még nem kapta meg azt, amire számított... A Riviera játékvilágáról is olyanok irtak, akik vagy nyertek, vagy vesztettek. Monte Carlót elnevezték már „az arany hazájának" és sikkasztók meg örömlányok tanyájának, hol, mint „a világ legnagyobb gazembere" szerepel.

Ha egy riport keretében meg akarom irni Monte Carló regényét, a középuton kell maradnom. Én se nem nyertem, se nem vesztettem Monte Carlóban, ama kevesek közé tartozom, akik objektiven tudják megirni Monte Carló regényét.

Majdnem száz évvel ezelőtt,

pontosan 1837. március 11-én, a bordeauxi törvényszék tárgyalóteréből indult el igazában utjára Monte Carló regénye.

A két Blanc fivér: Lajos és Ferenc vádlottként állottak a biróság előtt. Egész Franciaország feszült figyelemmel kisérte ezt a tárgyalást. A két ikertestvér, — harmincnégy évesek voltak ekkor — izgatottan védekezett a vád ellen, amely felette súlyos volt. Csalással és közhivatalnokok megvesztegetésével vádolta őket az ügyészség. Ezt a büncselekményt azzal követték volna el, hogy megvesztegették az ugynvezett „télégraphe aérien" közegeit és az állami — fényjelekkel közvetitett — táviratszolgálat révén juttatták el Párisból bordói irodájukba a tőzsdei kurzusokat. A courthezori adószedő két fia, akik megszólalásig hasonlitottak egymáshoz, vagyont szereztek ezzel a módszerrel és talán vagyonuknak köszönhetik, hogy aránylag olcsón uszták meg a dolgot.

Mindössze arra itélték el őket, hogy fizetni tartoznak a per költségeit, azonban birtokában maradhattak annak a vagyonnak, amit harminchat táviróhivatalnok megvesztegetésével szereztek meg.

De Bordeauxban már égett a lábuk alatt a talaj. Párizsba mentek és itt kapcsolódnak bele először a játék birodalmába. Párizsban mindenki játszott. A rulett-klubok — ne gondoljon senki fényes kaszinóra — virágzottak és a játékvállalkozók milliókat kerestek. Ebben az időben azonban már ütött a vállalkozások végórája. Anglia 1832-ben betiltotta a játékot, Lajos Fülöp pedig rendeletet adott ki, amelynek értelmében 1837 december 31-ikén, éjféli tizenkét órakor minden kaszinót be kell zárni. A vállalkozók uj terep után néztek és Párizs játékbarlangjai hurcolkodtak a kis német fejedelemségek rezidenciáiba.

A két Blanc is keresett megfelelő helyet egy kaszinó-vállalkozás számára. Az akkor három darabba szaszadt Luxenburgban néztek először széjjel és itt ismerték meg Lajos, hessen-homburgi örgrófot, Luxemburg katonai parancsnokát, aki — mint a legtöbb német fejedelemség ura — fülig el volt adósodva. „Birodalma" nem egészen háromszáz négyzetkilométerből állott, „székesfővárosának" Homburgnak még csak háromezer lakója se volt. Ámde

Homburg regényes fekvése, akkor felfedezett gyógyforrásai mindenképen alkalmasak voltak arra, hogy Blancék valamit kezdjenek... Frankfurt közelsége és az a körülmény, hogy az országnak másfél millió forintra rugtak adósságai, izgatták a vállalkozókat

és 1840 juliusában ügyes sakkhuzással pár nap alatt keresztülvitték Homburgban, hogy a fejedelem 1871-ig kizárólagos koncessziót adott számukra játékkaszinó felállitására.

Blancék nyomban nagy koncepcióval kezdtek el dolgozni. Talán ők voltak az elsők, akik felismerték a reklám jelentőségét Európában és száz évvel ezelőtt már jelentős összegre rugó szerződést kötöttek francia, német és bécsi lapokkal. Irókat tartottak Homburgban, akiknek nem volt más dolguk, mint — tárcákat irni Homburg szépségeiről és a kaszinó mozgalmas életéről. Koncerteket, operaelőadásokat rendeztek és — soha, semmiben nem takarékoskodtak. Ők teremtették meg a rulettnak azt a formáját, ahol csak egy zeró van és ők kreálták a „trente et quarante" játékot.

Homburg nevét felkapta a hir és a két Blanc fivér vagyona napról-napra rohamosan szaporodott.

Közben azonban politikai fellegek tornyosultak a horizonton és a Frankfurtban összeült német nemzetgyülés 1849 elején egyhangulag kimondotta, hogy az összes német játékbankokat be kell zárni. A hessen-i örgrófot tiltakozott ugyan szuverénitásának megsértése miatt, azonban a tiltakozás ellenére is

május hetedikén katonai csapatok masiroztak Homburgba, hogy a játékot beszüntessék.

Egykori irások feljegyzik, hogy a játék beszüntetésére kivezényelt csapat tisztjei naguk is jászottak és Blanc apó gondoskodott róla, hogy — nyerjenek... Hosszas tárgyalások után — a játék mindössze egy napig szünetelt — egy olyan megoldást találtak, hogy „ezentul csak a megalapitandó uj kaszinó tagjai játszhatnak" és ezzel voltaképen Blancék feldezték fel a kaszinónak mai jellegzetes formáját.

Belső palotaforradalmak, Bismarck fellépése, a német egységnek egyre hatalmasabb megnyilatkozása gondolkodóba ejtette Blancékat. Alkalmasabb és nyugodtabb terepet szerettek volna birodalmuknak mondhatni. Ugyanekkor

Monaco akkori fejedelme is alkalmas játékvállalkozó után kutatott.

A fejedelemség állandó gondokkal küzdött. Két francia ujságiró, Langlois és Aubert alapitottak ugyan egy játékkaszinót Monacoban, bele is fektettek két és félmillió frankot a vállalkozásba, azonban — megbuktak. Utánuk megint egy ujságiró jött: mensieur Frossard, de ennek a pénze is cluszott. Egy francia társaság gyö-

TISZÁNTULI KÖZGAZDASÁG

Csatornázás és népnevelés

Vannak itt széles, illetve keskeny e hazában jelszavak, programmpontok, reformok (szavakban), négyéves munkaterv, 95 pont, stb., van itt minden, csak a tettek hiányzanak. Pedig teljesen felesleges ennyi rengeteg terv- és programmpont, elég volna a címben feltüntetett kettő: a csatornázás és a népnevelés, de ezeket aztán meg is kellene valósítani. E két programmpontban benne foglaltatik minden, és pedig: fejlődés, kultura, munkaalkalom, jólét. Viszont ezek nélkül minden programmpont utópia marad örökkön örökké. Csatornázás nélkül, tehát víz nélkül, ki vagyunk teljesen szolgáltatva az időjárás szeszélyeinek, az aszálynak.

Például itt van az Alföldön a legelő-kérdés. Debrecen határában van a szép, délibábos Hortobágy. 47,000 hold terület, egy valóságos országrész! És ez a hatalmas terület még egy város jószágállományának sem képes biztosítani a legelőjét és a téli takarmányát. Holott meg lehetne oldani ezt többféle módon. Például oy takarmányféleségek termesztéséről kellene gondoskodni, amelyek teljesen szárazságállók, sőt aszálykedvelők. Hogy csak egy ilyen növényféleséget említsek, itt van a télálló takarmánykaktusz tenyésztés. Ha a Hortobágy e növénnyel volna betelepítve, lenne legelő és takarmány bőségesen, még a legnagyobb aszálykor is, mert ez az igénytelen növény ugyan nem sül el még a legnagyobb szárazságban sem. Egy hold hozama kb. 500 mázsa, de takarmányozási jelentőségén kívül lenne méhlegelő is bőségesen s az Opuntia gyümölcse élvezhető és feldolgozható jam-nek, íznek, szesznek, magja elsőrendű baromfi- és galambtáp. Vagyis adva van egy nagyon igénytelen növény, amelynek minden porcikája hasznos, tessék a magyar gazdáknak és az illetékeseknek e termelési ágat felkarolni és néhány év alatt meglesz oldva végérvényesen és gyökeresen a legelő-kérdés.

Egy másik megoldási módozat pedig lenne a csatornázás és a vízről való gondoskodás. Mert — eltekintve a legelő-kérdéstől — kertészkedni, gyümölcsészkedni, magasabb fokú termelést folytatni az öntözés lehetősége nélkül sikeresen nem lehet. Már a legrégebbi ókorban is csak ott lehetett szó kulturáról, a termelés fejlődéséről, ahol víz volt, vagy a mesterséges öntözés lehetősége fennállott. De a mai világban is láthatjuk, hogy csak ott lehet intenziv termeléssel foglalkozni, ahol víz, vízművek és csatornák vannak. Példa Hollandia, ahol tudvalevően az egész ország csatornázva van és kertészeti kulturája világhírű. — De ne menjünk vissza az ókorba és ne menjünk példákért sem a külföldre, hanem nézzük meg, hogyan dolgoznak a magyar földön letelepedett bolgár konyhakertészek. — Ugyebár, csak vízzel és csatornákkal?

A kínaiak évezredekkel ezelőtt megcsinálták a „Nagy falat", ami valóban nagyszabású mű, oly nagyszabású, hogy ha feltételezzük azt, hogy a holdban laknak élőlények, hogy a holdban laknak élőlények, ez az egyetlen emberalkotta mű az, ami onnan szabadszemmel is látható. A Duna-Tisza csatornázása mégis csak kisebb szabású mű lenne, rendelkezésre állanának a munkannélküliek és rendelkezésre állanak manapság már a technika vívmányai is, — fogjunk tehát hozzá mink, magyarok is, a mi „kis falaink" megépítéséhez.

Bizonyára azt fogják mondani sokan erre, hogy könnyű ezt mondani és megírni, — de ha nincs rá „fedezet"! Hát kérem szépen, először is nekünk, magyaroknak, ha van pénzünk és fedezetünk szobrokra, kudarccal végződő borházakra, meg a jó Isten tudná még, hogy milyen luxuscélokra, akkor kell, hogy legyen csatornázási célokra is, mert hiszen mégsem azok, hanem ez létünk és boldogulásunk alapja. De meg egy ország, ahol élelmiszer van minden bőségesen, — van búzánk, lisztünk, szalonnánk, tejünk, tojásunk gyakran annyi, hogy gondot okoz mindezek értékesítése, — a külföld feleslegeinket nem veszi át, vagy ha igen, hát olyan alacsony árban, hogy ráfizetünk — ilyen körülmények között igazán vétek a kivitelt erőszakolni és a magyar föld termékeit potom árért elpocsékolni. Hanem ezeket a javakat itthon kellene felhasználni olyan nagyhorderejü munkák megvalósitására, mint amelyen pl. a csatornák megépitése. — Rendelkezésre állanak a munkanélküliek nagy tömegei és ha ezek munkásosztagokba állítva dolgozhatnának, minden bizonnyal készségesen mennének dolgozni.

Ezzel kapcsolatosan természetesen gondoskodni kellene a népnevelésről. Amaz alapelvből és megdönthetetlen igazságból kiindulva, hogy minden egyes embernek joga van a léthez és az élethez, ezt csak népneveléssel lehet biztosítani a tömeg számára, miután egy tanulatlan, müveletlen, neveletlen néptömeg nem fog tudni elérni sikereket a magasabb fokú östermelés terén még a csatornákkal sem.

Nagylaki Károly.

A gazdaközönség figyelmébe!

DEBRECENI KÖZRAKTÁR ÉS KERESKEDELMI RT. DEBRECEN

Központi iroda és termény osztály
Ferenc József ut 36. Telefon: 20-58.

BUZÁT, ROZSOT és minden egyéb **TERMÉNYT**
legmagasabb áron vásárol.

BERAKTÁROZOTT TERMÉNYEKRE
kedvező feltételek mellett
kölcsönt folyósít.

Vasárnapi képeskönyv

A szegény ember éhes volt. Második napja, hogy nem evett, hát egy kicsit belekábult a feje. Szédült. És fájt a gyomra a nagy üresség től.

Kiment a korzóra és leült. A lábait felhúzta és összegörnyedt, hogy azt a fájást a gyomra tájékán egy kicsit megszelídítse.

Nézte a nőket. A drága, lebegő, fehértestü csodákat. És a lovagjaikat. A díjbirkozó alakúra tömött bankfiúkat, a hetyke járású, monoklit csillogtató gentlemaneket. A telt gyomrúakat ....

Az autók csillogva rohantak az aszfalton, a villamosok vadul csengetve cipelték sárga óriástestüket a meleg sínpáron és a nap forró tenyerével megsímogatta a földet. De a szegény ember nem hallotta meg az élet zaját, nem látta meg az életet sugárzó napot, a szegény ember a halálra gondolt....

Arra, hogy odadobja fáradt testét a vágtató villamos alá és akkor nem lesz több probléma, egy perc az egész és vége... Igen! Elmúlni! Megsemmisülni! El, el, ebből a korzózó, közönyös, hazug világból, ahol olyan semmi egy emberi élet!...

Sírt...

Ott a padon, a ragyogó nyári délutánon, a korzózó hölgyek és urak előtt elsírta magát a szegény ember.

Azok megálltak előtte és nézték. — Nézték a kerek, csillogó könnygyöngyöket, a rángatózó szájat, a grimászba torzult arcot.

És nevettek...

Valóban érdekes, kacagtató látvány lehetett a szegény ember. Valaki felnőtt létére, a nyári azúr ég alatt, a korzó padjára leüljön sírni! Nevetséges! És milyen szürke az arca, milyen borzas a haja, és a nagylábujja kibámul a cipője felhúzott rollóján, nagyon nevetséges... Hahahaha!

A szegény ember felkapta a fejét és megdermedt a csodálkozástól.

Valaki nevet őrajta? A sírásán? Hát lehetséges ez?...

Láttam a szemén, hogy ordítani és üvölteni szeretett volna és odacsapni a nevető arcokba.

— Engem nevettek? Én két napja nem ettem! Rongyos vagyok, éhes vagyok, meg akartam halni és sírtam! — Hát ezt nevetitek?!...

Ezeket akarta mondani biztosan, de belészorultak a hangok a mellébe és csak valami nyöszörgésféle szakadt ki a torkán. Aztán felcihelődött a padról és odatámolygott a nevető ficsúr elé. Kis keshedt alakját a magasba nyomta és görcsösen megmarkolta a ruhát a ficsúr mellén.

— Miért?... miért nevet?...

A ficsúr, száznyolcvan centis, jóitáplált alak, mint egy rongyot, úgy rázta le magáról a görcsösen kapaszkodó emberkezeket. Aztán megkapta a kis keshedt alakot, megrázta és belevágta a padba.

— Szemtelenség! Megtámadja az embert! Csavargó!

A kis ember, mint egy béka, elterült a padon. Fujtatott, hápogott, nyögött, fel akart állni a padról, nem birt. Fehér lett, mint a halál és aszott bőrén zöld foltokban ütött ki a tehetetlen emberi düh.

Megint nevetséges lehetett, mert egy platinahajú hölgyike belekarolt a jószabójú gavallérjába és lágy, dallamos kacajokat eregetett ki a száján:

— Ni, hogy kapálódzik! Hahahaha! Jaj, de mulatságos! Jól odakented!

A nemes lovag, aki „jól odakent" egy kiéhezett, legyengült emberi férget, fölényesen mosolygott. Aztán belenyult a zsebébe, hosszasan kotorászott a pénztárcájában, majd szánakozó mosollyal leejtett egy tízfillérest a pad támlájára.

Ott voltam én is a bámulók tömegében és bevallom, hogy most valami nagy tettet vártam a szegény embertől. Hősi, nemes gesztust, amilyen a regényekben szokott előfordulni. Azt vártam, hogy a szegény ember büszkén felemeli a fejét, ledobja a tízfillérest a földre és beletapos az ajkbiggyesztve leejtett könyöradományba.

Tévedtem.

Az élet sokkal naturalistább regényeket ír, mint az írók.

A szegény ember felvette a pénzt. Alázatosan megköszönte. Igy:

— Az Isten fizesse meg...

Aztán felállt és támolyogva, kezét a gyomrára szorítva elindult a legközelebbi péküzlet felé.

Milyen szánalmassá, milyen alázatossá, milyen nyomorulttá tiporja az embert az éhség...

*

Déri-kert. Kórusban éneklik a gyerekek: „Jöhet az angyal!"

És jön az angyal. Kis kékruhás, kékszemü, szőkehajú négyéves angyal.

— Csililing, itt vagyok!

— Mit keres?

— Kis kertembe virágot!

— Kiszáradt, kiszáradt!

— És erre mindnyájan kacagnak egyet.

Boldog kis angyalok, Ők biztosan nem tudják, hogy mi az, hogy aszály, éhség, légitámadás, gázháború, halál...

*

A kerületi atlétikai versenyen tör-

PANASZA VAN A LAPRA?

Kérjük tudassa ezt velünk. Jónak tartja az ujságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK
mérsékeltáru elővételi
jegyárusitása a FÜGGETLEN UJSÁG
kiadóhivatalában. — Piac u. 49. — Telefon 32–12.

tént. A tízezer méteres síkfutásban elindult egy öreg, negyven év körül versenyző. Negyven év hosszú idő, egy kicsit megkopik a tüdő, ellanyhulnak az izmok. Az öreg hátul kullogott.

Nem sok reménye lehetett a verseny megnyerésére, mert egy, kettő, majd három körrel is megelőzték a többiek. Atlétanyelven szólva: lekörözték.

A közönség kegyetlen. „Húzni" kezdte a veterán futót.

— Öregapó, üljön le egy kicsit pihenni! — sivítja egy perecet majszoló gyerek. — Biztos a hatodik hely! (Hatan indultak..)

Egy diáksapkás fiú lelkesen tapsol:

— Brávó, öreg körözött!...

— Mért nem indult el száz méteren? — mondja egy kövér bácsi. — Ott nem hagyták volna le ennyivel...

Egy társaság a következő atlétikai versenyről tárgyal. Egy szemüveges fiatalember nagy hangon kijelenti:

— A jövő héten nem lehet majd megkezdeni a versenyt, mert az öreg éppen az utolsó köreit fogja abszolválni . . .

Egy fodros ruhájú kislány megkérdezi:

— Hányan futnak?

— Öten — feleli a szomszédja.

A kislány megszámolja a futókat:

— De hiszen hatan futnak!

— Dehogy! — inti le a szomszéd. — Öten futnak, a hatodik vánszorog . .

De a végén az öreget jobban megtapsolják, mint az elsőt.

Fülöp László.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 27-én, szombaton, a következő bejelentése történtek:

Születések: Csáki János köműves s., fiu Tibor; Bakó Gábor gazdálkodó, leány Katalin; Solész Mihály fm., fiu Gyula; Ferenc József kocsis fiu József; Flách József szabó, fiu József; Fekete István napsz., fiu István; Szilágyi István egyetemi tisztviselő, fiu István és 2 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Mihály Ármin lakatos s.—Kardos Julia; Baksa János fm.—Nagy Hermin; Szilágyi Ferenc cipész m.—Nagy Róza; Fábián József kovács s.—Sándor Róza; Kerezsi Béla máv. lakatos—Barta Piroska.

Halálozások: Szigeti János ref., 85 éves, Olajütő; Sike László ref., 39 éves, Kaba; Fogarassy Jula ref., 82 éves, Kshegyesi ut 40.

Háztartási alkalmazottat keres?
A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Paál Tóth RIPORT-REGÉNYE

A láthatatlan birodalom

EGY FÉL ÉVSZÁZAD LEGIZGALMASABB REGÉNYE

HOGYAN SZÜLETETT MEG MONTE CARLO? VILÁGTÖRTÉNELEM EGY JÁTÉKBANK KÖRÜL. — MILLIÓK AZ URALKODÓ ASZTALNÁL. — BLANCÉK IGAZI FOTOGRAFIÁJA. — AMIRŐL TITKOS OKMÁNYOK MESÉLNEK. — AMIKOR ELŐSZÖR PERDÜLT A RULETT GOLYÓJA.

Monte Carlóról és a világ legelső hatalmas üzemű játékkaszinójának megalapitóiról nemcsak ujságcikkek, hanem könyvek légiói is jelennek meg. Objektivek azonban keveset foglalkoztak még a problémával. Az iróikat általában két csoportba lehet sorozni: egy részük már kapott pénzt a kaszinótól, a másik részük még nem kapta meg azt, amire számított... A Riviera játékvilágáról is olyanok irtak, akik vagy nyertek, vagy vesztettek. Monte Carlót elnevezték már „az arany hazájának" és sikkasztók meg örömlányok tanyájának, hol, mint „a világ legnagyobb gazembere" szerepel.

Ha egy riport keretében meg akarom irni Monte Carló regényét, a középuton kell maradnom. Én se nem nyertem, se nem vesztettem Monte Carlóban, ama kevesek közé tartozom, akik objektiven tudják megirni Monte Carló regényét.

Majdnem száz évvel ezelőtt,

pontosan 1837. március 11-én, a bordeauxi törvényszék tárgyalótermében indult el igazában utjára Monte Carló regénye.

A két Blanc fivér: Lajos és Ferenc vádlottként állottak a bíróság előtt. Egész Franciaország feszült figyelemmel kisérte ezt a tárgyalást. A két ikertestvér, — harmincnégy évesek voltak ekkor — izgatottan védekezett a vád ellen, amely felette súlyos volt. Csalással és közhivatalnokok megvesztegetésével vádolta őket az ügyészség. Ezt a büncselekményt azzal követték volna el, hogy megvesztegették az ugynvezett „télégraphe aérien" közegeit és az állami — fényjelekkel közvetitett — táviratszolgálat révén juttatták el Párisból bordói irodájukba a tőzsdei kurzusokat. A courthezori adószedő két fia, akik megszólalásig hasonlitottak egymáshoz, vagyont szereztek ezzel a módszerrel és talán vagyonuknak köszönhetik, hogy aránylag olcsón uszták meg a dolgot.

Mindössze arra itélték el őket, hogy fizetni tartoznak a per költségeit, azonban birtokában maradhattak annak a vagyonnak, amit harminchat táviróhivatalnok megvesztegetésével szereztek meg.

De Bordeauxban már égett a lábuk alatt a talaj. Párizsba mentek és itt kapcsolódnak bele először a játék birodalmába. Párizsban mindenki játszott. A rulett-klubok — ne gondoljon senki fényes kaszinóra — virágzottak és a játékvállalkozók milliókat kerestek. Ebben az időben azonban már ütött a vállalkozások végórája. Anglia 1832-ben betiltotta a játékot, Lajos Fülöp pedig rendeletet adott ki, amelynek értelmében 1837 december 31-ikén, éjféli tizenkét órakor minden kaszinót be kell zárni. A vállalkozók uj terep után néztek és Párizs játékbarlangjai hurcolkodtak a kis német fejedelemségek rezidenciáiba.

A két Blanc is keresett megfelelő helyet egy kaszinó-vállalkozás számára. Az akkor három darabba szaszadt Luxenburgban néztek először széjjel és itt ismerték meg Lajos, hessen-homburgi örgrófot, Luxemburg katonai parancsnokát, aki — mint a legtöbb német fejedelemség ura — fülig el volt adósodva. „Birodalma" nem egészen háromszáz négyzetkilométerből állott, „székesfővárosának" Homburgnak még csak háromezer lakója se volt. Ámde

Homburg regényes fekvése, akkor felfedezett gyógyforrásai mindenképen alkalmasak voltak arra, hogy Blancék valamit kezdjenek... Frankfurt közelsége és az a körülmény, hogy az országnak másfél millió forintra rugtak adósságai, izgatták a vállalkozókat

és 1840 juliusában ügyes sakkhuzással pár nap alatt keresztülvitték Homburgban, hogy a fejedelem 1871-ig kizárólagos koncessziót adott számukra játékkaszinó felállitására.

Blancék nyomban nagy koncepcióval kezdtek el dolgozni. Talán ők voltak az elsők, akik felismerték a reklám jelentőségét Európában és száz évvel ezelőtt már jelentős összegre rugó szerződést kötöttek francia, német és bécsi lapokkal. Irókat tartottak Homburgban, akiknek nem volt más dolguk, mint — tárcákat irni Homburg szépségeiről és a kaszinó mozgalmas életéről. Koncerteket, operaelőadásokat rendeztek és — soha, semmiben nem takarékoskodtak. Ők teremtették meg a rulettnak azt a formáját, ahol csak egy zeró van és ők kreálták a „trente et quarante" játékot.

Homburg nevét felkapta a hír és a ké Blanc fivér vagyona napról-napra rohamosan szaporodott,

Közben azonban politikai fellegek tornyosultak a horizonton és a Frankfurtban összeült német nemzetgyülés 1849 elején egyhangulag kimondotta, hogy az összes német játékbankokat be kell zárni. A hesseni örgróf tiltakozott ugyan szuverénitásának megsértése miatt, azonban a tiltakozás ellenére is

május hetedikén katonai csapatok masiroztak Homburgba, hogy a játékot beszüntessék.

Egykori irások feljegyzik, hogy a játék beszüntetésére kivezényelt csapat tisztjei naguk is jászottak és Blanc apó gondoskodott róla, hogy — nyerjenek... Hosszas tárgyalások után — a játék mindössze egy napig szünetelt — egy olyan megoldást találtak, hogy „ezentul csak a megalapitandó uj kaszinó tagjai játszhatnak" és ezzel voltaképen Blancék feldezték fel a kaszinónak mai jellegzetes formáját.

Belső palotaforradalmak, Bismarck fellépése, a német egységnek egyre hatalmasabb megnyilatkozása gondolkodóba ejtette Blancékat. Alkalmasabb és nyugodtabb terepet szerettek volna birodalmuknak mondhatni. Ugyanekkor

Monaco akkori fejedelme is alkalmas játékvállalkozó után kutatott.

A fejedelemség állandó gondokkal küzdött. Két francia ujságiró, Langlois és Aubert alapitottak ugyan egy játékkaszinót Monacoban, bele is fektettek két és félmillió frankot a vállalkozásba, azonban — megbuktak. Utánuk megint egy ujságiró jött: mensieur Frossard, de ennek a pénze is cluszolt. Egy francia társaság gyö-

nyörü palotát épitett a monacoi sziklákra: — megbukott ez is.

Ekkor jelent meg Francois Blank, aki közben vezetője lett a vállalatnak. 1856-ban kihallgatáson jelent meg III. Károly uralkodó hercegnél és rövid tárgyalás után — ötven évre szóló szerződést kötött.

Egy milliót tett le a herceg asztalára készpénzben, hatalmas befektetésekre kötelezte magát, két évvel később hozzáfogott a mai kasziró felépitéséhez és

Blanc apó inditványára ekkor 1858-ban nevezték el Károly herceg tiszteletére a kaszinó környékét — ahol addig csak sziklák állottak — Monte Carlónak.

Tiz évvel később betiltották az összes német játékbankokat és Monte Carlo virágzása voltaképpen ekkor indult meg. A mult század hetvenes éveiben érte el a kaszinó igazi fénykorát Franciaország egész sajtóját és politikai életének minden tényezőjét zsebében tartotta az öreg Blanc. Neki kedveskedtek azzal, hogy Monte Carlo privilégiumot kapott a ruletre.

Hetvenegy éves korában, 1877-ben halt meg.

Százhetvenöt millió frankot kitévő vagyon maradt utána.

Gyermekeit hercegekhez adta nőül. Idősebb lánya a lengyel Radziwill herceg, fiatalabb lánya Bonaparte Péter fiának, Bonaparte Rolandnak lett a felesége. Egyik fia — miután visszavonult a kaszinótól — politikai pályára lépett és sokáig volt képviselő. Másik fia, Camille hires sportsmann lett.

Ma már a Blanc-családnak nincsen érdekeltsége a kaszinóban.

Uj kezekbe jutottak a részvények, Blanc nem érte meg az infláció szomoru idejét, mikor a gazdasági válság megsemmisüléssel fenyegette Monte Carlot is. Ez a válság azonban nem fenyegette azokat a milliókat, amiket Francois Blanc hagyott hátra nevető örököseinek...

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező épületekben végzendő vakolatjavítási és meszelési munkáknak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A közszállítás költségei szabályszerüen biztosítva vannak.

Ez a közszállítás a közszállítási szabályrendelet 51. §-a értelmében kisipasok, szövetkezet alkalmi egyesülése szállítócsoportja részére van fenntartva, másnak csak akkor lehet odaitélni, ha elfogadható kisipari ajánlat nincs.

A munka odaitélése után azonnal megkezdendő s két hét alatt befejezendő.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon munkacsoportonként külön-külön, vagy esetleg a kiírt összes munkákra együttesen is tehető és pedig egységárak megjelölésével. Az ajánlatot a jelen hirdetmény, valamint a versenytárgyalási részletes feltételekben foglaltak értelmében olykép kell megszövegezni, hogy az ajánlat és mellékletei a szerződés mindkét feltételét tartalmazzák.

Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen kiállított és sajátkezüleg aáirt ajánlat a több ivből álló esetleges mellékleteivel együtt a bánatpénz letéti nyugtájának kivételével zsinórral egybefüzendő, a zsinór a hátlapon cégszöveget tartalmazó pecséttel ellátandó és „Ajánlat a városi épületek vakolatjavítási és meszelési munkáira" feliratu pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1935. évi augusztus hó 12-én, hétfőn d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyujtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy azok a jelzett határideig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt illetőleg feltételeket, ajánlati és költségvetési ürlapokat, középitkezési általános és részletes feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Rendőrségi palota III. emelet 107. sz. szobájában) az önköltségi ár megtérítése ellenében megszerezhetik. Kisiparosok az ajánlati költségvetési ürlapokat, versenytárgyalási feltételeket, ha a vállalati összeg a 15.000 pengőt nem haladja meg, díjtalanul kapják meg.

A tervek ugyancsak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, akik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbizhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melybe vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az árakra szabadon választhasson, a kiirt munkánál 20%-al többet, vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat belátása szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, ujabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson és esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként intézkedhessen.

Debrecen, 1935. július hó 24-én.

Polgármester.

Könyvkötéseket,

egyszerü és diszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, kisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.

TELEFON 20-18.

AZ EKRAZITVONAT

Irta: PAUL O'HARA

(1)

A vihar üvöltve verte a szoba ablakait. A telefondrótok között vijjogva vágtatott a szél.

Bumm!

Képiró János felkapta a fejét és figyelt.

Bumm! Bumm!

Ledobta a kézitáskát, amelybe éppen kevés holmiját csomagolta és egy ugrással az ajtónál termett. — Felszakította és kinézett. Feneketlen sötétség ásitott be rá és a szél nagy csomó vizet vágott a szeme közé.

Ssst... Bumm! — A villanykörte ezer darabra ment szét. Képiró János villámgyorsan a földre vetette magát és igy hasonfekve igyekezett szemeit belefúrni a sötétségbe. A viz ömlött befele a nyitvahagyott ajtón.

Őrület! — gondolta a fiatalember — hát mi ez? Megbolondultam, hát lehetséges ilyesmi? Azonban úgy látszik, hogy a fiatalember nem bolondult meg és ilyesmi, hogy éjjel tizenegy órakor belőnek az ember garzonlakásába, hogy a golyó egy ujjnyira megy el a fülétől, lehetséges. Uj vízáradat zuhant be az ajtón. Képiró János lassan feltápászkodott. Bevágta az ajtót és hirtelen bezárta kulcsra. Aztán az ablak előtt meghajolva, az iróasztalhoz lopakodott és gyufát keresett. Mikor nagysokára meglelte, tanácstalanul morzsolgatta markában a dobozt, de nem mert egyetlen szálat sem meggyujtani. Félig guggolva álldogált az iróasztal előtt és megpróbálta gondolatait összeszedni. Ez azonban sehogyan sem ment. Fülében még zúgtak a lövések durranásai és újra meg újra hallotta a golyó sziszegő fütyülését, amely szétzúzta a villanykörtét. — Valami végigfutott a hátán, mintha egy hideg ujj birizgálta volna a bőrét. Fázni is kezdett csaknem egészen átnedvesedett ruhájában. A ruha miatt hirtelen dühbe jött. — Egyetlen elfogadható, mondhatni elegáns öltözéke most biztosan teljesen tönkrement a padlón vett vízfürdőtől. Éjfélkor utazni akart. — Most ebből is aligha lesz valami. Dühében összecsikorgatta a fogát. Tapogatózva kereste meg az iróasztal egyik fiókját és halkan, vigyázva forgatta meg a zárban a kulcsot. Sokáig kotorászott a fiókban, míg végre kivett valamit. Az iróasztal mögött a szőnyegen kuporogva kezdett babrálni. Azonban a sötétben meglehetősen nehéz dolog egy nehéz katonai ismétlőpisztolyt megtölteni.

A pisztollyal az ajtóig osont és kinézett a vízhomályos üvegen. Aztán visszajött és leült egy székre. A pisztolyt a kabátja zsebébe csusztatta.

Pár percig feszülten gondolkozott. Most már minden elővigyázat nélkül ment az ablakhoz és nézett ki a sötétségbe. Az eső kissé engedett, de a szél annál hevesebben rázta a ház rozoga ablakait. Azt lehetett volna hinni, hogy az egész villa rögtön összedül. Egyedülálló ház volt kinn messze Budapest alatt. János nagybátyjáé, egy különc öregúré volt, akit ismerősei a háta mögött bolondnak neveztek. Most az unokaöccsén kívül senki nem lakott benne. János innen járt be gyalog mindennap a műegyetemre. Nagybátyja szerint ugyanis egy fiatalembernek mindennap jó nagy adag sétára van szüksége, hogy el ne puhuljon.

János most éppen a szigorú nevelési elveket valló nagybácsihoz készült Erdélybe, hogy a vizsgadíjat személyesen vasalja ki a szörnyű öregből, aki már hónapok óta nem válaszolt a leveleire. És most jött ez a valószínütlen őrültség. Mi is volt ez tulajdonképpen? János sehogy sem tudott számot adni magának róla. Valami tévedésen alapulhat az egész. Ösztöne azonban mást sugott. János még csak huszonkét éves volt, de az ösztöne sohasem csalta még meg. Elhatározta, hogy most is szerinte fog cselekedni. Gyorsan lehányta magáról a ruhát. Csupán egy fürdődresszt és egy viseltes esőköpenyt vett fel. Lábára ócska tenniszcipőket húzott. A pisztolyt még egyszer megtapogatta, aztán belecsúsztatta a köpeny zsebébe. Majd sietve egy aktatáskát kapott a hóna alá és nagy dúdolva kiment az ajtón. A lakást kulccsal bezárta. Sokáig dünnyögött, morgott, míg végre bezárult az ajtó. Csoszogva botorkált a kapuig, azt is bezárta kulccsal. Aztán fütyörészve nekivágott az elhagyatott uccának. Látszólag gondtalanul oldalgott, valójában azonban megfeszített erővel figyelt. Mintegy száz-százötven méterre a magányos háztól egy gépkocsi körvonalai látszottak a szitáló esőben. Lámpa nem égett a kocsin. János halkan füttyentett magában. Az első keresztuccánál megfordult és bemászott a telek kerítésén. Csupa üres telkek és düledező, elhagyott lakatlan házak voltak errefelé. Csak egy különc nagybácsi kívánhatta, hogy öccse ilyen elhagyatott helyen lakjék.

János kerítésről-kerítésre mászva közeledett vissza, a villa felé. A keze csupa moha és nyálkás faltörmelék lett a korhadt kerítésektől. Az egyik szerencsésen le is tört alatta. Pár pillanatig visszafojtott lélekzettel figyelt. Aztán mászott tovább. Fel sem vette azt a néhány horzsolást, amelyet a vén kerítésektől emlékül kapott. Lihegve mászott át a villát elválasztó, omladozó kőfalon. Ahogy lassan lecsúszott a földre, egy pillanatig megdöbbenve meredt a saját szobája ablakára, amelyből most sárgás fény szivárgott ki. Meglepően összevágott minden, hirtelen kieszelt tervével. A gyors siker azonban nagyobb elővigyázatra intette. Meglapult a fal mellett és igy igyekezett közelebbjutni az ablakhoz. Közben többször megállt és körülnézett

De nem hallott és nem látott semmi gyanusat. Az eső kitartóan szitált és a finom nedvesség beszivárgott a vékony, hideg köpeny alá. A szél szintén alábbhagyott kissé, de azért még mindig elfojtott minden kisebb zajt. János négykézláb kúszott, mint a macska és sikerült cégre elérnie az ablakot. Megkapaszkodott a korhadozó ablakkeretben és benézett a szobába.

Bent az asztalra téve egy kis villamos zseblámpa vetette sárga fénykévéjét a menyezetre és csuklyás esőköpenybe burkolt alak kotorászott az iróasztal fiókjában. Most levette az asztalról a lámpát és bevilágított a fiókba.

(Folyt. köv.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

32 éves
középmagas barna nyugdíjas — (havi 40 P) férfi, megismerkedne egy 25 év körüli nővel, kinek 2—3000 P hozománya volna. Cím a kiadóban. 1232

Magános
éltes özv. nő, pár ezer pengője van, idősebb nyugdíjas élettársat keres. „Megértés" jeligére a kiadóba. 2461

Orvos
fixes, 40 éves, nyugdíjas állással, vagy hozománnyal bíró feleséget keres. Választ „Szimpátia" jeligén Piac ucca 49., kiadóba. 1268

Levelezés

Főtisztviselő
középkorú özvegy nő érdek nélküli ismeretségét keresi. Lehetőleg fényképes teljes című levelet kérek főkiadóba. 2744

Bagolyvár
vendéglő az uriközönség budai jellegű kiskocsmája Hid ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Betöltendő állás

Ügyvédjelöltet
keresnek Pécsi és Pap ügyvédek. Gyors- és gépíró előnyben Werbőczy 4. 1265

Orthodox
háztartás vezetésére (sütés, főzést stb.) keresek szigorúan vallásos zsidó szakácsnőt vagy leányt. Cím a kiadóban. 1219

Mindenest
keresek elsejére Pestre, főzni tudót. Hajnal ucca 4. Alezredesné. 2748

Tanulót
vagy kifutót jobb családból felvesz Bárány rádióüzlet, — Szent Anna u. 1. Szakmában jártas előnyben. 1098

Füszereseknél
bevezetett helyiügynököt felveszek. Barta Pál rövdiárú nagykereskedő, Hatvan u. 13. 1238

Gyermekszerető
német kisasszonyt keresek aug. 1-re, ki szobalányi teendőket is elvégez. Dr. Gorove, Piac u. 81. 1561

Akvizitőrt
nagyismeretségű, jómegjelenésűt felvesz „Unió" Hitelíroda, Piac u. 44. 1266

Gyermektelen
házaspár kocsisnak, illetve házmesternek elsejére felvétetik. Hatvan u. 59. 1264

Csizmadiasegédek
női és férfi box munkára felvétetnek Herskovicsnál, Csapó ucca 23. sz. előtti barakban. 2732

Gyakorlott
himzőnő és ügyes kézilányok felvétetnek. Cím a kiadóban. 1243

Kocsis-mindenes
felvétetik szódavizgyárba. Nánásy, Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep. 1247

Cipésztanuló
felvétetik. Nap ucca 20. Szőke Ferenc. 1249

Fehérneművarrónő
és tanulólány felvétetik Benyáts Ernőnél, Degenfeldtér 11. Tisza-palota. 1449

Bejáró
mindenest augusztus 1-re felveszek. Thaly Kálmán u. 6. sz. 2765

Bejárónőt
délelőtti órákra felveszek. Késes u. 86. 1558

Fogtechnikussegéd
elsejére felvétetik. Teleki u. 3. Jelentkezni lehet mindennap 2—3 között. 1557

Állást keresők

Tagdíjak
számlák, részletfizetések incassálását vállalja kerékpárral rendelkező, gyakorlott pénzbeszedő. „Megbízható" jeligére kiadó hivatalba. 1251

Betegápolást,
vagy idősebb ember ápolását elvállalom. Erdei Józsefné, — Kishegyesi út 40. 4004

Idősebb
úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas azonnalra házvezetőnőnek ajánlkozik. Varrást és német tanulást is vállal. Ajánlatok a kiadóhivatalba. 42

Fiatal
vidéki házaspár házmesteri állást keres. Címet a kiadóba kérem leadni. 2724

Vidéki
gépészkovács házaspár 350 P óvadékkal bármilyen állást elvállal. Címet a kiadóba kérek. 85

Üzletek

20 év óta
fennálló jóforgalmú kovácsműhely, ugyanott 2 szoba, konyhás lakás kiadó. Mester u. 46. 1256

12 év óta fennálló
nőikalap üzletemet előkelő vevőkörrel elköltözás miatt átadom. Cím a kiadóban. 1199

Püspöki palotában
udvari üzlethelyiség augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Üzlethelyiség
kiadó. Werner-féle üzlet Ferenc József út 72. Értekezhetni telefonon 20-13. vagy a házfelügyelőnél. 1237

Hajduhadházon
forgalmas helyen, Rákóczi ucca 20. sz. alatt egy üzlethelyiség raktárral augusztus hó 1-re kiadó. 1218

Kiadó lakás

Teljesen
külön kapualatti feljárattal uccai szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Hatvan ucca 40. sz. 1230

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna u. 29. 2446

Világos
egy szoba, oknyhás lakások azonnalra kiadók. Patay ucca 16. 1246

Kiadó lakás
egész udvarral, Boldogfalva ucca 7. szám. 2733

Két szoba,
fürdőszobás uccai lakás aug. 15-re kiadó. Miklós ucca 29. sz. 2726

Irodahelyiség
és más elegánsan — minden célnak megfelelő — bútorozott szobák kiadók. Arany János u. 20. emelet. 1226

Csinosan
bútorozott szoba augusztusra kiadó. Svetits-bérház, I. lépcső, II. em. 4. ajtó. 1273

Kossuth u.
11. alatt 2 szoba, előszoba rendelőnek vagy irodának kiadó. 2767

Kétszobás
emeleti lakás nagy erkéllyel teljesen új házban, központi fűtéssel modern felszereléssel november 1-re Dóczy József u. 8. szám alatt Központi Egyetemmel szemben kiadó. Érdeklődni Simonyi ut 17. sz. alatt 11-1 óra között. Telefon 26-36. 1244

Kiadó
újonnan festett szép kétszobás, verandás, mellékhelyiséges lakás. Méliusztér 15. 1454

Négyszobás
komfortos lakások Hungária-palotában kiadók. 1263

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, minden mellékhelyiséggel, parkettával és cserépkályhákkal kiadó Értekezni a helyszinen, vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő u. 2. számú irodájában. 574

Háromszobás
uccai modern lakás kiadó. Maróthy György ucca 5. 2747

Különbejáratú
bútorozott szoba esetleg fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 35. 1222

Kiadó
Szabó Kálmán 14. sz. két szoba, konyha, speiz és üzlethelyiség. Értekezni Késes 74. — Ugyanott egy kenyérkihordó felvétetik. 1258

Kétszobás,
előszobás modern lakás augusztus 1-re kiadó. Csapó ucca 84., emelet. 1257

Széchenyi ucca legelején
teljesen különbejáratú uccai tiszta bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 76

3 szoba,
hall teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár ut 20. Telefon 11-92. 2579

Egy
szoba, konyhás lakás Széchenyi u. 34. sz. alatt azonnalra vagy szept. 1-re kiadó. Érdeklődni: házfelügyelőnél. 1229

Azonnal
kiadó Csemete ucca 13. alatti uccai kétszobás lakás. 2743

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal nov. 1-étől kiadó. Értekezhetni házfelügyelőnél, — Simonffy ucca 13. 759

Különbejáratú
bútorozott szoba villanyvilágítással kiadó. Kishegyesi út 17. 2745

Háromszobás
helyiség bármily célra azonnal kiadó. Sámsoni ut 48. 1250

Uudvarranyiló
bútorozott szoba tiz pengőért kiadó. Ugyanott bútorozott szobába lakótársat keresek. — Batthyány 10. hátul. 1239

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal 1-re kiadó. Erzsébet u. 28. 1269

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba Timár u. 41. alatt kiadó. 2647

Szépen
bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 38., keresztépület. 2770

Egy-
és kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Cegléd ucca 14. 2745

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna 29. 2446

Bútorozott
szoba kiadó, közel a fürdőhöz. Komlóssy út 62. 1428

Kiadó
3 szobás modern lakás azonnal. Péterfia 46. 2735

Háromszobás
ujonnan átépített fürdőszobás kényelmes, komfortos lakás — parkirozott udvarban kiadó. Rákóczi ucca 35. 1252

Püspöki palotában
garantáltan tiszta bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni házmesternél, I. kapu, hátul az udvarban. 4002

Két szoba,
konyha, speiz mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nemzetőr ucca 3-a. 1255

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Kossuth u. 16., keresztépület. 2729

Különbejáratú
kisebb-nagyobb bútorozott szoba, parkirozott udvarban fürdőzőknek is azonnal kiadó. Rákóczi ucca 35. 1253

Kiadó
novemberre két szép szoba, konyha. Teleki ucca 32. sz. 1445

Szent Anna 35.
elegáns parkettás szoba külön bejárattal, külön fürdőszobával, WC-vel, központi fütéssel intelligens, csendes lakónak kiadó, teljes ellátással. 1242

Kiadó
bútorozott és udvarra nyiló szoba. Monti ezredes ucca 9. 1439

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Sas ucca 2. házfelügyelőnél. 2751

Püspöki palotában
négy és ötszobás, Hatvan ucca 42. sz. alatt háromszobás lakás augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin-tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Mühelynek, raktárnak
világos betonozott udvari helyiség kiadó. Szent Anna 35. sz. 1241

Péterfia
ucca 16. szám alatt ötszobás kertes és háromszobás udvari lakás november 1-re kiadó. 2771

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba olcsón azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 2462

Kiadó
egy szoba, egy pince raktárnak, műhelynek. Miklós ucca 18. 2764

Debreceni ember Debrecenben vásároljon!

nyörű palotát épitett a monacoi sziklákra: — megbukott ez is.

Ekkor jelent meg Francois Blank, aki közben vezetője lett a vállalatnak. 1856-ban kihallgatáson jelent meg III. Károly uralkodó hercegnél és rövid tárgyalás után — ötven évre szóló szerződést kötött.

Egy milliót tett le a herceg asztalára készpénzben, hatalmas befektetésekre kötelezte magát, két évvel később hozzáfogott a mai kasziró felépitéséhez és

Blanc apó inditványára ekkor 1858-ban nevezték el Károly herceg tiszteletére a kaszinó környékét — ahol addig csak sziklák állottak — Monte Carlónak.

Tiz évvel később betiltották az összes német játékbankokat és Monte Carlo virágzása voltaképpen ekkor indult meg. A mult század hetvenes éveiben érte el a kaszinó igazi fénykorát Franciaország egész sajtóját és politikai életének minden tényezőjét zsebében tartotta az öreg Blanc. Neki kedveskedtek azzal, hogy Monte Carlo privilégiumot kapott a ruletre.

Hetvenegy éves korában, 1877-ben halt meg.

Százhetvenöt millió frankot kitévő vagyon maradt utána.

Gyermekeit hercegekhez adta nőül. Idősebb lánya a lengyel Radziwill herceg, fiatalabb lánya Bonaparte Péter fiának, Bonaparte Rolandnak lett a felesége. Egyik fia — miután visszavonult a kaszinótól — politikai pályára lépett és sokáig volt képviselő. Másik fia, Camille hires sportsmann lett.

Ma már a Blanc-családnak nincsen érdekeltsége a kaszinóban.

Uj kezekbe jutottak a részvények, Blanc nem érte meg az infláció szomoru idejét, mikor a gazdasági válság megsemmisüléssel fenyegette Monte Carlot is. Ez a válság azonban nem fenyegette azokat a milliókat, amiket Francois Blanc hagyott hátra nevető örököseinek...

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező épületekben végzendő vakolatjavítási és meszelési munkáknak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A közszállítás költségei szabályszerüen biztosítva vannak.

Ez a közszállítás a közszállítási szabályrendelet 51. §-a értelmében kisipasok, szövetkezet alkalmi egyesülése szállítócsoportja részére van fenntartva, másnak csak akkor lehet odaitélni, ha elfogadható kisipari ajánlat nincs.

A munka odaitélése után azonnal megkezdendő s két hét alatt befejezendő.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon munkacsoportonként külön-külön, vagy esetleg a kiirt összes munkákra együttesen is tehető és pedig egységárak megjelölésével. Az ajánlatot a jelen hirdetmény, valamint a versenytárgyalási részletes feltételekben foglaltak értelmében olykép kell megszövegezni, hogy az ajánlat és mellékletei a szerződés mindkét feltételét tartalmazzák.

Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen kiállított és sajátkezüleg aáirt ajánlat a több ivből álló esetleges mellékleteivel együtt a bánatpénz letéti nyugtájának kivételével zsinórral egybefüzendő, a zsinór a hátlapon cégszöveget tartalmazó pecséttel ellátandó és „Ajánlat a városi épületek vakolatjavítási és meszelési munkáira" feliratu pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1935. évi augusztus hó 12-én, hétfőn d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyujtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy azok a jelzett határideig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hírdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási hirdetményt illetőleg feltételeket, ajánlati és költségvetési ürlapokat, középitkezési általános és részletes feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Rendőrségi palota III. emelet 107. sz. szobájában) az önköltségi ár megtérítése ellenében megszerezhetik. Kisiparosok az ajánlati költségvetési ürlapokat, versenytárgyalási feltételeket, ha a vállalati összeg a 15.000 pengőt nem haladja meg, díjtalanul kapják meg.

A tervek ugyancsak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, akik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállitóképességüket és megbizhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melybe vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az árakra szabadon választhasson, a kiirt munkánál 20%-al többet, vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat belátása szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, ujabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson és esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként intézkedhessen.

Debrecen, 1935. július hó 24-én.

Polgármester.

Könyvkötéseket,
egyszerü és diszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, kilsé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

AZ EKRAZITVONAT

Irta: PAUL O'HARA

(1)

A vihar üvöltve verte a szoba ablakait. A telefondrótok között vijjogva vágtatott a szél.

Bumm!

Képiró János felkapta a fejét és figyelt.

Bumm! Bumm!

Ledobta a kézitáskát, amelybe éppen kevés holmiját csomagolta és egy ugrással az ajtónál termett. — Felszakította és kinézett. Feneketlen sötétség ásított be rá és a szél nagy csomó vizet vágott a szeme közé.

Ssst... Bumm! — A villanykörte ezer darabra ment szét. Képiró János villámgyorsan a földre vetette magát és így hasonfekve igyekezett szemeit belefúrni a sötétségbe. A víz ömlött befele a nyitvahagyott ajtón.

Őrület! — gondolta a fiatalember — hát mi ez? Megbolondultam, hát lehetséges ilyesmi? Azonban úgy látszik, hogy a fiatalember nem bolondult meg és ilyesmi, hogy éjjel tizenegy órakor belőnek az ember garzonlakásába, hogy a golyó egy ujjnyira megy el a fülétől, lehetséges. Uj vízáradat zuhant be az ajtón. Képiró János lassan feltápászkodott. Bevágta az ajtót és hirtelen bezárta kulcsra. Aztán az ablak előtt meghajolva, az iróasztalhoz lopakodott és gyufát keresett. Mikor nagysokára megleltek, tanácstalanul morzsolgatta markában a dobozt, de nem mert egyetlen szálat sem meggyujtani. Félig guggolva álldogált az iróasztal előtt és megpróbálta gondolatait összeszedni. Ez azonban sehogyan sem ment. Fülében még zúgtak a lövések durranásai és újra meg újra hallotta a golyó sziszegő fütyülését, amely szétzúzta a villanykörtét. — Valami végigfutott a hátán, mintha egy hideg ujj birizgálta volna a bőrét. Fázni is kezdett csaknem egészen átnedvesedett ruhájában. A ruha miatt hirtelen dühbe jött. — Egyetlen elfogadható, mondhatni elegáns öltözéke most biztosan teljesen tönkrement a padlón vett vízfürdőtől. Éjfélkor utazni akart. — Most ebből is aligha lesz valami. Dühében összecsikorgatta a fogát. Tapogatózva kereste meg az iróasztal egyik fiókját és halkan, vigyázva forgatta meg a zárban a kulcsot. Sokáig kotorászott a fiókban, míg végre kivett valamit. Az iróasztal mögött a szőnyegen kuporogva kezdett babrálni. Azonban a sötétben meglehetősen nehéz dolog egy nehéz katonai ismétlőpisztolyt megtölteni.

A pisztollyal az ajtóig osont és kinézett a vízhomályos üvegen. Aztán visszajött és leült egy székre. A pisztolyt a kabátja zsebébe csusztatta.

Pár percig feszülten gondolkozott. Most már minden elővigyázat nélkül ment az ablakhoz és nézett ki a sötétségbe. Az eső kissé engedett, de a szél annál hevesebben rázta a ház rozoga ablakait. Azt lehetett volna hinni, hogy az egész villa rögtön összedül. Egyedülálló ház volt kinn messze Budapest alatt. János nagybátyjáé, egy különc öregúré volt, akit ismerősei a háta mögött bolondnak neveztek. Most az unokaöccsén kívül senki nem lakott benne. János innen járt be gyalog mindennap a müegyetemre. Nagybátyja szerint ugyanis egy fiatalembernek mindennap jó nagy adag sétára van szüksége, hogy el ne puhuljon.

János most éppen a szigorú nevelési elveket valló nagybácsihoz készült Erdélybe, hogy a vizsgadíjat személyesen vasalja ki a szörnyü öregből, aki már hónapok óta nem válaszolt a leveleire. És most jött ez a valószínütlen őrültség. Mi is volt ez tulajdonképpen? János sehogy sem tudott számot adni magának róla. Valami tévedésen alapulhat az egész. Ösztöne azonban mást sugott. János még csak huszonkét éves volt, de az ösztöne sohasem csalta még meg. Elhatározta, hogy most is szerinte fog cselekedni. Gyorsan lehányta magáról a ruhát. Csupán egy fürdődresszt és egy viseltes esőköpenyt vett fel. Lábára ócska tenniszcipőket húzott. A pisztolyt még egyszer megtapogatta, aztán belecsusztatta a köpeny zsebébe. Majd sietve egy aktatáskát kapott a hóna alá és nagy dúdolva kiment az ajtón. A lakást kulccsal bezárta. Sokáig dünnyögött, morgott, míg végre bezárult az ajtó. Csoszogva botorkált a kapuig, azt is bezárta kulccsal. Aztán fütyörészve nekivágott az elhagyatott uccának. Látszólag gondtalanul oldalgott, valójában azonban megfeszített erővel figyelt. Mintegy száz-százötven méterre a magányos háztól egy gépkocsi körvonalai látszottak a szitáló esőben. Lámpa nem égett a kocsin. János halkan füttyentett magában. Az első keresztuccánál megfordult és bemászott a telek kerítésén. Csupa üres telkek és düledező, elhagyott lakatlan házak voltak errefelé. Csak egy különc nagybácsi kívánhatta, hogy öccse ilyen elhagyatott helyen lakjék.

János kerítésről-kerítésre mászva közeledett vissza, a villa felé. A keze csupa moha és nyálkás faltörmelék lett a korhadt kerítésektől. Az egyik szerencsésen le is tört alatta. Pár pillanatig visszafojtott lélekzettel figyelt. Aztán mászott tovább. Fel sem vette azt a néhány horzsolást, amelyet a vén kerítésektől emlékül kapott. Lihegve mászott át a villát elválasztó, omladozó kőfalon. Ahogy lassan lecsúszott a földre, egy pillanatig megdöbbenve meredt a saját szobája ablakára, amelyből most sárgás fény szivárgott ki. Meglepően összevágott minden, hirtelen kieszelt tervével. A gyors siker azonban nagyobb elővigyázatra intette. Meglapult a fal mellett és így igyekezett közelebbjutni az ablakhoz. Közben többször megállt és körülnézett

De nem hallott és nem látott semmi gyanusat. Az eső kitartóan szitált és a finom nedvesség beszivárgott a vékony, hideg köpeny alá. A szél szintén alábbhagyott kissé, de azért még mindig elfojtott minden kisebb zajt. János négykézláb kúszott, mint a macska és sikerült cégre elérnie az ablakot. Megkapaszkodott a korhadozó ablakkeretben és benézett a szobába.

Bent az asztalra téve egy kis villamos zseblámpa vetette sárga fénykévéjét a menyezetre és csuklyás esőköpenybe burkolt alak kotorászott az iróasztal fiókjában. Most levette az asztalról a lámpát és bevilágított a fiókba.

(Folyt. köv.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Petrólegitással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

32 éves
középmagas barna nyugdíjas — (havi 40 P) férfi, megismerkedne egy 25 év körüli nővel, kinek 2—3000 P hozománya volna. Cím a kiadóban. 1232

Magános
éltes özv. nő, pár ezer pengője van, idősebb nyugdíjas élettársat keres. „Megértés" jeligére a kiadóba. 2461

Orvos
fixes, 40 éves, nyugdíjas állással, vagy hozománnyal bíró feleséget keres. Választ „Szimpátia" jeligén Piac ucca 49., kiadóba. 1268

Levelezés

Főtisztviselő
középkorú özvegy nő érdek nélküli ismeretségét keresi. Lehetőleg fényképes teljes című levelet kérek főkiadóba. 2744

Bagolyvár
vendéglő az urihözönség budai jellegű kiskocsmája Hid ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Betöltendő állás

Ügyvédjelöltet
keresnek Pécsi és Pap ügyvédek, Gyors- és gépíró előnyben Werbőczy 4. 1265

Orthodox
háztartás vezetésére (sütés, főzést stb.) keresek szigorúan vallásos zsidó szakácsnőt vagy leányt. Cím a kiadóban. 1219

Mindenest
keresek elsejére Pestre, főzni tudót. Hajnal ucca 4. Alezredesné. 2748

Tanulót
vagy kifutót jobb családból felvesz Bárány rádióüzlet, — Szent Anna u. 1. Szakmában jártas előnyben. 1098

Füszereseknél
bevezetett helyiügynököt felveszek. Barta Pál rövdiárú nagykereskedő, Hatvan u. 13. 1238

Gyermekszerető
német kisasszonyt keresek aug. 1-re, ki szobalányi teendőket is elvégez. Dr. Gorove, Piac u. 81. 1561

Akvizitőrt
nagyismeretségű, jómegjelenésűt felvesz „Unió" Hitelíroda, Piac u. 44. 1266

Gyermektelen
házaspár kocsisnak, illetve házmesternek elsejére felvételtik. Hatvan u. 59. 1264

Csizmadiasegédek
női és férfi box munkára felvételtnek Herskovicsnál, Csapó ucca 23. sz. előtti barakkban. 2732

Gyakorlott
himzőnő és ügyes kézilányok felvételtnek. Cím a kiadóban. 1243

Kocsis-mindenes
felvételtik szódavizgyárba. Nánásy, Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep. 1247

Cipésztanuló
felvételtik. Nap ucca 20. Szőke Ferenc. 1249

Fehérneművarrónő
és tanulólány felvételtik Benyáts Ernőnél, Degenfeldtér 11. Tisza-palota. 1449

Bejáró
mindenest augusztus 1-re felveszek. Thaly Kálmán u. 6. sz. 2765

Bejárónőt
délelőtti órákra felveszek. Késes u. 86. 1558

Fogtechnikussegéd
elsejére felvételtik. Teleki u. 3. Jelentkezni lehet mindennap 2—3 között. 1557

Állást keresők

Tagdíjak
számlák, részletfizetések incassálását vállalja kerékpárral rendelkező; gyakorlott pénzbeszedő. „Megbízható" jeligére kiadó hivatalba. 1251

Betegápolást,
vagy idősebb ember ápolását elvállalom. Erdei Józsefné, — Kishegyesi út 40. 4004

Idősebb
úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas azonnalra házvezetőnőnek ajánlkozik. Varrást és német tanulást is vállal. Ajánlatok a kiadóhivatalba. 42

Fiatal
vidéki házaspár házmesteri állást keres. Címet a kiadóba kérem leadni. 2724

Vidéki
gépészkovács házaspár 350 P óvadékkal bármilyen állást elvállal. Címet a kiadóba kérek. 85

Üzletek

20 év óta
fennálló jóforgalmú kovácsműhely, ugyanott 2 szoba, konyhás lakás kiadó. Mester u. 46. 1256

12 év óta fennálló
nőikalap üzletemet előkelő vevőkörrel elköltözás miatt átadom. Cím a kiadóban. 1199

Püspöki palotában
udvari üzlethelyiség augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Üzlethelyiség
kiadó. Werner-féle üzlet Ferenc József út 72. Értekezhetni telefonon 20-13. vagy a házfelügyelőnél. 1237

Hajduhadházon
forgalmas helyen, Rákóczi ucca 20. sz. alatt egy üzlethelyiség raktárral augusztus hó 1-re kiadó. 1218

Kiadó lakás

Teljesen
külön kapualatti feljárattal uccai szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Hatvan ucca 40. sz. 1230

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna u. 29. 2446

Világos
egy szoba, oknyhás lakások azonnalra kiadók. Patay ucca 16. 1246

Kiadó lakás
egész udvarral, Boldogfalva ucca 7. szám. 2733

Két szoba,
fürdőszobás uccai lakás aug. 15-re kiadó. Miklós ucca 29. sz. 2726

Irodahelyiség
és más elegánsan — minden célnak megfelelő — bútorozott szobák kiadók. Arany János u. 20. emelet. 1226

Csinosan
bútorozott szoba augusztusra kiadó. Svetits-bérház, I. lépcső, II. em. 4. ajtó. 1273

Kossuth u.
11. alatt 2 szoba, előszoba rendelőnek vagy irodának kiadó. 2767

Kétszobás
emeleti lakás nagy erkéllyel teljesen új házban, központi fűtéssel modern felszereléssel november 1-re Dóczy József u. 8. szám alatt Központi Egyetemmel szemben kiadó. Érdeklődni Simonyi ut 17. sz. alatt 11-1 óra között. Telefon 26-36. 1244

Kiadó
újonnan festett szép kétszobás, verandás, mellékhelyiséges lakás. Méliusztér 15. 1454

Négyszobás
komfortos lakások Hungária-palotában kiadók. 1263

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, minden mellékhelyiséggel, parkettával és cserépkályhákkal kiadó Értekezni a helyszinen, vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő u. 2. számú irodájában. 574

Háromszobás
uccai modern lakás kiadó. Maróthy György ucca 5. 2747

Különbejáratú
bútorozott szoba esetleg fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 35. 1222

Kiadó
Szabó Kálmán 14. sz. két szoba, konyha, speiz és üzlethelyiség. Értekezni Késes 74. — Ugyanott egy kenyérkihordó felvételtik. 1258

Kétszobás,
előszobás modern lakás augusztus 1-re kiadó. Csapó ucca 84., emelet. 1257

Széchenyi ucca legelején
teljesen különbejáratú uccai tiszta bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 76

3 szoba,
hall teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár ut 20. Telefon 11-92. 2579

Egy
szoba, konyhás lakás Széchenyi u. 34. sz. alatt azonnalra vagy szept. 1-re kiadó. Érdeklődni: házfelügyelőnél. 1229

Azonnal
kiadó Csemete ucca 13. alatti uccai kétszobás lakás. 2743

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal nov. 1-étől kiadó. Értekezhetni házfelügyelőnél, — Simonffy ucca 13. 759

Különbejáratú
bútorozott szoba villanyvilágítással kiadó. Kishegyesi út 17. 2745

Háromszobás
helyiség bármily célra azonnal kiadó. Sámsoni ut 48. 1250

Uudvarranyiló
bútorozott szoba tiz pengőért kiadó. Ugyanott bútorozott szobába lakótársat keresek. — Batthyány 10. hátul. 1239

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal 1-re kiadó. Erzsébet u. 28. 1269

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba Timár u. 41. alatt kiadó. 2647

Szépen
bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 38., keresztépület. 2770

Egy-
és kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Cegléd ucca 14. 2746

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna 29. 2446

Bútorozott
szoba kiadó, közel a fürdőhöz. Komlóssy út 62. 1428

Kiadó
3 szobás modern lakás azonnal. Péterfia 46. 2735

Háromszobás
ujonnan átépített fürdőszobás kényelmes, komfortos lakás — parkirozott udvarban kiadó. Rákóczi ucca 35. 1252

Püspöki palotában
garantáltan tiszta bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni házmesternél, I. kapu, hátul az udvarban. 4002

Két szoba,
konyha, speiz mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nemzetőr ucca 3-a. 1255

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Kossuth u. 16., keresztépület. 2729

Különbejáratú
kisebb-nagyobb bútorozott szoba, parkirozott udvarban fürdőzőknek is azonnal kiadó, Rákóczi ucca 35. 1253

Kiadó
novemberre két szép szoba, konyha. Teleki ucca 32. sz. 1445

Szent Anna 35.
elegáns parkettás szoba külön bejárattal, külön fürdőszobával, WC-vel, központi fűtéssel intelligens, csendes lakónak kiadó, teljes ellátással. 1242

Kiadó
bútorozott és udvarra nyiló szoba. Monti ezredes ucca 9. 1439

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Sas ucca 2. házfelügyelőnél. 2751

Püspöki palotában
négy és ötszobás, Hatvan ucca 42. sz. alatt háromszobás lakás augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin-tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Mühelynek, raktárnak
világos betonozott udvari helyiség kiadó. Szent Anna 35. sz. 1241

Péterfia
ucca 16. szám alatt ötszobás kertes és háromszobás udvari lakás november 1-re kiadó. 2771

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba olcsón azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 2462

Kiadó
egy szoba, egy pince raktárnak, műhelynek. Miklós ucca 18. 2764

Debreceni ember Debrecenben vásároljon!

nyörü palotát épitett a monacoi sziklákra: — megbukott ez is.

Ekkor jelent meg Francois Blank, aki közben vezetője lett a vállalatnak. 1856-ban kihallgatáson jelent meg III. Károly uralkodó hercegnél és rövid tárgyalás után — ötven évre szóló szerződést kötött.

Egy milliót tett le a herceg asztalára készpénzben, hatalmas befektetésekre kötelezte magát, két évvel később hozzáfogott a mai kasziró felépitéséhez és

Blanc apó inditványára ekkor 1858-ban nevezték el Károly herceg tiszteletére a kaszinó környékét — ahol addig csak sziklák állottak — Monte Carlónak.

Tiz évvel később betiltották az összes német játékbankokat és Monte Carlo virágzása voltaképpen ekkor indult meg. A mult század hetvenes éveiben érte el a kaszinó igazi fénykorát Franciaország egész sajtóját és politikai életének minden tényezőjét zsebében tartotta az öreg Blanc. Neki kedveskedtek azzal, hogy Monte Carlo privilégiumot kapott a ruletre.

Hetvenegy éves korában, 1877-ben halt meg.

Százhetvenöt millió frankot kitévő vagyon maradt utána.

Gyermekeit hercegekhez adta nőül. Idősebb lánya a lengyel Radziwill herceg, fiatalabb lánya Bonaparte Péter fiának, Bonaparte Rolandnak lett a felesége. Egyik fia — miután visszavonult a kaszinótól — politikai pályára lépett és sokáig volt képviselő. Másik fia, Camille hires sportsmann lett.

Ma már a Blanc-családnak nincsen érdekeltsége a kaszinóban.

Uj kezekbe jutottak a részvények, Blanc nem érte meg az infláció szomoru idejét, mikor a gazdasági válság megsemmisüléssel fenyegette Monte Carlot is. Ez a válság azonban nem fenyegette azokat a milliókat, amiket Francois Blanc hagyott hátra nevető örököseinek...

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező épületekben végzendő vakolatjavítási és meszelési munkáknak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

A közszállítás költségei szabályszerüen biztositva vannak.

Ez a közszállítás a közszállítási szabályrendelet 51. §-a értelmében kisipasok, szövetkezet alkalmi egyesülése szállítócsoportja részére van fenntartva, másnak csak akkor lehet odaitélni, ha elfogadható kisipari ajánlat nincs.

A munka odaitélése után azonnal megkezdendő s két hét alatt befejezendő.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon munkacsoportonként külön-külön, vagy esetleg a kiirt összes munkákra együttesen is tehető és pedig egységárak megjelölésével. Az ajánlatot a jelen hirdetmény, valamint a versenytárgyalási részletes feltételekben foglaltak értelmében olykép kell megszövegezni, hogy az ajánlat és mellékletei a szerződés mindkét feltételét tartalmazzák.

Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen kiállított és sajátkezüleg aáirt ajánlat a több ivből álló esetleges mellékleteivel együtt a bánatpénz letéti nyugtájának kivételével zsinórral egybefüzendő, a zsinór a hátlapon cégszöveget tartalmazó pecséttel ellátandó és „Ajánlat a városi épületek vakolatjavítási és meszelési munkáira" feliratu pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1935. évi augusztus hó 12-én, hétfőn d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalába nyujtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy azok a jelzett határideig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanaznap délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljáráson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

A jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészitő részletes versenytárgyalási hirdetményt illetőleg feltételeket, ajánlati és költségvetési ürlapokat, középitkezési általános és részletes feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Rendőrségi palota III. emelet 107. sz. szobájában) az önköltségi ár megtérítése ellenében megszerezhetik. Kisiparosok az ajánlati költségvetési ürlapokat, versenytárgyalási feltételeket, ha a vállalati összeg a 15.000 pengőt nem haladja meg, díjtalanul kapják meg.

A tervek ugyancsak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, akik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállitóképességüket és megbizhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melybe vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az árakra szabadon választhasson, a kiirt munkánál 20%-al többet, vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat belátása szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégitőnek nem találná, ujabb nyilvános, vagy korlátolt versenytárgyalást tarthasson és esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként intézkedhessen.

Debrecen, 1935. július hó 24-én.

Polgármester.

Könyvkötéseket,

egyszerü és diszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsoltárokat izlésesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, klisé müintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.

TELEFON 20-18.

AZ EKRAZITVONAT

Irta: PAUL O'HARA

(1)

A vihar üvöltve verte a szoba ablakait. A telefondrótok között vijjogva vágtatott a szél.

Bumm!

Képiró János felkapta a fejét és figyelt.

Bumm! Bumm!

Ledobta a kézitáskát, amelybe éppen kevés holmiját csomagolta és egy ugrással az ajtónál termett. — Felszakította és kinézett. Feneketlen sötétség ásított be rá és a szél nagy csomó vizet vágott a szeme közé.

Ssst... Bumm! — A villanykörte ezer darabra ment szét. Képiró János villámgyorsan a földre vetette magát és így hasonfekve igyekezett szemeit belefúrni a sötétségbe. A viz ömlött befele a nyitvahagyott ajtón.

Őrület! — gondolta a fiatalember — hát mi ez? Megbolondultam, hát lehetséges ilyesmi? Azonban úgy látszik, hogy a fiatalember nem bolondult meg és ilyesmi, hogy éjjel tizenegy órakor belőnek az ember garzonlakásába, hogy a golyó egy ujjnyira megy el a fülétől, lehetséges. Uj vízáradat zuhant be az ajtón. Képiró János lassan feltápászkodott. Bevágta az ajtót és hirtelen bezárta kulcsra. Aztán az ablak előtt meghajolva, az iróasztalhoz lopakodott és gyufát keresett. Mikor nagysokára meglelte, tanácstalanul morzsolgatta markában a dobozt, de nem mert egyetlen szálat sem meggyujtani. Félig guggolva álldogált az iróasztal előtt és megpróbálta gondolatait összeszedni. Ez azonban sehogyan sem ment. Fülében még zúgtak a lövések durranásai és újra meg újra hallotta a golyó sziszegő fütyülését, amely szétzúzta a villanykörtét. — Valami végigfutott a hátán, mintha egy hideg ujj birizgálta volna a bőrét. Fázni is kezdett csaknem egészen átnedvesedett ruhájában. A ruha miatt hirtelen dühbe jött. — Egyetlen elfogadható, mondhatni elegáns öltözéke most biztosan teljesen tönkrement a padlón vett vízfürdőtől. Éjfélkor utazni akart. — Most ebből is aligha lesz valami. Dühében összecsikorgatta a fogát. Tapogatózva kereste meg az iróasztal egyik fiókját és halkan, vigyázva forgatta meg a zárban a kulcsot. Sokáig kotorászott a fiókban, míg végre kivett valamit. Az iróasztal mögött a szőnyegen kuporogva kezdett babrálni. Azonban a sötétben meglehetősen nehéz dolog egy nehéz katonai ismétlőpisztolyt megtölteni.

A pisztollyal az ajtóig osont és kinézett a vízhomályos üvegen. Aztán visszajött és leült egy székre. A pisztolyt a kabátja zsebébe csusztatta.

Pár percig feszülten gondolkozott. Most már minden elővigyázat nélkül ment az ablakhoz és nézett ki a sötétségbe. Az eső kissé engedett, de a szél annál hevesebben rázta a ház rozoga ablakait. Azt lehetett volna hinni, hogy az egész villa rögtön összedül. Egyedülálló ház volt kinn messze Budapest alatt. János nagybátyjáé, egy különc öregúré volt, akit ismerősei a háta mögött bolondnak neveztek. Most az unokaöccsén kívül senki nem lakott benne. János innen járt be gyalog mindennap a müegyetemre. Nagybátyja szerint ugyanis egy fiatalembernek mindennap jó nagy adag sétára van szüksége, hogy el ne puhuljon.

János most éppen a szigorú nevelési elveket valló nagybácsihoz készült Erdélybe, hogy a vizsgadíjat személyesen vasalja ki a szörnyü öregből, aki már hónapok óta nem válaszolt a leveleire. És most jött ez a valószínütlen örültség. Mi is volt ez tulajdonképpen? János sehogy sem tudott számot adni magának róla. Valami tévedésen alapulhat az egész. Ösztöne azonban mást sugott. János még csak huszonkét éves volt, de az ösztöne sohasem csalta még meg. Elhatározta, hogy most is szerinte fog cselekedni. Gyorsan lehányta magáról a ruhát. Csupán egy fürdődresszt és egy viseltes esőköpenyt vett fel. Lábára ócska tenniszcipőket húzott. A pisztolyt még egyszer megtapogatta, aztán belecsusztatta a köpeny zsebébe. Majd sietve egy aktatáskát kapott a hóna alá és nagy dúdolva kiment az ajtón. A lakást kulccsal bezárta. Sokáig dünnyögött, morgott, míg végre bezárult az ajtó. Csoszogva botorkált a kapuig, azt is bezárta kulccsal. Aztán fütyörészve nekivágott az elhagyatott uccának. Látszólag gondtalanul oldalgott, valójában azonban megfeszített erővel figyelt. Mintegy száz-százötven méterre a magányos háztól egy gépkocsi körvonalai látszottak a szitáló esőben. Lámpa nem égett a kocsin. János halkan füttyentett magában. Az első keresztuccánál megfordult és bemászott a telek kerítésén. Csupa üres telkek és düledező, elhagyott lakatlan házak voltak errefelé. Csak egy különc nagybácsi kívánhatta, hogy öccse ilyen elhagyatott helyen lakjék.

János kerítésről-kerítésre mászva közeledett vissza, a villa felé. A keze csupa moha és nyálkás faltörmelék lett a korhadt kerítésektől. Az egyik szerencsésen le is tört alatta. Pár pillanatig visszafojtott lélekzettel figyelt. Aztán mászott tovább. Fel sem vette azt a néhány horzsolást, amelyet a vén kerítésektől emlékül kapott. Lihegve mászott át a villát elválasztó, omladozó kőfalon. Ahogy lassan lecsúszott a földre, egy pillanatig megdöbbenve meredt a saját szobája ablakára, amelyből most sárgás fény szivárgott ki. Meglepően összevágott minden, hirtelen kieszelt tervével. A gyors siker azonban nagyobb elővigyázatra intette. Meglapult a fal mellett és így igyekezett közelebbjutni az ablakhoz. Közben többször megállt és körülnézett

De nem hallott és nem látott semmi gyanusat. Az eső kitartóan szitált és a finom nedvesség beszivárgott a vékony, hideg köpeny alá. A szél szintén alábbhagyott kissé, de azért még mindig elfojtott minden kisebb zajt. János négykézláb kúszott, mint a macska és sikerült cégre elérnie az ablakot. Megkapaszkodott a korhadozó ablakkeretben és benézett a szobába.

Bent az asztalra téve egy kis villamos zseblámpa vetette sárga fénykévéjét a menyezetre és csuklyás esőköpenybe burkolt alak kotorászott az iróasztal fiókjában. Most levette az asztalról a lámpát és bevilágított a fiókba.

(Folyt. köv.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

32 éves
középmagas barna nyugdíjas — (havi 40 P) férfi, megismerkedne egy 25 év körüli nővel, kinek 2—3000 P hozománya volna. Cím a kiadóban. 1232

Magános
éltes özv. nő, pár ezer pengője van, idősebb nyugdíjas élettársat keres. „Megértés" jeligére a kiadóba. 2461

Orvos
fixes, 40 éves, nyugdíjas állással, vagy hozománnyal bíró feleséget keres. Választ „Szimpátia" jeligén Piac ucca 49., kiadóba. 1268

Levelezés

Főtisztviselő
középkorú özvegy nő érdek nélküli ismeretségét keresi. Lehetőleg fényképes teljes című levelet kérek főkiadóba. 2744

Bagolyvár vendéglő az uriközönség budai jellegű kiskocsmája Hid ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Betöltendő állás

Ügyvédjelöltet
keresnek Pécsi és Pap ügyvédek, Gyors- és gépíró előnyben Werbőczy 4. 1265

Orthodox
háztartás vezetésére (sütés, főzést stb.) keresek szigorúan vallásos zsidó szakácsnőt vagy leányt. Cím a kiadóban. 1219

Mindenest
keresek elsejére Pestre, főzni tudót. Hajnal ucca 4. Alezredesné. 2748

Tanulót
vagy kifutót jobb családból felvesz Bárány rádióüzlet, — Szent Anna u. 1. Szakmában jártas előnyben. 1098

Füszereseknél
bevezetett helyiügynököt felveszek. Barta Pál rövdiárú nagykereskedő, Hatvan u. 13. 1238

Gyermekszerető
német kisasszonyt keresek aug. 1-re, ki szobalányi teendőket is elvégez. Dr. Gorove, Piac u. 81. 1561

Akvizitőrt
nagyismeretségű, jómegjelenésűt felvesz „Unió" Hiteliroda, Piac u. 44. 1266

Gyermektelen
házaspár kocsisnak, illetve házmesternek elsejére felvétetik. Hatvan u. 59. 1264

Csizmadiasegédek
női és férfi box munkára felvétetnek Herskovicsnál, Csapó ucca 23. sz. előtti barakban. 2732

Gyakorlott
himzőnő és ügyes kézilányok felvétetnek. Cím a kiadóban. 1243

Kocsis-mindenes
felvétetik szódavizgyárba. Nánásy, Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep. 1247

Cipésztanuló
felvétetik. Nap ucca 20. Szőke Ferenc. 1249

Fehérneművarrónő
és tanulólány felvétetik Benyáts Ernőnél, Degenfeldtér 11. Tisza-palota. 1449

Bejáró
mindenest augusztus 1-re felveszek. Thaly Kálmán u. 6. sz. 2765

Bejárónőt
délelőtti órákra felveszek. Késes u. 86. 1558

Fogtechnikussegéd
elsejére felvétetik. Teleki u. 3. Jelentkezni lehet mindennap 2—3 között. 1557

Állást keresők

Tagdíjak
számlák, részletfizetések incassálását vállalja kerékpárral rendelkező, gyakorlott pénzbeszedő. „Megbízható" jeligére kiadó hivatalba. 1251

Betegápolást,
vagy idősebb ember ápolását elvállalom. Erdei Józsefné, — Kishegyesi út 40. 4004

Idősebb
úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas azonnalra házvezetőnőnek ajánlkozik. Varrást és német tanulást is vállal. Ajánlatok a kiadóhivatalba. 42

Fiatal
vidéki házaspár házmesteri állást keres. Címet a kiadóba kérem leadni. 2724

Vidéki
gépészkovács házaspár 350 P óvadékkal bármilyen állást elvállal. Címet a kiadóba kérek. 85

Üzletek

20 év óta
fennálló jóforgalmú kovácsműhely, ugyanott 2 szoba, konyhás lakás kiadó. Mester u. 46. 1256

12 év óta fennálló
nőikalap üzletemet előkelő vevőkörrel elköltözás miatt átadom. Cím a kiadóban. 1199

Püspöki palotában
udvari üzlethelyiség augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Üzlethelyiség
kiadó. Werner-féle üzlet Ferenc József út 72. Értekezhetni telefonon 20-13. vagy a házfelügyelőnél. 1237

Hajduhadházon
forgalmas helyen, Rákóczi ucca 20. sz. alatt egy üzlethelyiség raktárral augusztus hó 1-re kiadó. 1218

Kiadó lakás

Teljesen
külön kapualatti feljárattal uccai szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Hatvan ucca 40. sz. 1230

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna u. 29. 2446

Világos
egy szoba, oknyhás lakások azonnalra kiadók. Patay ucca 16. 1246

Kiadó lakás
egész udvarral, Boldogfalva ucca 7. szám. 2733

Két szoba,
fürdőszobás uccai lakás aug. 15-re kiadó. Miklós ucca 29. sz. 2726

Irodahelyiség
és más elegánsan — minden célnak megfelelő — bútorozott szobák kiadók. Arany János u. 20. emelet. 1226

Csinosan
bútorozott szoba augusztusra kiadó. Svetits-bérház, I. lépcső, II. em. 4. ajtó. 1273

Kossuth u.
11. alatt 2 szoba, előszoba rendelőnek vagy irodának kiadó. 2767

Kétszobás
emeleti lakás nagy erkéllyel teljesen új házban, központi fűtéssel modern felszereléssel november 1-re Dóczy József u. 8. szám alatt Központi Egyetemmel szemben kiadó. Érdeklődni Simonyi ut 17. sz. alatt 11-1 óra között. Telefon 26-36. 1244

Kiadó
újonnan festett szép kétszobás, verandás, mellékhelyiséges lakás. Méliusztér 15. 1454

Négyszobás
komfortos lakások Hungária-palotában kiadók. 1263

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, minden mellékhelyiséggel, parkettával és cserépkályhákkal kiadó Értekezni a helyszinen, vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő u. 2. számú irodájában. 574

Háromszobás
uccai modern lakás kiadó. Maróthy György ucca 5. 2747

Különbejáratú
bútorozott szoba esetleg fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 35. 1222

Kiadó
Szabó Kálmán 14. sz. két szoba, konyha, speiz és üzlethelyiség. Értekezni Késes 74. — Ugyanott egy kenyérkihordó felvétetik. 1258

Kétszobás,
előszobás modern lakás augusztus 1-re kiadó. Csapó ucca 84., emelet. 1257

Széchenyi ucca legelején
teljesen különbejáratú uccai tiszta bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 76

3 szoba,
hall teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár ut 20. Telefon 11-92. 2579

Egy
szoba, konyhás lakás Széchenyi u. 34. sz. alatt azonnalra vagy szept. 1-re kiadó. Érdeklődni: házfelügyelőnél. 1229

Azonnal
kiadó Csemete ucca 13. alatti uccai kétszobás lakás. 2743

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal nov. 1-étől kiadó. Értekezhetni házfelügyelőnél, — Simonffy ucca 13. 759

Különbejáratú
bútorozott szoba villanyvilágítással kiadó. Kishegyesi út 17. 2745

Háromszobás
helyiség bármily célra azonnal kiadó. Sámsoni ut 48. 1250

Uudvarranyiló
bútorozott szoba tiz pengőért kiadó. Ugyanott bútorozott szobába lakótársat keresek. — Batthyány 10. hátul. 1239

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal 1-re kiadó. Erzsébet u. 28. 1269

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba Timár u. 41. alatt kiadó. 2647

Szépen
bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 38., keresztépület. 2770

Egy-
és kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Cegléd ucca 14. 2746

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás áthelyezés miatt augusztusra kiadó. Szent Anna 29. 2446

Bútorozott
szoba kiadó, közel a fürdőhöz. Komlóssy út 62. 1428

Kiadó
3 szobás modern lakás azonnal. Péterfia 46. 2735

Háromszobás
ujonnan átépített fürdőszobás kényelmes, komfortos lakás — parkirozott udvarban kiadó. Rákóczi ucca 35. 1252

Püspöki palotában
garantáltan tiszta bútorozott szoba kiadó. Érdeklődni házmesternél, I. kapu, hátul az udvarban. 4002

Két szoba,
konyha, speiz mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Nemzetőr ucca 3-a. 1255

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Kossuth u. 16., keresztépület. 2729

Különbejáratú
kisebb-nagyobb bútorozott szoba, parkirozott udvarban fürdőzőknek is azonnal kiadó. Rákóczi ucca 35. 1253

Kiadó
novemberre két szép szoba, konyha. Teleki ucca 32. sz. 1445

Szent Anna 35.
elegáns parkettás szoba külön bejárattal, külön fürdőszobával, WC-vel, központi fűtéssel intelligens, csendes lakónak kiadó, teljes ellátással. 1242

Kiadó
bútorozott és udvarra nyiló szoba. Monti ezredes ucca 9. 1439

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Sas ucca 2. házfelügyelőnél. 2751

Püspöki palotában
négy és ötszobás, Hatvan ucca 42. sz. alatt háromszobás lakás augusztus hó 1-re kiadó. Értekezni Kálvin-tér 17. g. gondnoki hivatalban. 1248

Mühelynek, raktárnak
világos betonozott udvari helyiség kiadó. Szent Anna 35. sz. 1241

Péterfia
ucca 16. szám alatt ötszobás kertes és háromszobás udvari lakás november 1-re kiadó. 2771

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba olcsón azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 2462

Kiadó
egy szoba, egy pince raktárnak, műhelynek. Miklós ucca 18. 2764

Debreceni ember Debrecenben vásároljon!

Lakást keresők

Novemberre
két szoba, előszobás lakást keres tisztviselő házaspár, villamos mentén. Címet a kiadóba „Nyugdíjas" jeligére. 1429

Kettőszobás,
konyhás, fürdőszobás teljesen tiszta, féregmentes lakást keres kéttagú tisztviselő család novemberre. Turóczy János, főpostarestente. 85

Kétszobás,
nagyelőszobás modern lakást keresek november 1-re „November" jeligére a kaidóba. 1254

Novemberre
keres nyugdíjas úriasszony uccai kétszobás lakást. Lehet kertségben is, villamos közelében. Ajánlatot: „Biztos fizető" jeligére kér. 1421

Egy-
és kétszobás komplett lakást keresek. Ajánlatot „Pontos fizető" jeligére kiadóba kérek. 1441

NAGYERDŐBEN
pár heti nyaralásra tiszta, egészséges bútorozott szobát keresek. Cím a kiadóban. 4003

Egy,
esetleg kétszobás lakást előszobával központban augusztus vagy szeptember elsejére keresek. Cím a kiadóban. 1400

Keresek
egy 4 szobás különálló kertes lakást október 1-re esetleg november 1-re. Cím a kiadóban. 2718

Egy szoba,
konyhás lakást keresek bent mellékhelyiséggel a Piac u. közelében. „Tiszta" jeligére a kiadóban. 1235

Piac uccán
emeleti uccai különbejáratú bútorozott szobát keresek 1-re. Címet a kiadóba kérek.

Piac,
vagy ahhoz közel eső mellékuccán keresek egy nagy, vagy két kisebb szobát szabóműhelynek. Rákóczi u. 20. 1272

Ingatlan

30 hold
tanyásbirtok a Kötelesen haszonbérbe kiadó. Cím a kiadóban. 1442

Családi ház,
2 szoba, konyha, speiz, szivatyús kút, elköltözés miatt eladó. Előnyös fizetési feltételek. — Klapka ucca 12. szám. S

Eladó
Borz u. 14. ház felerésze, vagy egészben, jutányosan. 1430

Eladó ház,
Borz u. 5., új épülettel jutányosan. Értekezni Borz ucca 21. szám. 1217

Eladó
a várostól 4 km-re az újvárosi vasút mellett 4 hold tanyás föld. Bővebbet Kétmalom u. 11. 1437

Budapesttől
15 km-re 4 szobás, verandás, luxuskivitelű villa azonnali beköltözhetőséggel eladó. Esetleg Debrecen beterületén fekvő Debrecen belterületén fekvő családi házzal elcserélhető. — Deák Ferenc ucca 19. sz. 1438

Kiadó
tizenegy hold tanyásbirtok. Ujmacson harmadába, különösen tehenészetre. Kölcsey u. 15. 1436

Gyümölcsös,
beültetve, István út 45. alatt kisebb parcellákban eladó. 2763

Nagycsere
43. szám 8 hold föld tanyával eladó. 7-ik őrház szomszédságában. 2708

Derecskén
szép helyen a vasut közelében 2 szoba, konyha, kamara, villanyvilágítással, cseréptetővel ellátott családi ház eladó. Értekezni lehet Erdei gépész Derecske, Groszmann malom. 1401

Eladó
nyugdijas tisztviselőnek igen alkalmas modern beosztású, ötszobás, fürdőszobás, ártézi kuttal, vizvezetékkel felszerelt vidéki uri ház. Érdeklődni lehet Bagi István Kaba. 2725

Házhelyeimet
a Homokkertben és Simonyi úton árusitom. Rajeczi Burián Zoltánné. Értekezni dr. Kovács és dr. Papp ügyvédek, — Batthyány ucca 14. irodájában. 1446

Cucában
13 hold és 465 négyszögöl szántóföld kiadó hat évre 1935 október hó 1-től. Értekezni Kálvin-tér 17. g. gondnoki hivatal. 1248

Főútvonalon,
kellemes fekvésű, jól jövedelmező adómentes lakás eladó. Cím a kiadóban. 82

Kiadó
Halápon 11 és fél hold kitűnő föld tanyával. Ugyanott bútorozott szoba, pince lakások. — Teleki u. 27. 2749

Alsójózsán
állomáshoz közel gyümölcsös lakóházzal eladó. Batthyány u. 13., ügyvéd. 1559

Eladás

Tégla és cserép
jóminőségben, olcsó árban kapható a Tóth és Sebestyén rt. téglagyárból. Iroda Fürdő ucca 2. Tel. 26-10. 577

Bánkuti
1201. sz. vetőmagbuza (ez évi termése 12 q) a II. sz. gazdasági iskolánál, Kishegyesi út 3. kapható. 2754

SIRKÖVEKET
gránitból, márványból és műkőből készít a Debreceni Műkőgyá rrt. Fürdő u. 2. Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása. 575

Címtábla
három méter hosszú, hatvanöt széles lemezből eladó. Ülőkádat veszek Vigkedvü Mihály ucca 27. Némethy. 1443

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktűzhelyek, — singerendák kaphatók. Ócskavasat legmagasabb árban veszek. Fischer, Csapó 89. Telefon: 28—59. 1195

Segédmotor,
kerékpárhoz szerelhető, kifogástalan állapotban eladó. Nyil u. 2. sz. 2738

Berkel-mérleg
jókarban olcsón eladó. Hadházi ucca 17. 1240

Irógép,
kicsi, összecsukható táskában eladó. Csapó 19., műszerésznél kapu alatt. 1213

Építkezési
sinek, víztartály, vashordó, rolló ajtóval eladó. Hatvan u. 49. sz. 1187

Eladó
egy nagy szalontükör és egy nagy csillár, Simonffy ucca 13. házfelügyelőnél. 1148

Kubikostalicskák
2.80 fillértől, sütőlapátok 60 fillértől kaphatók. — Kripkó Gyula, Csapó 73.

Cselédágy,
gyermekjáró, nyulketrec, máltai pávás galambok és 300 liter bor eladó. Szabó Kálmán ucca 45. szám. 1444

Takaréktűzhely,
háromlyukú, kétsütős, vízmelegítős megbízásból alkalmi áron eladó. Király műlakatos, Kossuth 36. 1198

Szervizek,
mokka, likőrös, gyümölcsös, tésztás, boros és vizeskészletek, 2 darab kerti fotell, kandellàber, egy hármas virágállvány, nippek, matyó teriték és diványpárna lapok olcsón eladók. Megtekinthetők délutáni órákban. Apaffy ucca 32. sz. 77

Fűszerberendezések,
pultok, irodafal, petroleumtartály eladó. Lindenfeld, Simonffy u. 7. 344

20 darab
beröpített, szépen forgó pergő galambok eladók. István út 39. Méhes u. 21. 1262

Férfi- és nőicipők
olcsón eladók. Papp Márton, Hortobágy u. 13. 55

Eladó
gyermekrézágy matraccal. — Utazó kofferek. Üzleti stelázsi. Piac 46. 1245

Chevrolet-autó,
üzemképes, olcsón eladó. Csapó u. 10., az udvarban. 28

Jókarban
levő hármas ikerablak spalettával, üvegajtó tokkal eladó. — Márton Kálmán uccai posta. 1440

Megvettem
ötezer freskó különgalléros inget. Adom 4 pengő helyett 2.28-ért. Steier-divatház, Csapó ucca 10. 1117

Szülésznőtáska
előírásosan felszerelve (egyszerű), halálozás miatt jutányosan eladó. Megtekinthető: Csonka ucca 9., II. ajtó. 1539

STEYR TIP. XII.
CABRIOLETT
4 személyes eladó
NEUBAUER
KÉTMALOM UCCA 4.

Jó fejőstehén
(18—20 literes) üsző borja eladó II .sz. gazdasági iskolánál Kishegyesi ut 3. 2753

Kotló
alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható, Apaffi-u. 20. sz. 1075

Üzemképes
kis teherkocsi eladó. Madár Ferenc Balkány. 1236

Jégszekrény
kifogástalan állapotban olcsón eladó. Hatvan u. 35. Gottdiener 1225

Eladó
egy kerekes szívónyomó kútszivattyú. Pásztor, Nyomtató u. 16. 1270

Sajáttermésű
újlétai boraimat jutányosan árusítom. Arany János ucca 19. , 1261

Kerékgyártófamunkákat,
szekér, talyiga alkatrészeket száraz fából elsőrendű kivitelben raktáron tartok, rendeléseket jótállással pontosan legolcsóbban készítek. Kripkó Gyula, Csapó 73.

Angol
motorkerékpár, 184 köbcentiméteres, generáljavított állapotban eladó. Széchenyi ucca 24. 87

Rajzasztal,
állítható,n agy kereszt vonalzóval eladó. Zápolya ucca 4. 2706

Tizenhatos
kakasnélküli vadászfegyver, — Opel négyhengeres személyautó eladó, Arany János 31. 2768

Palatető,
hodálynak alkalmas fedélszerkezettel is, ócska tégla, stb. — Csapó 23. és Károly Ferenc József 18. 2773

Á. S. M.
segédmotoros kerékpár, jó állapotban levő, megbízásból olcsón eladó. Soltész, Kálvin-tér 2. 2766

Zsírosbödönök,
faliszőnyeg, fegyvertábla, angol perkál tyúkok eladók. Pozsonyi út 20. 1452

Eladó
Minimax és szabóasztal fiókkal. Arany János u. 47. 1451

Bútor

Antik bútor
és lakatosműhelyberendezés gépekkel eladó. Arany János 30. 1426

Elköltözés miatt
szoba és konyhabútorok olcsón eladók. Zsák ucca 15. S

Harminc évig
adómentes ház gyümölcsössel eladó. Vénkert, Domokos Lajos u. 26. 2740

Ebédlőbútor
eladó. Batthyány ucca 10., hátul 1233

Hálószobabútor,
politúrozott, sötét színben eladó Kovács mübútorasztalosnál, Vénkert, Domokos Lajos u. 26. 2741

Vétel

Kényszerkölcsönt
régi koronás részvényeket, — Olasz sorsjegyet veszek. — Krausz, Reáliskola 6. 1227

Használt
kétkerekű talyigát veszek. — Weiszberger Zoltán, Werbőczy ucca 4. 1259

Gyermekmérleget
keresek kikölcsönzésre augusztus közepétől. — Ajánlatot Nyomtató ucca 12. kérek. 1447

Ebédlőbútort
veszek. — Címet („Modern ebédlő" jelige) a kiadóhivatalba kérem. 1728

Jókarban
levő kisebb jégszekrényt megvételre keresek. Cím kiadóban. 1450

Anyarozsot
legmagasabb napi árban vesz „Tisza" gyógyszertár Debrecen, Magoss György tér 9. 1119

Búzaaljat,
repcealjat, köles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20. 1394

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLÉRÉRT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.
DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG.

Oktatás

Javítóvizsgára
és magánvizsgára előkészít tanárjelölt. Cím a kiadóban. 1560

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 6.— pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

Pótvizsgákra
középiskolások előkészítését elvállalom. Tükrök, kézimunka, kávésabroszok eladók. Goblein s keresztöltéses divánpárnák készítését vállalom. Szent Anna 34. 1556

Ellátás

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra felügyelettel s tanítással elfogadunk; zongorahasználat. Minden iskolához közel. Szent Anna 34. 1555

HUNGÁRIA-PENSIÓ
Piac u. 59. szám alatt megnyilt. Kitűnő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták. Érdeklődni: Szent Anna u. 9. sz., I. em. Telefon: 23—39.

Zsidó diák
internátusban a beiratkozás június 15-én kezdődik. Nemzetőr ucca 6. Telefon: 10—70. 545

Ellátást keresők

Izraelita
szerény fiatalember teljes ellátást keres. Robur cipőüzlet, — Piac 49. 1267

Különféle

20—25.000 pengővel
társat keres régi bevezetett műszaki vállalat. — Ajánlatot „Komoly üzlet" jeligére a kiadóba. 1260

Túristajeggyel
rendelkező útitársat keresek július 27. vagy 28-ára Budapestre. Jelentkezés a kiadóba. 79

Felesföldet
vállalnék, 30—50 holdig. Címet a kiadóba kérek. 2742

Poloskaírtást,
molyirtást, cyángázzal, lakások vizsgálását, valamint bútordarabok, ruhák, bundák és szőnyegek darabonkénti cyánozását, szállítását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkányszer kapható. Nánássy, Kossuth ucca 47. szám. , 220

Mikepércsi
uton darálómalom szatócsüzlet nagy telekkel, 50 drb, termő gyümölcsössel és termő fajszőlővel eladó. 2699

Házivarrónő,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Villanykörtecsere!
110, 220 voltos villanykörte elcserélése: Hatvan u. 2.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.